ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
VYŠNÝ KUBÍN

ČISTOPIS - TEXTOVÁ A TABUĽKOVÁ ČASŤ

Ing. arch. Ján KUBINA autorizovaný architekt 0125 AA

AUGUST 2015

ING. ARCH. JÁN KUBINA A KOL.

SPRACOVATEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Vedúci ateliéru :	Ing.arch. Ján Kubina
Hlavný riešiteľ :	Ing.arch. Ján Kubina
Urbanizmus :	Ing.arch.Ján Kubina
Demografia :	Ing.arch. Ján Kubina
Krajinná ekológia:	Ekospol, a.s. Žilina, Mgr.Zuzana Pčolová
Poľnohosp. pôda, lesné pozemky :	Ing.arch. Ján Kubina
Doprava :	Ing. Ľubomír Mateček
Vodné hospodárstvo :	Ing. Tibor Búzik
Elektrická energia :	Ing. Michal Mikula

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VYŠNÝ KUBÍN

Schválené uznesením Obecného zastupiteľstva
vo Vyšnom Kubíne č. 03/07/2015
zo dňa 1.10.2015,
záväzná časť vyhlásená VZN č. 6/2015

Viera Juráková
starostka obce

VYŠNÝ KUBÍN

A. TEXTOVÁ A TABUĽKOVÁ ČASŤ

Obsah :

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE 5
A.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré ÚPN rieši 5
A.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu 6
A.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním 6

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE 9
B.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis 9
B.2. Väzby, vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu 17
B.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce 26
B.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy 32
B.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania 34
B.6. Návrh funkčného využitia územia obce 35
B.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie 37
B.7.1. Návrh riešenia bývania 37
B.7.2. Návrh riešenia občian. vybavenosti a soc. infraštruktúry 42
B.7.3. Návrh riešenia výroby 52
B.7.4. Návrh riešenia rekreácie a turizmu 54
B.8. Vymedzenie zastavaného územia obce 63
B.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území 63
B.10 Záujmy obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami ... 67
B.11. Návrh ochrany prírody a krajiny, vrátane prvkov ÚSES a ekostabilizačných opatrení..... 68
B.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia 76
B.12.1. Doprava 76
B.12.2. Vodné hospodárstvo 84
B.12.3. Energetika a energetické zariadenia..... 91
B.12.4. Telekomunikačné a informačné siete 96
B.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie 97
B.14. Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov 103
B.15. Vymedzenie plôch, vyžadujúcich zvýšenú ochranu 103
B.16. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohosp. pôde lesných pozemkoch 104
B.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov 112

B.18. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU 113
B.18.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia na funkč. a priestor. homogénne jednotky . 113

B.18.2 Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia 113
Tab. B.18.1-2 s regulatívmi na jednotl. funkčné plochy 114
B.18.3 Zásady a regulatívy na umiestnenie občian.vybavenia územia 125
B.18.4 Zásady a regulatívy riešenia verejného dopravného a technického vybavenia územia 125
B.18.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt . 126
B.18.6 Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability 127
B.18.7 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie 127
B.18.8 Vymedzenie zastavaného územia obce 128
B.18.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území 129
B.18.10 Vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu 132
B.18.11 Vymedzenie častí územia obce, na ktoré je potrebné obstarať a schváliť územný plán zóny 133
B.18.12 Zoznam verejnoprospešných stavieb 134

D. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE 135

E. DOKLADOVÁ ČASŤ *(tvorí samostatný elaborát)* 135

B. GRAFICKÁ ČASŤ

1. ŠIRŠIE VZŤAHY, M 1 : 50 000
2. KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI, M 1: 10 000
3. KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI, M 1: 5 000
4. VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA, M 1 : 5 000
5. VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA - VODNÉ HOSPODÁRSTVO, M 1 : 5 000
6. VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA - ENERGETIKA, TELEKOMUNIKÁCIE, INFORMAČNÉ SIETE, M 1 : 5 000
7. VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY, M 1: 10 000
8. VÝKRES VYHODNOTENIA STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE A LESNÝCH POZEMKOCH, M 1 : 5 000

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi :

Obstarávateľ : Obec Vyšný Kubín

Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD: Ing.arch. Eva Zaťková, preukaz OSO reg. č.289

Spracovateľ : Ing. arch. Ján Kubina, autorizovaný architekt, Aleja slobody 2245/7, Dolný Kubín

A.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

Rozhodnutie o obstaraní Územného plánu obce Vyšný Kubín vyplynulo z potreby zabezpečiť podmienky pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia, bezkolízny rozvoj jednotlivých funkcií a zároveň zosúladiť územný plán s požiadavkami, vyplývajúcimi zo zákonných ustanovení pre územnoplánovaciu činnosť.

Obec Vyšný Kubín v súčasnosti nemá k dispozícii platnú územnoplánovaciu dokumentáciu. Obec má menej ako 2000 obyvateľov, ale podľa § 11, ods. 2, písm. a) zákona č.50/ /1976 Zb. v platnom znení (stavebný zákon) je povinná mať územný plán obce, pretože je treba:

A. riešiť koncepciu územného rozvoja obce,
B. uskutočňovať rozsiahlu novú výstavbu
C. umiestniť verejnoprospešné stavby.

Ďalšími dôvodmi pre obstaranie územného plánu obce sú:

- potreba získať právne záväzný dokument, usmerňujúci rozvoj obce na základe odborných kritérií a dohody všetkých zainteresovaných (občanov, samosprávy, štátnej správy atď.),
- potreba vytvoriť podmienky pre rozvoj obce spolu s jej katastrálnym územím, zabezpečiť bezkolízny rozvoj jednotlivých funkcií.

Prieskumy a rozbory pre Územný plán obce vypracoval v apríli 2009 ateliér Ing. arch. Jána Kubinu, Dolný Kubín. Ich súčasťou je Krajinnoekologický plán, ktorý spracoval Ecospol, a.s., Žilina (Mgr. Zuzana Pčolová a kol.).

Hlavným cieľom územného plánu bude zabezpečenie územných a technických podmienok pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia v etapách do roku 2015 a do roku 2025 pre nasledovný počet obyvateľov :

Rok	Počet obyvateľov	%	Priemerný ročný prírastok v %
2 008	595	100,0	-
2 015	680	114,3	+ 2,04
2 025	780	131,1	+ 1,47

Problémy, ktoré rieši územný plán obce :

- komplexné riešenie a určenie zásad priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine,
- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru
- vytvorenie ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcej rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne obce.

A.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Obec nemá k dispozícii žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu.

A.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD

- Oznámenie o začatí obstarávania územného plánu
- Prieskumy a rozbory, Ing.arch.Ján Kubina, marec 2009
- Kladné stanovisko KSÚ - odboru územného plánovania v Žiline č.2009/ 01352/ HRI zo dňa 03.09.2009 k zadaniu podľa §-u 20 ods.5 zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení
- Zadanie na spracovanie územného plánu obce, schválené uznesením Obecného zastupiteľstva vo Vyšnom Kubíne č. 06/ 2009 zo dňa 13.11. 2009.
- Návrh Územného plánu obce z novembra 2009, prerokovaný v zmysle §-u 22 stavebného zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení zverejnením v dňoch 27.11.2009 - 30.12.2009 a verejným prerokovaním vo Vyšnom Kubíne dňa 8.12.2009, opätovné prerokovanie v zmysle §-u 22, ods.7 stavebného zákona sa uskutočnilo dňa 11.02.2010. Vzhľadom k nedoriešenej trase rýchlostnej cesty R3 v úseku, vedúcom riešeným katastrálnym územím a ďalším dôvodom na strane obstarávateľa - Obce Vyšný Kubín boli práce na územnom pláne obce prerušené do roku 2013. Návrh územného plánu bol upravený v súlade s požiadavkami obstarávateľa (Obec Vyšný Kubín) a v súlade so zadaním - a je predmetom nového prerokovania v zmysle §-u 22 stavebného zákona.

Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním a súborným stanoviskom z prerokovania konceptu

V návrhu riešenia boli zohľadnené všetky požiadavky, obsiahnuté v zadaní. Plochy pre bývanie boli navrhnuté vo väčšom rozsahu ako je vyčíslená potreba z dôvodu, že v návrhovom období nedôjde k úplnému zastavaniu vybraných lokalít a predpokladá sa, že časť plochy nových lokalít bude zastavaná až po roku 2 025. V súlade s § 21, ods.2 stavebného zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení nebolo potrebné spracovať koncept (územie s menej ako 2000 obyvateľmi).

Súpis použitých ÚPP a iných podkladov

Pri spracovaní návrhu územného plánu obce boli použité nasledovné podklady :

- Prieskumy a rozbory pre územný plán obce Vyšný Kubín, Ing.arch. Ján Kubina, 2009
- ÚPN-VÚC Žilinského kraja, Združenie VÚC Žilina, 1998
- Nariadenie vlády SR č.223/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN-VÚC Žilinský kraj
- Územný plán VÚC Žilinského kraja, Zmeny a doplnky, Ing. arch. Kropitz, Ing. arch. Pivarči, 2005 - záväzná časť vyhlásená VZN Žilinského samosprávneho kraja č. 6/2005
- Zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť vyhlásená VZN Žilinského samosprávneho kraja č.17/2009
- Zmeny a doplnky č.4 ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť vyhlásená VZN Žilinského samosprávneho kraja č.26/2011
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu SR do roku 2013, 2005
- Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007 - 2013, 2005
- Národný program rozvoja CR, 2001
- Regionalizácia cestovného ruchu v SR, Ústav turizmu, s.r.o., Bratislava v spolupráci s Aurex, s.r.o., Bratislava, 2005
- Krajinnoekologický plán, Ecospol, a.s., Žilina (Mgr. Zuzana Pčolová a kol.), 2009
- Výsledky sčítania ľudu, domov a bytov za okres Dolný Kubín, 1991
- Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov za okres Dolný Kubín, 2001
- Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov za okres Dolný Kubín, 2011
- Ústredný zoznam pamiatkového fondu SR - register nehnuteľných kultúrnych pamiatok, 2006
- Údaje o kvalite poľnohospodárskej pôdy (VÚ pôdoznalectva a ochrany pôdy Banská Bystrica)
- Údaje o existencii hydromelioračných zariadení, Hydromeliorácie, š.p. Bratislava

- Porastové mapy lesného hospodárskeho celku Oravský Podzámok (Obvodný lesný úrad Dolný Kubín)
- Záverečná správa z geologickej úlohy k štúdii územného rozvojového plánu Dolnej Oravy, Mgr. Peter Vrábeľ, Geo-p Žilina, 2007
- Regionálny ÚSES okresu Dolný Kubín, TILIANA Bratislava, 1994
- Podklady ŠOP o sústave chránených území NATURA 2000
- Aktivizácia turistického ruchu - Rozvojový plán Dolnej Oravy, Ing.arch. J.Kubina a kol., 2007

Ako mapový podklad bola použitá digitálna katastrálna mapa obce Vyšný Kubín a základné mapy v M 1 : 10 000.

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

B.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA OBCE

Riešené územie pre územný plán obce tvorí jej administratívno - správne územie t.j. katastrálne územia obce Vyšný Kubín. Celková výmera riešeného katastrálneho územia je 1274,2 ha. Plocha súčasného zastavaného územia obce je 49,3 ha.

Katastrálne územie Vyšný Kubín je v južnej časti okresu Dolný Kubín. Susedí na severnej strane s katastrálnym územím Dolný Kubín a Dolný Kubín - Medzihradné, na východnej strane s kat. územím Leštiny, na juhovýchodnej strane s kat. územím Lúčky, na juhozápadnej strane s kat. územím Jasenová a na východnej strane s kat. územím obce Oravská Poruba.

B.1.2 GEOGRAFICKÝ OPIS

Obec leží v južnej časti Oravskej vrchoviny a na severozápadných svahoch Chočských vrchov v dolinách Leštinského a Jasenovského potoka. Západná odlesnená časť chotára má vrchovinný povrch. Severne od obce vystupuje Ostrá skala a Tupá skala s bralnými formami a strmými stenami z treťohorných zlepencov. V južnej zalesnenej hornatinnej časti vystupuje mohutná hradba Veľkého Choča na vápencoch a dolomitoch s pevnými bralnými formami.

Nadmorská výška katastrálneho územia je od 498 m (Jasenovský potok na hranici s k.ú. Dolný Kubín) do 1608 m n.m. (Veľký Choč). Nadmorská výška stredu obce je 525 m n.m.

Riešené katastrálne územie Vyšný Kubín patrí podľa "Geomorfologického členenia Slovenska" (Mazúr, 1986) do provincie Západných Karpát, zasahujú do neho dva geomorfologické celky: CHOČSKÉ VRCHY (západná časť - geomorfologický podcelok Choč), jadrové pohorie subprovincie vnútorné Západné Karpaty, oblasť Fatransko-tatranská a ORAVSKÁ VRCHOVINA (geomorfologický podcelok Podchočská brázda), patriaca do subprovincie Vonkajších Západných Karpát, oblasti Stredné Beskydy.

V riešenom území sa nachádza z geomorfologických prvkov vrásovo-bloková fatransko-tatranská morfoštruktúra, morfoštruktúrna depresia pribradlového lineamentu, v území sú hraste a klinové hraste jadrových pohorí a prechodné vrásovo-blokové a šupinové štruktúry.

V území sa nachádza reliéf vysočinový podhôľny, hornatinový, vrchovinový a reliéf eróznych brázd.

Z vybraných typov reliéfu sa v predmetnom území nachádzajú príkrovové trosky, bradlové tvrdoše, úvalinovité doliny a úvaliny kotlín a brázd, erózne brázdy a kotliny.

V Chočských vrchoch je dominantné jadrové pohorie, ktoré lemuje zo severnej strany Liptovskú kotlinu a oddeľuje ju od Oravskej kotliny. Centrálna časť, ktorá je pretiahnutá západo-východným smerom a je pomerne úzka je budovaná mezozoickými komplexami chočského príkrovu, a to v jeho úplnom litofaciálnom vývoji. Dominantnými horninami, ktoré budujú aj hlavné vrcholy pohoria sú stredno a vrchnotriasové dolomity svetlej a sivastej farby, ktoré dosahujú niekoľkostometrové mocnosti. Okrem dolomitov súčasťou geologickej stavby je pestrá škála vápencov, často silne skrasovatelých a bridlíc. Horniny sú viac-menej uložené monoklinálne s úklonom k severu, pričom od Liptovskej kotliny sú oddelené výrazným Podtatranským zlomom. Z geomorfologického hľadiska je pre Chočské vrchy typické, že nemajú súvislejší hlavný hrebeň a sú charakteristické samostatnými masívmi. Podcelok Choča kulminuje Veľkým Chočom a predstavuje štruktúru chočského príkrovu budovanú dolomitmi a menej vápencami.

V zmysle inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska zasahujú do riešeného územia rajóny : - rajón flyšoidných hornín v severnej a západnej časti, rajón vápencovo-dolomitických hornín v južnej časti, na juhovýchode zasahuje rajón ílovcovo-vápencových hornín.

Z hľadiska geologickej skladby sú v území zastúpené horniny :

KVARTÉR (Leštinský a Jasenovský potok a ich bezprostredné okolie) - *fluviálne sedimenty* - litofaciálne nečlenené nivné hliny a piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov a *deluviálne sedimenty vcelku* - litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny,

PALEOGÉN podtatranskej skupiny - *Hutianske súvrstvie* (východný okraj kat. územia - kóty Vŕšok, Holica) - ílovce v absolútnej prevahe nad pieskovcami a zlepencami, a B*orovské súvrstvie nečlenené* (severné svahy Tupej a Ostrej skaly) : brekcie, zlepence, pieskovce, siltovce, ílovce, vápence;

MEZOZOIKUM (masív Choča) - *Porubské súvrstvie*: slieňovce, ílovito-piesčité bridlice, pieskovce, piesčité vápence, ortokonglomeráty; *gutensteinské súvrstvie* (gutensteinské vrstvy) - gutensteinské (annabergské) vápence: tmavosivé a čierne hrubolavicovité, vrstevnaté, červíkovité vápence; *ramsauské dolomity:* sivé vrstevnaté dolomity; reiflinské vápence a partnašské vrstvy; *mráznické súvrstvie*: sivé a tmavosivé slienité vápence (niekedy s hľuzami rohovcov), sliene, slieňovce, slienité bridlice.

Podľa neotektonickej stavby sa v území nachádzajú zistené zlomy, stredný a veľký zdvih.

Pôdne podmienky

Pôdy v riešenom území patria prevažne do klimatického regiónu chladného, vlhkého a veľmi chladného, vlhkého. Južne orientované svahy patria do regiónu mierne chladného, mierne vlhkého.

Z hľadiska pôdnych typov prevládajú rendziny a kambizeme, na naplaveninách v blízkosti vodných tokov sa vyskytujú fluvizeme. Z hľadiska pôdnych druhov prevládajú pôdy hlinité a ílovitohlinité, pozdĺž vodných tokov

hlboké, na ostatnom území plytké. Z hľadiska skeletovitosti sú v nivách potokov pôdy hlboké bez skeletu, na ostatnom území pôdy slabo skeletovité a silne skeletovité pôdy plytké pôdy.

Poľnohospodárske pôdy v katastrálnom území sú nerentabilné pre rastlinnú výrobu, s výnimkou pôd okolo Jasenovského potoka, ktoré sú zaradené medzi málo rentabilné pôdy. Z hľadiska produkcie bioenergie rastlín prevládajú pôdy málo až veľmi málo produkčné.

Z hľadiska ohrozenosti poľnohospodárskej pôdy sú bez erózie pôdy na naplaveninách potokov. Svahovité polohy sú ohrozené silnou až extrémne silnou vodnou eróziou. Pôdy v riešenom území nie sú ohrozené veternou eróziou.

Najkvalitnejšie sú na naplaveninách Leštinského a Jasenovského potoka (6. skupina BPEJ), pôdy južne a východne od zastavaného územia obce patria prevažne do 7. a 8. skupiny, severná časť a pôdy vo vyšších polohách pod hranicou lesa sú zaradené prevažne do 9. skupiny BPEJ.

V riešenom katastrálnom území nie sú evidované kontaminované pôdy.

Hydrografia a vodný režim

Z hľadiska ***hydrologického*** riešené územie patrí do pomoria Čierneho mora a povodia Váhu, ktoré je rozčlenené na 7 základných povodí - kat. územie Vyšný Kubín patrí do základného povodia č. 4-21-04 Orava od nádrže po ústie - odvodňuje ho Jasenovský potok - ľavobrežný prítok rieky Orava. Celé územie je dobre zásobené zrážkovou vodou. Režim povrchového odtoku je prevažne snehovo-dažďový. Na Jasenovskom a Leštinskom potoku nie sú umiestnené žiadne monitorovacie stanice.

Podľa vodného režimu patria toky riešeného územia do stredohorskej oblasti. Podľa údajov SHMÚ v roku 2005 mala Orava v Oravskom Podzámku a Dierovej najvyššie prietoky v mesiacoch apríl - jún, najnižšie prietoky v mesiacoch september - november. Rieka Orava mala v roku 2006 v staniciach Oravský Podzámok a Dierová najvyšší prietok v júni a najnižšie v mesiacoch august - október.

Z hľadiska hydrogeografickej regionalizácie Slovenska sú v katastri dva hlavné regióny, ktoré vyjadrujú priestorové zákonitosti v zásobách podzemných vôd. Ide o paleogén Oravskej vrchoviny a mezozoikum západnej časti Chočských vrchov.

V riešenom území *v oblasti Choča* sú zvodnence s prevažne puklinovým typom priepustnosti, vrátane krasových (spevnené horninové masívy s diskontinuitami) a rozsiahle a hydrogeologicky vysoko produktívne zvodnence; priepustnosť puklinová, hladina podz. vody prevažne voľná. Na juhovýchode *(Holica)* zasahujú menšie zvodnence s medzizrnovým alebo puklinovým typom priepustnosti alebo oblasti s takmer žiadnymi množstvami podzemnej vody a menšie zvodnence s obmedzenými množstvami podzemných vôd miestneho významu; priepustnosť puklinová, zvýšené zvodnenie na otvorených tektonických poruchách, hladina podz. vody voľná až napätá.

Podľa Rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES, ktorá smeruje k nadnárodnej ochrane všetkých typov vôd, na území Oravy bol vyčlenený útvar geotermálnych vôd. (Kullman ml. et al., 2005), - SK 300120 FK - Geotermálne vody oblasti Skorušinskej panvy, ktorý zasahuje do riešeného katastrálneho územia.

Podľa Franka et al. (1994) predpokladaná geotermálna aktivita panvy je priemerná, s odhadovanou hodnotou hustoty tepelného toku 60 - 65 $mW.m^{-2}$, so stúpajúcou tendenciou od JZ k SV. Podľa teploty je táto geotermálna oblasť nízkoteplotná (teplota na ústí zdrojov do 100 ^0C, v kolektore do 130 ^0C). Z hľadiska možností získania zdrojov termálnej vody možno odporučiť územie medzi Dolným a Vyšným Kubínom, s predpokladanou teplotou 28 - 45 ^{0} C, mineralizáciou okolo 2 500 - 3 500 $mg.l^{-1}$, výdatnosť 10 - 30 $l.s^{-1}$.

Skorušínska panva patrí medzi najmenej preskúmané oblasti. Hlboké vrty OZ-1 a OZ-2 (tabuľka 1) sú situované len v Oraviciach - boli veľmi úspešné. V štruktúre karbonátov krížňanského príkrovu sú akumulované vysoké množstvá vôd.

Klimatické podmienky

Z hľadiska klimatického patrí riešené územie do klimatického okrsku mierne chladného (priemerná teplota v júli sa pohybuje od 12 do 16 °C) až chladného horského (priemerná teplota v júli sa pohybuje od 10 do 12 °C). Priemerný ročný úhrn zrážok v predmetnom území je cca 900 mm. Priemerná ročná suma globálneho žiarenia je 1050 - 1100 kWh . m^{-2}.

Najväčší vplyv na utváranie podnebia má nadmorská výška, značne rozčlenený reliéf, expozícia svahov proti prichádzajúcim vzduchovým hmotám.

Klimatická charakteristika okresu Dolný Kubín je nasledovná : Priemerná ročná teplota je 6,5 °C. Najchladnejší mesiac je január s priemernou teplotou - 5.0 °C, najteplejší je júl s priemernou teplotou + 16,4 °C. Tieto priemerné teploty patria k najnižším na Slovensku. Riešené územie patrí v rámci Slovenska medzi zrážkovo bohaté (ročný priemer zrážok v Oravskom Podzámku je 820 mm). Zrážok pribúda s narastajúcou výškou a v závislosti od expozície. Najmenej zrážok pripadá na zimné obdobie, najviac na letné.

Značná je oblačnosť najmä v zimných mesiacoch. Začiatok jesene je charakteristický slnečným a suchým počasím. Zima je pomerne dlhá a studená, často s početnými odmäkmi. Obdobie leta bývalo pomerne krátke, s nízkymi teplotami - v súvislosti s globálnymi klimatickými zmenami sa teploty zvyšujú. Priemerná dĺžka vykurovacieho obdobia je 247 dní. Osídlené časti patria zväčša do II. teplotnej oblasti s výpočtovou teplotou -18 °C. Územie patrí k stredne prevetrávaným, bezveterných dní je asi 25,5 %. Prevládajú juhozápadné (21,8 %) a severovýchodné vetry (15,1 %). Časť územia leží v pásme inverzií. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou je 92, smerom do hôr ich pribúda na 120 - 160.

Z hľadiska záťaže strešných konštrukcií patrí obec do 4. snehovej oblasti s výpočtovým zaťažením 1,5 kN/m^2 a do 4. veternej oblasti s výpočtovým zaťažením 0,55 kN/m^2.

Fytogeografické podmienky

Podľa Futáka in Atlas SSR, 1982 patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry *(Carpaticum occidentale)*, obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát *(Eurocarpaticum)*, do celku Fatra, podcelku Chočské vrchy a obvodu západobeskydskej flóry (*Beschidicum occidentale*) do celku Západné Beskydy, podcelku Oravská vrchovina.

Podľa potenciálnej vegetácie sa v území vyskytujú:

- dubovo-hrabové lesy karpatské,
- bukové lesy vápnomilné,
- lužné lesy podhorské až horské,
- bukovo-borovicové lesy a ostrevkové spoločenstvá,
- bukové lesy kvetnaté,
- smrekové lesy čučoriedkové,
- jedľové a jedľovo-smrekové lesy,
- smrekové lesy vysokobylinné,
- subalpínske kosodrevinové a travinné vápnomilné spoločenstvá,
- alpínske vápnomilné spoločenstvá.

Chočské vrchy sú pásmové pohorie, ktoré charakterizujú zachované biocenózy bučín, smrečín, kosodreviny a skalných spoločenstiev s výskytom endemických, chránených a vzácnych druhov rastlín. Sú floristicky bohaté územie. Nachádzajú sa tu mnohé zo vzácnych, ohrozených a zraniteľných druhov: *Viola alpina, Pedicularis oedrei, Minuartia gerardii, Saxifraga rotundifolia, Saxifraga androsacea, Saxifraga hiraciifolia, Saxifraga wahlenbergii, Plantago atrata, Delphinium oxysepalum* a ďalšie.

Strmé skalnaté zrázy kryjú nesúvislé reliktné lesy, ich zloženie závisí od expozície, sklonu, hĺbky pôdy. V roklinách a na hlbších pôdach rastú jedľa, vzácnejšie smrek, na strmých skalnatých svahoch s plytkou skeletnatou presychajúcou pôdou skupiny borovice lesnej a smrekovca opadavého. Kvetena je pozoruhodná zastúpením dealpinov, prealpinov, horských až vysokohorských druhov. Z horských druhov sa tu vyskytujú: *Aster alpinus, Leontopodium alpinum, Campanula cochleariifolia, Kernera saxatilis, Trisetum alpestre, Soldanella montana subsp. carpatica, Poa stiriaca, Festuca tatrae, Ranunculus oreophilus, Ranunculus aconitifolius subsp. platanifolius, Pinguicula alpina, Pleurospermum austriacum, Veronica fruticans, Pedicularis verticillata, Cortusa matthiolii.*

Reálna vegetácia územia je pozmenená oproti potenciálnej vegetácii. V území sa nachádzajú prirodzené i poloprirodzené lesné porasty, zachovalé brehové porasty tokov, mokrade, sekundárne spoločenstvá lúk a pasienkov, kroviny, skalné spoločenstvá, polia a intenzívne využívané plochy. Lúčne a pasienkové porasty sú 1-2x ročne kosené, iba časť je sukcesne ovplyvnená (v blízkosti MCHÚ), pastva je v malom rozsahu (ovce). V riešenom území sa nachádzajú aj vysadené aleje stromov (javor, lipa, jaseň, smrek, smrekovec, dub) a sady (ríbezle, liesky).

V riešenom území sú zastúpené biotopy:

- **európskeho významu** - nížinné a podhorské kosné lúky, horské kosné lúky, jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou, javorovo-bukové horské lesy, vápnomilné bukové lesy, bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, smrekové lesy čučoriedkové, smrekové lesy vysokobylinné, karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni, nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolíznom stupni, nesprístupnené jaskynné útvary, kosodrevina, alpínske a subalpínske vápnomilné travinno-bylinné porasty, suché a dealpínske travino-bylinné porasty;
- **národného významu** - mezofilné pasienky a spásané lúky, vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalnatých žľabov na karbonátovom podklade;
- **ostatné biotopy** - sukcesné štádiá s borievkou obyčajnou, trnkové a lieskové kroviny, intenzívne obhospodarované polia, porasty nepôvodných drevín, úhory a extenzívne obhospodarované polia, sukcesne zmenené slatiny;

V riešenom území sa nachádzajú vzácne biotopy s výskytom chránených a ohrozených druhov rastlín **európskeho významu a národného významu.**

Bol tu zistený aj nežiaduci výskyt inváznych druhov rastlín, najmä druhu *Fallopia japonica* a *Rhus typhina*, ktoré sa vyskytovali v intraviláne, v blízkosti sídel.

Zoogeografické podmienky

Chočské vrchy a Oravská vrchovina poskytujú dobré podmienky na širokú škálu zoocenóz. Vyskytujú sa tu druhy viažuce sa na lesné a skalnaté spoločenstvá a v menšom rozsahu na kosodrevinu. Najrozšírenejšie sú jelene, srny, diviaky, lokálne aj medvede, hlucháň obyčajný, jariabok hôrny, holub hrivnák, orol krikľavý, výr skalný, kuvičok vrabčí, žlna sivá, v skalách hniezdi kavka obyčajná a orešnica perlavá, sojka obyčajná, strakoš obyčajný, murárik červenokrídly, drozd kolohrivý, králik zlatohlavý, ľabtuška vrchovská a ďalšie.

Vo faune Chočských vrchov sa vyskytujú z mäkkýšov (*Mollusca*) takmer všetky západokarpatské endemity a mnohé ohrozené druhy. Ďalej viaceré druhy pavúkov, vážiek, blanokrídlovcov, z chrobákov (*Coleoptera*) prevládajú sylvikolné druhy bystrušiek. Zastúpené sú aj mnohé druhy obojživelníkov (*Amphibia*), plazov (Reptilia, vtákov (*Aves*) a cicavcov.

Zoologicky významným biotopom predmetného územia sú rozsiahle porasty nelesnej drevinovej vegetácie, ktoré poskytujú hniezdne i úkrytové možnosti pre vtáctvo i vysokú zver.

V obci sa nachádzajú včelíny.

Podľa mapy **seizmických** oblastí patrí riešené územie do oblasti, kde otrasy môžu dosiahnuť maximálnu intenzitu 6 ° EMS.

Z hľadiska **prírodnej rádioaktivity** zastavané územie obce patrí medzi územie s nízkym až stredným radónovým rizikom.

Geodynamické javy

Na základe porušenosti územia svahovými deformáciami a prognózy ich ďalšieho vývoja sa rozčleňujeme územie do troch rovnorodých územných celkov a to na:

- nestabilné územie
- podmienečne stabilné územie
- stabilné územie

Do **nestabilných území** sú začlenené územia (viď grafická časť) postihnuté potenciálnymi a stabilizovanými zosuvmi, intenzívnou výmoľovou eróziou. Nestabilné územie vyčleňujeme tam, kde došlo ku vzniku akéhokoľvek porušenia územia. Z hľadiska územného plánovania územie postihnuté aktívnymi deformáciami hodnotíme ako nevhodné, v prípade územného plánovania v územiach postihnutých potenciálnymi a stabilizovanými svahovými deformáciami je nutný inžinierskogeologický prieskum a realizácia preventívnych opatrení.

V riešenom území sú potenciálne zosuvy zastúpené najmä na východnom okraji katastrálneho územia, medzi sútokom Leštinského a Jasenovského potoka, južne od zastavaného územia a v pravobrežnej časti Holického potoka (ľavobrežný prítok Leštinského potoka v západnej časti katastrálneho územia).

Podmienečne stabilné územie tvoria svahy, kde sa striedajú skalné a poloskalné sedimenty, vystupujúce na povrch, ďalej mierne až strmé svahy, tvorené prekrývajúcimi poloskalné sedimenty kvartérnymi sedimentami, úvaliny so sezónnym zamokrením a strmšie svahy terasových stupňov a glacifluviálnych kužeľov.

Podmienečne stabilné územie tvoria územia za súčasných podmienok stabilné, ale kde pri vytvorení určitých priaznivých zosuvotvorných podmienok v horninovom prostredí je územie náchylné k svahovým deformáciám. Územie poskytuje podmienečne vhodné podmienky pre výstavbu pozemných a komunikačných stavieb. Náchylné k zosúvaniu je územie budované flyšovými paleogénnymi a flyšoidnými trias-kriedovými sedimentami, vystupujúci na povrch, resp. prekrytými kvartérnymi sedimentami. Takéto územie má väčšie plošné rozšírenie medzi Dolným Kubínom a Vyšným Kubínom až k Valaskej Dubovej.

Z hľadiska územného plánovania územie podmienečne stabilné hodnotíme ako podmienečne vhodné. V prípade výstavby je potrebné realizovať na dotknutom území inžinierskogeologický prieskum, ďalej doporučujeme vyhnúť sa väčším zásahom do svahu, v prípade výskytu zamokrenín svah odvodniť a pod.

Stabilné územie, sa vyskytuje v miestach výskytu plochých chrbtov tvorených striedaním skalných a poloskalných hornín, miestami s kvartérnymi pokryvom, tiež tam, kde sú svahy tvorené skalnými horninami a v miestach výskytu nív, terás a v miestach akumulácie proluviálnych a glacifluviálnych kužeľov.

Stabilné územie je bez svahových pohybov a predpoklad narušenia stability je možný len v prípade extrémnej zmeny prírodných resp. antropogénnych podmienok. Stabilné územie poskytuje vhodné podmienky pre výstavbu pozemných a komunikačných stavieb s výnimkou územia tvoreného skalnými horninami, ktoré má náročné geomorfologické pomery. Na mapovanom území daný rajón vyčleňujeme:

- v území pozdĺž hrebeňov Oravskej vrchoviny, ktoré sú budované pieskovcovým súvrstvím a na svahoch Chočských vrchov, budovaných skalnými horninami a v bradlovom pásme tvorenom karbonátovými horninami.

Záver

- Najrozšírenejšou svahovou deformáciou sú zosuvy rôznej aktivity.
- Z hľadiska aktivity prevládajú potenciálne zosuvy, málo sú zastúpené stabilizované zosuvy, aktívne zosuvy v riešenom území nie sú evidované.
- V minulosti bol vznik všetkých svahových deformácií podmienený veľmi zložitou geologicko-tektonickou stavbou územia, hydrogeologickými pomermi, bočnou a hĺbkovou eróziou Oravy a jej obojstranných prítokov, hlbokým periglaciálnym zvetraním a vývojom reliéfu v priebehu pleistocénu a holocénu. Na aktivizáciu svahových pohybov v súčasnosti majú vplyv najmä extrémne klimatické podmienky (kumulácia vyšších zrážok v dlhšom časovom období, hlavne v jesenných a jarných mesiacoch, kedy je obmedzený výpar, v jarnom období naviac v spojení s topením snehu) - následkom čoho dochádza k zvýšeniu vztlakových účinkov podzemných vôd, k nasycovaniu jednotlivých vodných horizontov a k zhoršeniu geotechnických vlastností zemín a hornín.
- Nemalou mierou k aktivizácii starších svahových deformácií, resp. k vytvoreniu nových typov svahových deformácií, v prevažnej miere zosuvov, prispievajú antropogénne zásahy, resp. zanedbanie údržby líniových stavieb, väčších zárezov, oporných múrov a pod..
- Bazálne šmykové plochy a zóny sa väčšinou viažu na kontakt kvartérnych sedimentov a rozložených, resp. silne zvetraných podložných hornín. Šmyková zóna, resp. plocha má charakter prehnietených jemnozrnných zemín, prevažne vysokoplastických. Tvar šmykových plôch je väčšinou planárny, v miestach s väčšou mocnosťou ílov ojedinele rotačný.
- Hĺbka aktívnych šmykových plôch v zosuvoch je najčastejšie v rozmedzí 5-11 m, potenciálnych až bazálnych od 5-15 m.
- Odporúčame, aby v nevhodnom a podmienečne vhodnom území z hľadiska stability územia miestne samosprávy nepovoľovali stavebnú činnosť bez posúdenia inžinierskeho geológa.

B.2 VÄZBY, VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

ÚZEMNÝ PLÁN VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU ŽILINSKÉHO KRAJA

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre obec je Územný plán veľkého územného celku Žilinský kraj (ÚPN-VÚC ŽsK), schválený uznesením vlády SR č.359 zo dňa 26.5.1998. Záväzná časť ÚPN-VÚC bola vyhlásená nariadením vlády SR č.223/98 Z. z. ÚPN VÚC Žilinského kraja bol aktualizovaný Zmenami a doplnkami v roku 2005 - záväzná časť schválená Všeobecne záväzným nariadením Žilinského samosprávneho kraja č.6/2005, Zmenami a doplnkami č.2 v roku 2006 (netýka sa územia okresu Dolný Kubín), Zmenami a doplnkami č.3 - záväzná časť schválená Všeobecne záväzným nariadením Žilinského samosprávneho kraja č.17/2009 a Zmenami a doplnkami č.4 ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť schválená VZN č.26/2011 Žilinského samosprávneho kraja.

Záväzné regulatívy, obsiahnuté v ÚPN-VÚC Žilinského kraja, týkajúce sa riešeného katastrálneho územia :

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,

1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky,

1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni na území Žilinského kraja prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,

1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,

1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry

1.16.2 podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa :

a) liptovsko-oravskú rozvojovú os : Ružomberok - Dolný Kubín - Trstená - hranica s Poľskou republikou,

1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :

1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,

1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,

1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),

1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútrosídelnú a vnútroareálovú zeleň.

2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

2.5 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov, najmä v každom sídle okresu,

2.10 vytvoriť územné predpoklady pre malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier,

2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,

2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA

3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne

z miest a vytvorí optimálnu ponuku pre pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu , športovú a relaxačnú,

3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,

3.6 využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dobre dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej republike a Poľskej republike, na budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť pri Oravskej priehrade a v Oraviciach; s rozvojom športového a rekreačného vybavenia je potrebné uvažovať plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach,

3.7 dobudovať na medzinárodných cestných trasách E-50, E-75 a E-77 zariadenia na zachytenie a využitie turistického tranzitu na území kraja budovaním motoristických a cyklistických trás a okruhov cez Rajeckú kotlinu, Turiec a Liptov; realizovať úseky Malého tatranského okruhu a Veľkého tatranského okruhu, prípadne ďalších medzištátnych okruhov, ktoré prebiehajú územím kraja.

3.11 podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach najmä na Kysuciach, Oravy a v Turci,

3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás, nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály.

4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách

4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu - ... , Choč, ...

4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,

4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,

4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,

4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability, podmienky

4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,

4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,

4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),

4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky, stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,

4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,

4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,

4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),

4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,

4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,

4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec)

4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele :

a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierka),
b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych prírodných scenérií alebo ich zmenu,
d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (diaľnice),
e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov.

4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,

4.10 prispôsobovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby sa maximálne zabezpečila ich vodivosť a homogénnosť,

4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),

4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu na ktorej boli vybudované osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,

4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,

4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,

4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovíšť v alúviách vodných tokov.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

5.3. infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

5.3.8 do doby ukončenia procesu EIA a vydania územného rozhodnutia pre rýchlostnú cestu R3 v úseku Oravský Podzámok - Dolný Kubín - pripojenie na diaľnicu D1, zabezpečiť územnú rezervu pre rýchlostnú cestu R3 cieľový stav podľa záťaže úsekov v kategórii 24,5/120 - 80 v trase a úsekoch :

b) Oravský Podzámok - Dolný Kubín - Ružomberok, koridor cesty I/59, s pripojením na diaľnicu D1, sieť AGR č.E77.

5.3.20 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať homogenizáciu cesty I/59 celoštátneho významu pre medzinárodnú turistickú dopravu, v kategórii C 9,5/70-60, v trase a úsekoch :

a) Oravský Podzámok - Dolný Kubín - Ružomberok križovatka s diaľnicou D1, v alternatívnom riešení rýchlostnej cesty R3 v inom koridore,

5.3.21 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu cesty nadregionálneho významu I/59 v kategórii C 9,5/70-60 v trase a úsekoch :

c) Oravský Podzámok - Dolný Kubín - Ružomberok, v alternatívnom

riešení rýchlostnej cesty R3 v koridore cesty I/59,

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

6.1. rešpektovať z hľadiska ochrany vôd,

6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov

6.4. podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:

6.4.16 dokončenie rozostavaných obecných verejných vodovodov,

6.4.22 rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj,

6.5. podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV a v obciach bez verejného vodovodu,

6.6. Zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (transponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená :

6.6.1 zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd s odstraňovaním nutrientov z aglomerácií s produkciou organického znečistenia väčšou ako 10 000 EO v časovom horizonte do 31.12.2010 v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,

6.6.4. zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,

6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenského kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd,

6.7. prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb :

6.7.1 pre aglomerácie viac ako 10 000 EO :

d) Dolný Kubín, dobudovanie kanalizácie v obciach Vyšný Kubín, Jasenová, vybudovanie kanalizácie v obciach Oravská Poruba, Párnica, Veličná, Žaškov (pripojenie aglomerácie Žaškov), Beňova Lehota - Kubínska hoľa, rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Dolný Kubín, vo výhľade vybudovanie kanalizácie v obciach Leštiny, Osádka a napojenie obce Bziny,

6.8 podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,

6.12 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi a dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,

6.13. na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody :

6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č.5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami", operačný cieľ: 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,

6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,

6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,

6.13.6 rešpektovať preventívne povodňové opatrenia, navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,

6.14. rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

7.4 v energetickej náročnosti spotreby :

7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,

7.7 podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

7.8 zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia. (Národné parky, ich OP, CHKO a p.),

7.10 zamerať sa v spotrebe zemného plynu na jeho využívanie :

7.10.1 v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,

7.10.2 ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave,

7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri používaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,

7.13 vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,

7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,

7.15 znižovať energetickú náročnosť budov z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach, určených v územn. pláne.

9. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA

9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja.

10. V OBLASTI TELEKOMUNIKÁCIÍ

10.1 zabezpečiť realizáciu hlavných a strategických cieľov, stanovených v Telekomunikačných projektoch,

10.2 dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb v horizonte do roku 2010.

11. V OBLASTI PÔŠT

11.1 rešpektovať koncepčné materiály, schválené vládou SR a MDPT SR

11.2 zabezpečovať poštové služby v rámci ŽSK regionálnymi poštovými centrami (RPC) :

b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy : Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Námestovo, Ružomberok a Tvrdošín.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov v riešenom katastrálnom území sú :

1. STAVBY NA SLEDOVANIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA - sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.

2. DOPRAVNÉ STAVBY

2.1 stavby cestnej dopravy

2.1.3 rýchlostná cesta R3 v kompletnej trase, križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/59 alternatívne aj I/70, cestný ťah I/65, II/519, III/06538 alternatívne aj I/14,

3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

3.1 Vodohospodárske stavby

3.1.3. kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby:

3.1.3.1. pre aglomerácie viac ako 10 000 EO:

d) Dolný Kubín, dobudovanie kanalizácie v obciach Vyšný Kubín, Jasenová, vybudovanie kanalizácie v obciach Oravská Poruba, Párnica, Veličná, Žaškov, Beňova Lehota - Kubínska hoľa, rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Dolný Kubín, vo výhľade vybudovanie kanalizácie v obciach Leštiny a Osádka a napojenie obce Bziny,

3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd,

3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov,

3.2 Energetické stavby

3.2.4 stavby, súvisiace s plynofikáciou v okresoch Žilinského kraja

3.4 Stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

3.4.2 Stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotrieďovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov

3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva vymenovaných v kapitole 2.9 Rekreácia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:

3.5.2 celoštátne strediská turizmu,

3.5.3 strediská turizmu regionálneho významu,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zák. č.103/1990 Zb., zákona č.262/1992 Zb., zákona Národnej rady SR č.199/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky c.136/1995 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.286/1996 Z.z., zákona č.229/1997 Z.z., zákona č. 175/1999 Z.z., zákona 237/2000 Z.z., zákona č.416/2001 Z.z. zákona č. 553/2001 Z.z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

B.3.1 DEMOGRAFIA

Po roku 1989 nastalo postupné spomalenie demografického vývoja, zmenilo sa reprodukčné správanie sa obyvateľstva - znížila sa pôrodnosť, zvyšuje sa pohyb obyvateľstva. V takýchto podmienkach sa ťažšie robia prognózy vývoja počtu obyvateľstva a ich spoľahlivosť je nižšia. Vývoj počtu obyvateľov odráža vplyv viacerých faktorov - predovšetkým vekovú skladbu obyvateľov, rovnováhu v počte mužov a žien, počet pracovných príležitostí v obci a v prijateľnej dochádzkovej vzdialenosti, dostatok disponibilných plôch pre rozvoj obce, ale aj bytovú, hospodársku a sociálnu politiku štátu. ÚPN - VÚC Žilinského kraja predpokladá nerovnomerný vývoj - do roku 2005 intenzívnejší s indexom rastu 102,2 a v rokoch 2006 - 2015 pomalší vývoj a indexom rastu 101,2 (v okrese Dolný Kubín 101,5). Aj napriek zhoršujúcemu sa demografickému vývoju v rámci SR, okres Dolný Kubín patrí k okresom s priaznivým vývojom v rámci Slovenska. Charakterizuje ho pomerne vysoká pôrodnosť, nízka úmrtnosť a z toho vyplývajúci prirodzený prírastok, ktorého hodnoty prevyšujú hodnoty krajské aj celoslovenské.

Vývoj počtu obyvateľov obce

Pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov v r.2011 mala obec 645 obyvateľov, z toho 317 žien a 328 mužov. Pri sčítaní v r. 2001 mala obec 527 trvale bývajúcich obyvateľov, z toho 265 žien a 262 mužov. Od sčítania v roku 1991 v období do roku 2011 pokračoval nárast počtu obyvateľov obce.

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov obce Vyšný Kubín

Rok (k 31.12.)	Počet obyvateľov k 31.12.		Rozdiel oproti predchádz. obdobiu v %	Priemerný ročný prírastok v %
	abs.	v %		
1870	626	-		
1970	441	100,0	-	-
1980	421	95,5	-4,5	- 0,45
1991	465	100,0	+10,5	+1,05
SODB 2001	527	113,3	+13,3	+1,33
2004	557	119,8	+5,7	+1,90
2005	561	120,7	+0,72	+0,72
2006	569	121,7	+1,43	+1,43
2007	586	125,8	+2,99	+2,99
2008	595	129,7	+1,54	+1,54
SODB 2011	645	138,7	+8,40	+2,80
Priemerný ročný prírastok od r.1991 (1 991 - 2 011)				+1,96
Priemerný ročný prírastok v období medzi sčítaním 2 001 a 2 011				+ 2,24

Počet obyvateľov obce od roku 1991 neustále rastie, ročné prírastky sú podstatne vyššie ako v okrese Dolný Kubín, aj v Žilinskom kraji. Priemerný ročný prírastok v obci od roku 1991 je 1,96 %; v období medzi sčítaním 2 001 a 2 011 až 2,24 %. Obyvateľstvo okresu Dolný Kubín naproti tomu stagnuje (priemerný ročný prírastok len 0,03 %, v posledných rokoch mal aj záporné hodnoty), počet obyvateľov Žilinského kraja mierne stúpa (0,07 %).

Zloženie obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín, index vitality obyvateľstva

Zloženie obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín, index vitality obyvateľstva

Z nasledujúcej tabuľky je zrejmé, že veková skladba obyvateľstva obce sa v posledných rokoch začala zhoršovať. V období medzi sčítaním v roku 1991 a sčítaním v roku 2001 bola veková skladba obyvateľstva stabilizovaná s hodnotou indexu vitality väčšou ako 120, čo charakterizuje typ populácie stabilizovaný až stagnujúci. Pri sčítaní v roku 2011 index vitality v obci klesol na 86,51, pričom hodnoty indexu menšie ako 120 charakterizujú typ ubúdajúcej populácie, ktorá nie je schopná rásť prirodzeným prírastkom.

Zloženie obyvateľstva obce podľa charakteristických vekových skupín

Veková skupina	sčítanie 1991		SODB 2001		SODB 2011	
	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %
Spolu	465	100	527	100	645	100
Predprodukt. vek	125	26,88	112	21,25	109	16,90
Produktívny vek	245	52,69	331	62,81	410	63,57
Poproduktív. vek	95	20,43	84	15,94	126	19,53
Index vitality	131,58		133,33		86,51	

Pre porovnanie uvádzame *zloženie obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín v okrese Dolný Kubín*

Veková skupina	sčítanie 1991		SODB 2001		SODB 2011	
	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %
Spolu	37 319	100	39 364	100	39 520	100
Predprodukt. vek	10 580	28,35	8 410	21,40	6 513	16,48
Produktívny vek	21 307	57,09	24 590	62,50	25 146	63,63
Poproduktív. vek	5 432	14,56	6 075	15,40	7 857	19,88
Index vitality	194,8		138,4		82,89	

Z tabuliek vyplýva, že veková skladba obyvateľov obce je v súčasnosti priaznivejšia ako veková skladba obyvateľov okresu. V období 1991 - 2001 sa veková skladba obyvateľov okresu výrazne zhoršila, veková skladba obyvateľstva Vyšného Kubína bola ešte stabilizovaná približne na úrovni vekovej skladby obyvateľov okresu. V období rokov 2001 - 2011 sa zhoršila veková skladba obyvateľov obce aj okresu.

V rámci kraja sa predpokladá podľa (ÚPN-VÚC Žilinského kraja) vo vidieckych sídlach horšia veková štruktúra obyvateľstva ako v mestách - mesto Dolný Kubín má však vekovú skladbu rovnako nepriaznivú ako vidiecke obce okresu.

Počet obyvateľov obce a ich veková skladba

	Počet obyvateľov	Predprodukt. vek		Produktívny vek		Poprodukt. vek		Index vitality
		Počet	%	Počet	%	Počet	%	
Obec Vyšný Kubín sčítanie 1991	465	125	26,9	245	52,7	95	20,4	131,6
Obec Vyšný Kubín sčítanie 26.05.2001	527	112	21,3	331	62,8	84	15,9	133,3
Obec Vyšný Kubín stav k 31.12.2005	563	102	18,1	363	64,5	98	17,4	104,1
Obec Vyšný Kubín stav k 31.12.2006	566	97	17,1	366	64,7	103	18,2	94,2
Obec Vyšný Kubín stav k 31.12.2007	585	96	16,4	383	65,5	106	18,1	90,6
Obec Vyšný Kubín SODB 2011	645	109	16,9	410	63,6	126	19,5	86,5
Okres Dolný Kubín spolu SOBD 2001	39 364	8 410	21,4	24 590	62,5	6 075	15,4	138
Okres Dolný Kubín spolu SODB 2011	39 520	6 513	16,5	25 146	63,6	7 857	19,9	82,9

Pozn. Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a ich vekovej skladbe zo zdroja : *Štatistický úrad SR - Informačný systém Mestskej a obecnej štatistiky (MOŠ).*

Podľa indexu vitality je populácia obce aj okresu charakterizovaná ako regresívny (ubúdajúci) typ.

Počet obyvateľov obce v období od sčítania v roku 2001 po sčítanie v roku 2011 stúpa (o 118 obyvateľov, priemerný ročný prírastok je 2,24 %.

Predpokladaný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva okresu Dolný Kubín podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja,1996)

Veková skupina	Počet obyvateľov abs./ podiel v %			
	1991	1995	2005	2015
predprodukt. vek	10 580/ 28,3	9 798/ 25,3	8 256/ 20,5	7 930/ 19,4
produktívny vek	21 419/ 57,2	22 973/ 59,4	25 250/ 62,7	24 390/ 59,4
poproduktívny vek	5 432/ 14,5	5 919/ 15,3	6 764/ 16,8	8 540/ 21,6
index vitality	194,8	165,5	122,1	92,9

Z tabuľky je zrejmé, že v rámci Žilinského kraja sa v období do roku 2015 predpokladalo postupné zhoršovanie vekovej skladby obyvateľov a zmena typu populácie zo stabilizovanej až stagnujúcej (index vitality v rozmedzí 120 - 200) v súčasnosti na ubúdajúcu (index vitality menší ako 120) v období po roku 2005. V najbližších rokoch sa predpokladá ďalšie zhoršovanie vekovej skladby obyvateľov kraja aj okresu. Vzhľadom na vývoj v obci Vyšný Kubín v posledných rokoch (výstavba nových rodinných domov, prisťahovanie mladých rodín) predpokladáme v najbližších rokoch stabilizáciu vekovej skladby obyvateľstva na súčasnej úrovni. Z hľadiska typu populácie predpokladáme, že v návrhovom období do roku 2025 index vitality nedosiahne hodnotu 120, čo znamená, že sa typ populácie (ubúdajúca) nezmení.

Index maskulinity

K 31.12.2012 bol počet mužov v obci 337 a žien 333 *(zdroj: Štatistický úrad SR)* . V prepočte na 1000 mužov v obci pripadá 988 žien, čo sa nepokladá za výrazné porušenie početnej rovnováhy medzi mužmi a ženami.

Bilancia pohybu obyvateľstva

Rok	narode-ní	zomrelí	prirodzený prírastok	vysťa-hovaní	prisťaho-vaní	migračné saldo	celkový prírastok	počet obyva-teľov k 31.12.
2004								557
2005	4	5	-1	9	14	+5	+4	561
2006	3	3	0	4	12	+8	+8	569
2007	10	6	+4	12	25	+13	+17	586
2008	10	3	+7	9	11	+2	+9	595

Pozn. Tabuľka bola spracovaná bez korekcií s použitím údajov, poskytnutých Obecným úradom vo Vyšnom Kubíne. Údaje o počte obyvateľov vykazujú oproti údajom z databázy *Štatistického úradu SR (MOŠ)* mierne odchýlky.

Počet obyvateľov obce v posledných rokoch mierne rastie prirodzeným prírastkom aj migračným saldom, pričom prírastok migračným saldom (28 obyvateľov/ 4 roky) je vyšší ako prirodzený prírastok (10 obyv./4 roky).

Výhľadový počet obyvateľov - okres Dolný Kubín

Prameň, rok - územná jednotka	2000	2005	2010	2015
ŠÚ SR, 1995 - okres Dolný Kubín	43 115	45 897	47 686	49 416
ÚPD-VÚC Žilinského kraja,1996 - okres Dolný Kubín	-	40 270	-	40 860
Demograf. vývoj okresu D.Kubín, J. Magdolen, 2001		40 095	40 480	41 000
ŠÚ SR, 1995 - obec Vyšný Kubín	525	550	573	594

ÚPN-VÚC predpokladal, že demografický vývoj do r. 2005 bude intenzívnejší (index rastu 102,2 %) ako v rokoch 2006 - 2015 (pre okres Dolný Kubín index rastu

101,5 %). Z doterajšieho vývoja je zrejmé, že počet obyvateľov okresu v najbližších rokoch nedosiahne hodnoty, predpokladané ŠÚ SR v r. 1995, ku skutočnosti sú bližšie hodnoty, prognózované v ÚPD-VÚC Žilinského kraja. Počet obyvateľov obce prekračuje hodnoty, prognózované ŠÚ SR.

Vývoj počtu obyvateľov odráža vplyv viacerých faktorov - predovšetkým vekovú skladbu obyvateľov, rovnováhu v počte mužov a žien, počet pracovných príležitostí v obci a v prijateľnej dochádzkovej vzdialenosti, dostatok disponibilných plôch pre rozvoj obce, ale aj bytovú, hospodársku a sociálnu politiku štátu. V dôsledku výrazného spomalenia bytovej výstavby v mestách spolu so zvýšeným záujmom o výstavbu rodinných domov na vidieku, predpokladáme spomalenie procesu koncentrácie obyvateľov do miest. Nárast počtu obyvateľov sa prejavuje aj v blízkych obciach s únosnou časovou dostupnosťou do okresného mesta a v obciach s rekreačnou funkciou. ŠÚ SR vypracoval v roku 1995 prognózu vývoja počtu obyvateľov v dvoch variantoch:

nízky variant - predpokladá v celom období do roku 2015 pokles plodnosti, stagnáciu úmrtnosti,

vysoký variant - zastavenie poklesu plodnosti, resp. mierny nárast, súčasne zlepšenie úmrtnostných pomerov.

ÚPN - VÚC Žilinského kraja predpokladal vývoj podľa vysokého variantu (v kraji prevláda progresívny typ populácie) s nerovnomerným vývojom - do roku 2005 intenzívnejším s indexom rastu 102,2 a v rokoch 2006 - 2015 pomalším vývojom a indexom rastu 101,2 (v okrese Dolný Kubín 101,5). Aj napriek zhoršujúcemu sa demografickému vývoju v rámci SR, okres Dolný Kubín patrí k okresom s priaznivým vývojom v rámci Slovenska. Charakterizuje ho pomerne vysoká pôrodnosť, nízka úmrtnosť a z toho vyplývajúci prirodzený prírastok, ktorého hodnoty prevyšujú hodnoty krajské aj celoslovenské.

V poslednom desaťročí v dôsledku zvýšeného záujmu o výstavbu rodinných domov stúpa počet obyvateľov obce migračným prírastkom (zrušenie dlhoročnej stavebnej uzávery v obci, okresné mesto je v tesnej blízkosti obce a má nedostatok vhodných stavebných pozemkov). Je predpoklad, že tento trend sa v najbližších rokoch ešte zosilní - v okolí obce je dostatok vhodných plôch pre bytovú výstavbu, aj záujem investorov. Predpokladáme, že prisťahovaním mladých rodín sa môže zlepšiť aj veková štruktúra obyvateľstva.

Na základe vyhodnotenia uvedených východísk ***predpokladáme nasledovný vývoj počtu obyvateľov obce :***

Rok	Počet obyvateľov	%	Priemerný ročný prírastok za posledné obdobie v %
1 991	465	100,0	-
2 001	527	113,3	+ 1,33
2 008	595	128,0	+ 1,84
2 015	680	146,2	+ 2,04
2 025	780	167,7	+ 1,47

B.3.2 Ekonomická aktivita obyvateľov, pracovné príležitosti

Pri sčítaní v roku 2011 bolo v obci 306 (47,4 %) ekonomicky aktívnych osôb. Z 331 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 80,7 %. Pri sčítaní v roku 2001 bolo v obci 267 (50,7 %) ekonomicky aktívnych osôb, z toho 128 (47,9 %) žien. Z 331 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 80,7 %.

V okrese Dolný Kubín bolo pri sčítaní k 26.5.2001 ekonomicky aktívnych 19 455 osôb, t.j. 49,4 % z celkového počtu obyvateľov, z toho 9 295 žien. Z 24 590 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 79,1 %.

Vo vidieckych obciach okresu bolo ekonomicky aktívnych 9 248 osôb, t.j. 47,6 %, z toho 4 220 žien. Z 11 513 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 80,3 %.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (SOBD, 2011)

Obec	Počet obyvateľov					
	Spolu	Z toho pracujúcich (okrem dôchodcov)	Pracujúcich dôchodcov	Nezamest-naných	Nezistených	Ekonomicky aktívnych
Vyšný Kubín	655	265	14	30	6	306
Okres Dolný Kubín	39 520	15 359	655	2 593	1 524	18 887

Predpokladaný vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov do roku 2015 (ÚPN-VÚC) v okrese Dolný Kubín

Rok	Absolútny počet ekonom. aktívnych osôb	v %
1 996 (stav)	17 191	44,1
2 005 (prognóza)	19 400	48,2
2 015 (prognóza)	19 200	47,0

Rozhodujúci vplyv na vývoj ekonomickej aktivity obyvateľstva má veková štruktúra obyvateľstva. Predpokladá sa, že do roku 2015 sa mierne zvýši zapojenie do pracovného pomeru u obyvateľstva zo skupiny osôb v produktívnom veku, ktorej zapojenie dosiahne 76 %.

Hospodárska základňa obce je menej rozvinutá, s najviac zastúpeným sekundárnym sektorom (87 pracovných miest). Najmenej zastúpený je primárny sektor (21 pracovných miest). V roku 2008 bolo tu bolo spolu 157 trvalých pracovných miest. Intenzita pracovných miest dosiahla 26,4 pracovných miest na 100 trvale bývajúcich obyvateľov. Z celkového počtu 157 pracovných miest v obci je 33 pracovných miest obsadených ženami, t.j. 21,0 %. Pracovné príležitosti pre ženy sú najviac zastúpené v terciálnom sektore, kde tvoria 51,0 %. Bilanciu pracovných príležitostí priaznivo ovplyvňuje poloha obce v blízkosti Dolného Kubína, ktorý je pre okolité obce zdrojom pracovných príležitostí predovšetkým v sekundárnom a terciálnom sektore.

Pracovné príležitosti v obci VYŠNÝ KUBÍN podľa sektorov (2009)

Sektor	Počet pracovných príležitostí		Podiel pracovných príležitostí v sektore v %	Spolu
	počet trvalých pracov. miest	z toho ženy		
I. poľnohosp., lesné hospodárstvo	21	5	13,4	157
II. priemysel, stavebníctvo	87	3	55,4	
III. obč. vybavenosť, doprava, spoje, ostatné	49	25	31,2	

Najväčším zamestnávateľom v primárnom sektore je Poľnohospodárske družstvo Jasenová (na hospodárskom dvore vo Vyšnom Kubíne zamestnáva 16 pracovníkov), v sekundárnom sektore fy HYDROEKOL (40 pracovníkov) a UNIVENTA (30 pracovníkov), v terciálnom sektore Základná a materská škola (15 pracovníkov).

V ďalších rokoch predpokladáme zvýšenie počtu pracovných príležitostí najmä v terciálnej sfére, ktoré bude podmienené predpokladaným rozvojom služieb pre turizmus.

Počet uchádzačov o zamestnanie v obci je stabilizovaný. Podľa informácií obecného úradu v marci 2009 boli v obci evidovaní 3 uchádzači o zamestnanie (dlhodobo nezamestnaných je viac). Miera nezamestnanosti v obci bola nižšia ako priemer v okrese, kraji (10,1 %) a v SR (11 %).

B.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

B.4.1 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE

Záujmové územie je územie priľahlé k územiu obce, v ktorom prevládajú súčasné alebo výhľadové vzťahy k obci a ktorého usporiadanie je potrebné riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím obce. Z hľadiska funkčných a technických súvislostí je za takéto územie možné pokladať územie okresného mesta Dolný Kubín, s ktorým obec susedí:

- obyvatelia obce využívajú zariadenia občianskej vybavenosti (najmä vyššej a špecifickej, čiastočne aj základnej), umiestnené v Dolnom Kubíne,
- v Dolnom Kubíne sú sústredené pracovné príležitosti, ktoré využíva aj časť obyvateľov obce,
- vzhľadom k polohe obce a nedostatku plôch na výstavbu rodinných domov v Dolnom Kubíne, sa časť výstavby rodinných domov pre potreby obyvateľov okresného mesta presúva do obce Vyšný Kubín,
- obec využíva čiastočne spoločné alebo prepojené sústavy sietí technickej infraštruktúry (vodovod, perspektívne kanalizácia, elektrina , spoje).

Vyšný Kubín patrí do záujmového územia a suburbánneho pásma okresného mesta Dolný Kubín, kde je umiestnená prevažná časť zariadení vyššej vybavenosti (štátna správa, stredné školy, kultúrne, zdravotnícke zariadenia, špecializované predajne a služby) aj priemyselné prevádzky, ktoré sú zdrojom pracovných príležitostí pre miestnych obyvateľov.

B.4.2 ŠIRŠIE VZŤAHY A ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec Vyšný Kubín patrí do okresu Dolný Kubín. Zastavané územie obce je v údoliach Leštinského a Jasenovského potoka, pozdĺž cesty I/59 Ružomberok - Dolný Kubín a III/59017 Vyšný Kubín - Malatiná. Obec leží na sídelnej rozvojovej osi regionálneho významu, spájajúcej Liptov s Oravou (Ružomberok - Dolný Kubín - Tvrdošín - Trstená).

Katastrálne územie Vyšný Kubín je v južnej časti okresu Dolný Kubín. Susedí na severnej strane s katastrálnym územím Dolný Kubín a Dolný Kubín - Medzihradné, na východnej strane s kat. územím Leštiny, na juhovýchodnej strane s kat. územím Lúčky, na juhozápadnej strane s kat. územím Jasenová a na východnej strane s kat. územím obce Oravská Poruba.

Najbližšie významnejšie zdroje pracovných príležitostí v priemysle sú v Dolnom Kubíne a jeho okolí (OFZ, a.s. Istebné; MIBA Sinter Slovakia, s.r.o., Dolný Kubín;, Elkop, s.r.o. Dolný Kubín; Glacier Slovakia, a.s., Dolný Kubín a ďalšie). V terciálnej sfére (služby, zdravotníctvo, školstvo, verejná správa) je najvýznamnejším zdrojom pracovných príležitostí Dolný Kubín. Pracovné príležitosti v primárnom sektore (poľnohospodárstve) a čiastočne v terciálnej sfére sú priamo v obci.

Prevažná časť zariadení vyššej občianskej vybavenosti je umiestnená v Dolnom Kubíne (štátna správa, stredné školy, kultúrne, zdravotnícke zariadenia, špecializované predajne a služby).

V navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúre odvetvia rekreácie podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja (1998) je okres súčasťou Ružombersko-Dolnokubínskej oblasti cestovného ruchu. Riešené územie patrí do rekreačného krajinného celku (RKC) - RKC Dolný Kubín a okolie. Hlavným turistickým nástupným centrom okresu a zároveň východiskovým centrom RKC je mesto Dolný Kubín. V riešenom katastrálnom území obce je v rámci ÚPN-VÚC Žilinského kraja navrhnutá aglomerácia rekreačných útvarov Vyšný Kubín regionálneho významu, ktorú tvorí SRTS (stredisko rekreácie a turizmu v zastavanom území a na okraji sídla) Vyšný Kubín a ZT (základňa turizmu) Bralo v kat. území Jasenová.

Dopravne je obec napojená cestou I. triedy č.59 Banská Bystrica - Ružomberok - Dolný Kubín, na ktorú sa v obci pripája cesta III. triedy č.590017 Vyšný Kubín - Malatiná. Obcou je mimo trás železničnej dopravy. Najbližšia železničná stanica je v Dolnom Kubíne na trati III. kategórie č. 181.

Vodou je obec zásobovaná z vodovodu, ktorý je súčasťou Oravského skupinového vodovodu. Pramene Oravského skupinového vodovodu v oblasti Dolnej Oravy, z ktorých je zásobovaná aj obec Vyšný Kubín sú v lokalite Pod

Chočom s kapacitou 22 $l.s^{-1}$, zásobujú vodojem „Jasenová“ 150 m3 (605,3 - 602,0 m n.m.) a 40 m3 (597,3 - 594,8 m.n.m). Do spotrebiska Vyšný Kubín a Dolný Kubín vedie zásobné vedenie OC DN 150, z ktorého je v mieste križovatky odbočka pre Vyšný Kubín LT DN 150.

Obec má vybudovanú verejnú splaškovú kanalizáciu, ktorá je pripojená na hlavný kanalizačný zberač, odvádzajúci odpadové vody z obce Jasenová a Vyšný Kubín do spoločnej ČOV Dolný Kubín v Gäceli (k. ú. Oravská Poruba).

Elektrickou energiou je obec zásobovaná prostredníctvom vzdušného vedenia VN 22 kV č. 137 z TR 110/22 kV Mokraď cez 9 trafostaníc na území katastra obce, ktoré sú napojené vzdušným vedením z 22 kV linky.

Obec nie je plynofikovaná, výhľadovo je možnosť napojenia z VVTL plynovodu Severné Slovensko.

Z hľadiska telekomunikácií okres Dolný Kubín patrí do primárnej oblasti s centrom Martin a sekundárnej oblasti s centrom Žilina.

Poštové služby v obci sú zabezpečené prostredníctvom služby „Pošta - Partner“, umiestnenej v centre obce v spoločnom objekte s predajňou potravín a hostincom.

Lesné pozemky v katastrálnom území patria do OLZ Námestovo, Lesná správa v Oravskom Podzámku, lesný hospodársky celok Dolný Kubín.

B.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Urbanistická koncepcia návrhu územného plánu obce vychádzala z týchto cieľov :

- vytvoriť podmienky pre optimálny rozvoj hlavných funkcií obce (bývanie, výroba, rekreácia) pri zachovaní priestorových kvalít urbanistickej štruktúry a okolitého krajinného prostredia,
- vytvoriť podmienky pre hierarchizáciu urbanistickej štruktúry a posilnenie centrálnych funkcií obce v území okolo „horného“ kaštieľa (v súčasnosti obecný úrad),
- využiť polohu obce s dobrou dostupnosťou v spojení s kultúrnym dedičstvom a kvalitou krajinného prostredia na podporu hospodárskej základne obce v súlade potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného a kultúrneho dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- odstrániť, príp. zmierniť funkčné a prevádzkové závady v organizme obce .

Obec sa rozprestiera v juhozápadnej časti Oravskej vrchoviny uprostred širokého údolia pri sútoku Leštinského a Jasenovského potoka. Dominantou z

južnej strany je mohutný masív Choča, zo severu bralá Ostrej a Tupej skaly. Zalesnená je najmä južná časť, patriaca k Choču.

Súčasná urbanistická štruktúra obce má kompaktný charakter a je výsledkom spolupôsobenia historického vývoja a prírodných daností. Pôvodná radová zástavba sa sformovala najmä v údolí Leštinského potoka, popri potoku a ceste. Novšia zástavba sa rozvíjala ďalej popri hlavných cestách - severným smerom popri ceste I/59 smerom k Dolnému Kubínu, východným popri ceste do Leštín a severne od pôvodného zastavaného územia na južné svahy pod Vyšnokubínskymi skalkami.

Pôvodná urbanistická štruktúra a parcelácia sa zachovala v centrálnej a juhovýchodnej časti zastavaného územia obce okolo Leštinského potoka. V priestorovej štruktúre obce s prevažujúcou drobnou mierkou obytných domov dominantne pôsobia dva kaštiele - „dolný" Kubínyiovský renesančný s klasicistnými úpravami pri Jasenovskom potoku a „horný" Kubínyiovský (Arpádovský) v centre obce, z konca 18. storočia, pseudobarokovo prestavaný v 2. polovici 19. storočia. Dominantnú polohu na návrší pri vstupe do obce má r.-k. kostol Sv. Trojice z konca 17. storočia, stavebne upravený v 18. a 19. storočí. Zachovalo sa aj niekoľko kúrií (zväčša prestavaných).

Centrum je nevýrazné, vybavenosť je roztrúsená od kostola na juhozápadnom okraji po most cez Leštinský potok na ceste do Leštín približne v strede obce.

Urbanistická koncepcia návrhu územného plánu rozvíja súčasnú urbanistickú štruktúru z hľadiska priestorovej aj funkčnej skladby. Vytvára podmienky pre vytvorenie centra obce v ťažiskovej polohe - na pozemkoch, patriacich k „hornému" kaštieľu a v ich blízkosti (plocha medzi cestou III/2247(059017) a Leštinským potokom, od bytoviek po most cez Leštinský potok).

B.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

Z hľadiska súčasného funkčného využitia v štruktúre zastavaného územia prevláda obytné územie.

V centrálnej časti obce súčasnosti sú v súčasnosti viaceré plochy občianskej vybavenosti (pozemok viacúčelovej budov občianskej vybavenosti s predajňou potravín, hostincom a poštou, obecný úrad s kultúrnospoločenskou sálou, materská škola so základnou školou a ďalšie menšie prevádzky maloobchodu a služieb). V tomto území je dostatok voľných nezastavaných plôch pre posilnenie centrálnych funkcií a v návrhu územného plánu mu bola priradená **funkcia zmiešaného územia** s občianskou vybavenosťou a bývaním. Územie bývalého parku v strede obce má zmiešanú funkciu zelene a športovej vybavenosti. Polohy vzdialenejšie od centra sú určené na bývanie.

Navrhované **obytné územia** nadväzujú na súčasné zastavané územie v údolí Leštinského potoka a rozširujú ho najmä severným smerom na priaznivo - južne orientované svahy pod Vyšnokubínskymi skalkami. Obytná funkcia sa bude

perspektívne rozvíjať aj na východnom okraji katastra pri ceste III/ 2247(059017), kde plynule nadväzuje na obytné územie obce Leštiny.

Súčasne zastavané aj rozvojové plochy na západnom okraji obce pozdĺž cesty I/59 sú z hľadiska kvality prostredia menej vhodné pre bývanie, preto tu územný plán predpokladá najmä zachovanie a rozvoj iných funkcií - **občianskej vybavenosti** a rôznych foriem **výrobnej funkcie** - poľnohospodárskej výroby, priemyselnej výroby a skladov. Najväčší rozsah má plocha bývalého areálu poľnohospodárskeho družstva Jasenová - v súčasnosti je rozdelená medzi viac prevádzok výroby a skladov menšieho rozsahu, pôvodnej funkcii poľnohospodárskej prvovýroby slúži len juhozápadná časť pôvodného areálu (prevádzkovateľ plánuje obnovenie živočíšnej výroby). V kontakte s obytným územím v nevhodnej polohe v centre obce je areál stavebnej firmy Hydroekol (bývalý hospodársky dvor poľnohospodárskeho družstva) - vzhľadom k polohe nepredpokladáme jeho ďalší rozvoj, v dolnej časti areálu je v návrhovom období potrebné zlepšiť architektonickú úroveň objektov a zamedziť parkovanie nákladných vozidiel a mechanizmov na otvorenom priestranstve. Na severnom okraji obce pri ceste I/59 je umiestnený areál s chovom rýb a areál prevádzky, vyrábajúcej komponenty vykurovacej techniky. Uvedené prevádzky sú v kontakte s bývaním, ale vzhľadom k charakteru výrobnej činnosti nemajú nepriaznivý vplyv na bývanie.

Mimo zastavaného územia, medzi Vyšným Kubínom a Leštinami, južne od cesty III/2247, je umiestnený areál bývalého hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva - v súčasnosti má súkromného vlastníka a je využívaný na funkciu skladov, občianskej vybavenosti (predajňa) a bývania. V návrhovom období predpokladáme polyfunkčné využitie areálu a bezprostredne nadväzujúceho územia na jeho východnej strane na funkciu vybavenosti, bývania, príp. rekreácie.

Lokalita Dúbrava nad dolným Kubínyovským kaštieľom na západnom okraji riešeného územia je určená na **rekreačno - obytnú funkciu** (možnosť prechodného aj trvalého bývania). Ďalším územím, určeným na rekreačnú funkciu je v súčasnosti nevyužitý areál bývalej strelnice, umiestnený juhovýchodne od obce v lokalite Danielovec.

Plochy **športovej vybavenosti** sú v súčasnosti v obci zastúpené iba viacúčelovým ihriskom, umiestneným v parku pred obecným úradom. Futbalové ihrisko bolo zrušené, okrem areálu materskej a základnej školy nie sú v obci žiadne detské ihriská. Návrh územného plánu rieši nový športový areál južne od centra obce v lokalite „Povrazy - Kapúnovo", v susedstve existujúceho lyžiarskeho vleku. Na umiestnenie ďalších oddychovo- športových plôch a zelene je vyhradená plocha bývalého parku pred horným Kubínyovským kaštieľom a plocha na pravom brehu Leštinského potoka v susedstve areálu základnej a materskej školy (predpokladáme využitie športovísk pre deti zo ZŠ, MŠ aj pre ostatných obyvateľov a návštevníkov obce).

Plochy zelene sú prvkom, podieľajúcim sa významne na celkovom obraze obce. Zeleň v intraviláne je zastúpená najmä verejnou parkovou zeleňou pri hornom kaštieli v centre obce, parkovou zeleňou pri dolnom kaštieli, vzrastlou zeleňou na návrší pri kostole a súkromnou zeleňou záhrad v obytnom území. V krajinnom obraze sa uplatňuje vysoká drevitá vegetácia lesov, sprievodná zeleň

vodných tokov, plochy nelesnej drevitej vegetácie a zeleň ovocných sadov v okolí obce. Návrh územného plánu v maximálnej miere rešpektuje uvedené druhy skupinovej a solitérnej zelene a ich ochranu zahrnul do záväznej časti.

Z hľadiska priestorového je nutné rešpektovať krajinárske hodnoty územia (najmä panorámy s Vyšnokubínskymi skalkami a Chočom) ako aj historické dominanty - kostol na návrší a obidva kaštiele, doplnené historickou zeleňou. Je potrebné zachovať voľný priestor okolo historických dominánt, drobné merítko okolitej zástavby a charakteristické priehľady.

Drobná zástavba solitérnych rodinných domov i občianskej vybavenosti by mala naďalej zostať základným charakteristickým prvkom sídla. Nová zástavba by mala rešpektovať prostredie a používať tvaroslovné prvky regionálnej (oravskej) architektúry (tvar, sklon strechy, mierka, atď.), zároveň by mala mať súčasný architektonický výraz. Pre pôvodnú zástavbu Vyšného Kubína boli charakteristické široké parcely obostavané po obvode, s uzavretým dvorom uprostred.

Dôležitá je harmonizácia urbanistickej štruktúry s okolitým krajinným prostredím. Na vyvýšených, pohľadovo exponovaných polohách zabezpečiť nenarušenie súčasnej sídelnej štruktúry nevhodnou schématickou zástavbou, zachovať a udržiavať súčasný charakter sídla. Urbanistickou koncepciou vytvoriť podmienky pre uplatnenie sídelnej a krajinnej zelene.

B.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

B.7.1 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

Plochami pre bývanie sú v zmysle vyhl.č.55/2001 Z.z. plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Pre riešenie funkcie bývania sú v schválenom zadaní obsiahnuté nasledovné požiadavky :

- plochy, potrebné na bývanie navrhnúť v rozsahu, vyplývajúcom z predpokladaného počtu obyvateľov obce a vývoja obývanosti bytového fondu - uvedený rozsah obytných plôch zväčšiť o primeranú urbanistickú rezervu,
- s prihliadnutím na doterajší vývoj a všeobecné trendy uvažovať s postupným znižovaním koeficientu obývanosti, t.j. počtu obyvateľov, pripadajúcich na jeden trvale obývaný byt z 3,44 pri sčítaní v roku 2001 na :

  3,30 obyvateľa/1 byt ..... v roku 2 015

  3,20 obyvateľa/1 byt ..... v roku 2 025

- pozemky pre pokrytie potreby výstavby nových bytov navrhnúť prevažne formou individuálnej bytovej výstavby,

- bytovú výstavbu orientovať prednostne na využiteľné preluky v intraviláne i mimo intravilánu, plochy s vybudovanou alebo ľahko dostupnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a voľné plochy v kontakte so súčasnými obytnými plochami, najmä na plochy severovýchodne a západne od súčasného obytného územia ,
- návrhom jednoznačných funkčných a priestorových regulatívov a limitov vylúčiť možné kolízie pri využití územia a zabezpečiť vytváranie harmonického obytného prostredia.

Pri sčítaní v roku 2011 bolo v obci spolu 193 domov, z toho 158 (81,9 %) obývaných - z toho obývaných rodinných domov 150, 3 obývané bytové domy a 1 iný obývaný dom. Obývaných bytov v rodinných domoch bolo 151, v bytových domoch 19, 1 v iných - **celkový počet obývaných bytov bol 171.** Podľa výsledkov sčítania v roku 2001 bolo v obci 190 bytových jednotiek, z toho trvale obývaných 153 (80,5 %). Celkový počet domov bol 167, z toho trvale obývaných 133. Trvale obývaných rodinných domov bolo 131. V centre obce pri hornom kaštieli sú dva hromadné bytové domy, s celkovým počtom 19 bytov (6+13).

V posledných desaťročiach je podiel trvale obývaných bytov stabilizovaný. V návrhovom období nepredpokladáme zmenu v podiele trvale neobývaných domov.

Na 1 trvale obývaný byt pripadalo 3,44 obyvateľa pri sčítaní v roku 2001 (pri sčítaní v roku 1991 pripadalo na 1 trvale obývaný byt 3,30 obyvateľa). Koeficient obývanosti sa oproti roku 1991 mierne zvýšil. V najbližších rokoch sa predpokladá zastavenie zhoršovania koeficientu obývanosti a jeho mierne zníženie na úroveň z roku 1990, v období po roku 2015 v súlade so všeobecným trendom vo vyspelých štátoch ďalšie zníženie koeficientu obývanosti v obci.

V Žilinskom kraji pripadalo pri sčítaní v roku 2001 pripadalo 3,42 obyvateľa/1 byt, v okrese Dolný Kubín 3,47 obyvateľa/1 byt, vo vidieckych sídlach okresu 3,71 obyv./ 1 byt. Obývanosť bytového fondu v obci bola teda nižšia ako v kraji, okrese aj vo vidieckych obciach okresu Dolný Kubín.

Koeficient obývanosti - stav a predpokladaný vývoj podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja (pre porovnanie uvádzame obec Vyšný Kubín)

	1996	2001	2015
okres Dolný Kubín	3,54	3,47	3,35
vidiecke obce okresu	3,77	3,71	3,59
Vyšný Kubín		3,44	

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti bytov (2001)

Trvale obývané byty vybavené	Okres Dolný Kubín počet bytov v %	Vyšný Kubín počet bytov v %
kúpeľňou al. sprchov. kútom v %	92,5	94,1
ústredným kúrením v %	81,0	58,8

Trvale obývané byty vybavené	Okres Dolný Kubín počet bytov v %	Vyšný Kubín počet bytov v %
obyt. plocha na 1 trvale obývaný byt	56,3 m^2	71,5 m^2
obytná plocha na osobu	16,2 m^2 / obyv.	20,7 m^2 / obyv.
Počet osôb na 1 obytnú miestnosť	1,06	0,92
Počet osôb na 1 byt	3,47	3,44

Úroveň bývania bola vo všetkých ukazovateľoch vyššia ako okresný priemer, s výnimkou vybavenosti bytov ústredným kúrením. Koeficient obývanosti je na úrovni okresného priemeru a je nižší ako predpokladá ÚPN - VÚC Žilinského kraja pre vidiecke obce v roku 2015. Záujem o bytovú výstavbu pretrváva. Za obdobie r.1991 - 2001 pribudlo v obci 25 bytov. Za posledné 4 roky (2005 - 2008) bolo vydaných v obci 26 stavebných povolení na výstavbu rodinných domov.

Celková potreba bytov, návrh novej bytovej výstavby, z toho sociálne bývanie

Pri sčítaní v roku 2011 bolo v obci 171 trvale obývaných bytových jednotiek.

Bilancia potreby bytovej výstavby k roku 2015 - I. etapa

Predpokladaný počet obyvateľov v roku 2015 680
Predpokladaný koeficient obývanosti ..... 3,30 ob./ 1 b.j.
Celková potreba bytov v roku 2 015 ..... 206 b.j.
Počet trvale obývaných bytov pri sčítaní 2011 ..... 171 b.j.
Potreba nových bytov do r. 2 015 ..... 35 b.j.

Bilancia potreby bytovej výstavby v období r. 2015 - 2025

Predpokladaný počet obyvateľov v roku 2025 780
Predpokladaný koeficient obývanosti ..... 3,20 ob./ 1 b.j.
Celková potreba bytov v roku 2 025 .....244 b.j.
Predpokladaný počet trvale obývaných bytov v r.2015 ..... 206 b.j.
Potreba nových bytov v období r. 2 015 - 2025 ..... 38 b.j.

Celková potreba bytovej výstavby v období do r. 2025

Celková potreba nových bytov do roku 2 025 ..... 91 b.j.
Urbanistická rezerva 10 % ..... 24 b.j.
Spolu (s urbanistickou rezervou) ..... 115 b.j.

Pre predpokladaný počet 780 obyvateľov obce v roku 2 025 a pre dosiahnutie obývanosti 3,20 obyvateľa/ byt **je v roku 2025 potrebný celkový počet 244 bytov** - t.j. pri miernom poklese súčasného počtu trvale neobývaných bytov **bolo podľa schváleného zadania (r.2009) do roku 2 025 potrebné postaviť približne 90 bytov, s urbanistickou rezervou približne 115 bytov.**

V návrhu sú riešené obytné plochy, kde je možné umiestniť približne 400 bytových jednotiek. Navrhnuté obytné plochy majú vyššiu kapacitu, ako je vyčíslená potreba do roku 2025, z týchto dôvodov :

- predpokladáme, že bytová výstavba vo viacerých lokalitách bude v návrhovom období začatá, ale výstavba bude pokračovať aj po roku 2025,
- v niektorých lokalitách, navrhnutých na zástavbu sú evidované zosuvy, t.j. sú len podmienečne vhodných pre výstavbu. Na tieto plochy je potrebný geologický posudok, alebo geologický prieskum, ktorý môže časť navrhnutých rozvojových plôch vylúčiť. Geologický prieskum bude zabezpečený na náklady investora pred plánovanou výstavbou, jeho zabezpečenie obstarávateľom ÚPD (obcou) pred spracovaním územného plánu nie je možné pre vysoké finančné náklady.

Vzhľadom k vidieckemu charakteru obce, charakteru zástavby a terénnym danostiam predpokladáme výlučne nízkopodlažnú formu zástavby (predovšetkým rodinné domy. V obytnom území je možné umiestniť aj malé bytové domy za podmienky dodržania drobnej mierky a súladu s okolitou zástavbou. Prípadnú potrebu sociálnych bytov odporúčame riešiť v rámci vymedzených obytných území formou malých samostatne stojacich, prípadne skupinových foriem rodinných domov.

Celkový rozvoj bytového fondu v návrhovom období a jeho modernizácia

Predpokladáme, že aj v návrhovom období do roku 2 025 sa bude potreba nových bytov uspokojovať najmä výstavbou rodinných domov. Z hľadiska nákladov na technickú infraštruktúru sú najvýhodnejšími plochami pre bytovú výstavbu preluky medzi jestvujúcou zástavbou pozdĺž existujúcich komunikácií.

V zadaní je obsiahnutá požiadavka bytovú výstavbu orientovať prednostne na využiteľné preluky v intraviláne i mimo intravilánu, plochy s vybudovanou alebo ľahko dostupnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a voľné plochy v kontakte so súčasnými obytnými plochami, najmä na plochy severovýchodne a západne od súčasného obytného územia.

Krajinnoekologický plán pre katastrálne územie obce odporúča novú bytovú výstavbu orientovať na zastavané územie sídla a na plochy priľahlé k sídlu, v maximálnej miere využívať bytový fond rekonštrukciami a dostavbami v rámci zastavaného územia. Ďalej odporúča obmedziť novú výstavbu po stránke výškovej a objemovej s prihliadnutím na typológiu architektúry, novú výstavbu realizovať s použitím typických architektonických prvkov v území a dodržať únosnú zastavanosť územia.

V zastavanom území k 1.1.1990 v obytnom území je možné v súčasnosti umiestniť nasledovný počet stavebných pozemkov pre rodinné domy :

- pozdĺž hlavnej cesty obcou (III/2247(059017) do Malatinej) - 5 stavebných pozemkov (zabezpečené napojenie na existujúce inžinierske siete),
- v centrálnej časti obce - pri základnej a materskej škole - 4 staveb. pozemky (inžinierske siete je potrebné čiastočne dobudovať),

- južne od existujúcej zástavby pri hlavnej ceste do Malatinej na dolnom konci od kostola 5 (chýbajú všetky inžinierke siete), v strede a na hornom konci 12 (inžinierske siete je potrebné čiastočne dobudovať) spolu 17 stavebných pozemkov
- severne od centra 5 stavebných pozemkov (zabezpečené napojenie na existujúce inžinierske siete).

Spolu je v zastavanom území obce možné umiestniť približne 30 stavebných pozemkov. Z uvedeného počtu je zrejmé, že potrebu obytnej výstavby do roku 2025 nie je možné pokryť v hraniciach zastavaného územia obce k 1.1.1990.

Nezastavané plochy v centre obce predpokladáme využiť predovšetkým na zachovanie historickej zelene, dobudovanie chýbajúcej vybavenosti, časť mimo parku horného kaštieľa využiť ako funkčne zmiešané územie pre občiansku vybavenosť a bývanie.

Pri výbere nových obytných plôch boli zohľadňované najmä tieto kritériá :
- poloha v priamom kontakte so súčasnými obytnými plochami,
- možnosť napojenia na technickú infraštruktúru,
- priaznivé klimatické pomery - oslnenie,
- sklon a vhodná orientácia terénneho reliéfu.

Na území, navrhovanom na výstavbu, ktoré sú potenciálne zosuvné s možnosti geodynamických javov, sa uplatnilo obmedzenie - možnosť a podmienky výstavby na zosuvmi ohrozených plochách je potrebné určiť na základe geologického posudku, prípadne geologického prieskumu.

V súlade so schváleným zadaním je v návrhu ÚPN bytová výstavba orientovaná prednostne na využiteľné preluky v intraviláne i mimo intravilánu, na plochy s vybudovanou alebo ľahko dostupnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a na voľné plochy v kontakte so súčasnými obytnými plochami .

Pokrytie vyčíslenej potreby rozvoja bytového fondu územný plán rieši mimo zastavaného územia návrhom obytných plôch :

- na dolnom konci medzi Jasenovským, Leštinským potokom a cestou do Malatinej je možné umiestniť približne 10 stavebných pozemkov pre rodinné domy. Plochy nadväzujú na súčasné zastavané územie, terén je takmer rovinatý, pozemky v prelukách majú zabezpečené napojenie na existujúcu technickú infraštruktúru, pre ostatné pozemky je potrebné vybudovať všetky inžinierske siete;
- v lokalite *Povrazy* (južne od existujúcej zástavby južne a východne od kostola) je možné umiestniť za podmienky priaznivého geologického posudku približne 30 rodinných domov. Plochy priamo nadväzujú na súčasné zastavané územie, terén je svahovitý s orientáciou na sever, je potrebné vybudovať všetky inžinierske siete;
- v lokalite *Kamence - Janovie Lazy* (severne od súčasného zastavaného územia, na svahoch pod Tupou skalou) je možné umiestniť približne 130 stavebných pozemkov pre rodinné domy. Plochy priamo nadväzujú na súčasné zastavané územie, terén je svahovitý s orientáciou na juh, je potrebné vybudovať všetky inžinierske siete, v strednej časti je potrebná preložka optického kábla;

- v lokalite *Kapúnovo* (oproti lyžiarskemu vleku) je možné umiestniť približne 36 stavebných pozemkov pre rodinné domy. Plochy priamo nadväzujú na súčasné zastavané územie, terén je svahovitý s orientáciou na západ a sever, je potrebné vybudovať všetky inžinierske siete;
- v časti *od Leštín* okolo cesty III/2247(059017) do Malatinej a na začiatku lokality Danielovec je možné umiestniť približne 44 stavebných pozemkov, vo východnej časti pri hranici s k.ú. Leštiny za podmienky priaznivého geologického posudku. Plochy nadväzujú na súčasné zastavané územie obce Leštiny, terén je svahovitý s orientáciou na juhovýchod. Technická infraštruktúra je čiastočne vybudovaná.

Na pozemkoch, určených pre individuálne bývanie je možné na základe podrobného riešenia územným plánom zóny alebo urbanistickou štúdiou umiestniť aj skupinové, resp. nízkopodlažné formy hromadného bývania.

B.6.2 NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Školstvo

V obci je jedno školské zariadenie - základná škola s materskou školou v spoločnom areáli v blízkosti centra. Organizačné spojenie materskej a základnej školy 1. stupňa je v súlade s odporúčaním, obsiahnutým v Metodickej príručke „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí, MŽP SR, 2002". Zároveň sa odporúča užšie prepojiť zariadenia výchovného charakteru (školské kluby detí, školské športové strediská, krúžky) s činnosťou školy.

V súčasnosti (r.2014/2015) na škole fungujú dve triedy ZŠ, jedno oddelenie školského klubu, jedno oddelenie materskej školy, ako cudzí jazyk sa od tretieho ročníka ZŠ vyučuje angličtina. Deti môžu tiež navštevovať krúžok anglického jazyka, kreatívnu dielničku, čitateľský krúžok.

Materská škola je jednotriedna, navštevujú ju prevažne deti z Vyšného Kubína, príp. z Leštín. Povolená kapacita je 18 detí vo veku 2 - 6 rokov. Existujúce priestory neumožňujú zvýšenie kapacity.

Základná škola je pre ročníky 1. - 4. Do školského obvodu Vyšný Kubín patria aj obce Leštiny, Osádka a Jasenová. V základnej škole sú štyri kmeňové učebne (2 štandardné - veľké a 2 malé - polovičné , 1 špeciálna - počítačová učebňa. Školský klub (družina) je prevádzkovaný po vyučovaní v jednej z kmeňových učební. Kapacita ZŠ podľa počtu kmeňových učební je max. 81 žiakov (v 1. ročníku max. 23 žiakov, v 2. - 9. ročníku max. 29 žiakov). V ročníkoch 5. - 9. žiaci z Vyšného Kubína navštevujú základné školy v Dolnom Kubíne.

V školskom zariadení je malá telocvičňa (72 m^2), na pozemku zariadenia je pred vstupom spevnená plocha, využívaná ako viacúčelové ihrisko a detské ihrisko materskej školy. Chýba atletické vybavenie, hygienické zázemie vnútorných aj vonkajších športovísk a vonkajšie relaxačné priestory.

Stravovanie pre materskú aj základnú školu je zabezpečené v spoločnom zariadení školského stravovania s kapacitou 80 jedál denne, v jedálni je 32

stoličiek. V stravovacej časti sú zamestnané 2 ženy. Spolu je v ZŠ, MŠ, školskom klube a v školskom stravovaní zamestnaných 11 zamestnancov (z toho 10 žien), z toho 7 pedagogických.

Stavebnotechnický stav celého zariadenia je dobrý, je však potrebná výmena okien a oprava hydroizolácií spodnej stavby. Objekt je vykurovaný vlastnou kotolňou na pevné palivo.

Pozemok je na súčasnú kapacitu plošne vyhovujúci a je vo vlastníctve obce, vzhľadom k veľkosti školy však neumožňuje doplnenie odporúčaných športovísk. Chýbajúce športové vybavenie pre potreby základnej školy aj obyvateľov obce je vhodné riešiť ako spoločné, s umiestnením, zohľadňujúcim potreby všetkých užívateľov. Vonkajšie športoviská pre potreby školy aj obyvateľov obce navrhujeme umiestniť severne od súčasného pozemku školy - za Leštinským potokom, na jeho pravom brehu - na zabezpečenie prístupu je potrebné vybudovať cez potok pešiu lávku.

Zariadenie nemá v súčasnosti odstavné plochy pre motorové vozidlá, pred vstupom do areálu je voľná plocha vo vlastníctve obce, ktorá umožňuje zriadiť parkovisko s dostatočnou kapacitou (3 miesta).

Materská škola a základná škola majú vyhovujúcu polohu blízko centra obce. Vzhľadom k počtu detí v obci a charakteru zástavby nie je možné dodržať odporúčané dochádzkové vzdialenosti (pre MŠ 400 m, pre ZŠ 500 - 800 m).

Medzi podmieňujúce faktory, ktoré ovplyvňujú stanovovanie potrieb a štandardov školských zariadení v súčasnosti patria :

- podiel žiakov na celkovom pošte obyvateľstva,
- špecifiká územia (územie so stabilizovaným alebo prestárlym obyvateľstvom, územie s dynamickým rozvojom a pod.),
- veľkosť a význam sídla,
- potreba trhu práce, vyplývajúca z ekonomickej základne obce a jej spádového územia.

Základná umelecká škola, stredné a odborné školy

- v obci nie sú, najbližšie zariadenia sú v Dolnom Kubíne .

V návrhovom období nie sú potrebné v obci samostatné učebne pre základné umelecké školy.

Stredné a odborné školy

- v obci nie sú, najbližšie zariadenia sú v Dolnom Kubíne. Vzhľadom k veľkosti obce, jej polohe a významu v štruktúre osídlenia nie sú v obci potrebné.

Zdravotníctvo

V obci nie sú žiadne zdravotnícke zariadenia, občania obce využívajú zariadenia v Dolnom Kubíne - zariadenia základnej zdravotníckej vybavenosti (všeobecný lekár, stomatológ, pediater) aj zariadenia vyššej zdravotníckej starostlivosti (ambulancie sekundárnej zdravotníckej starostlivosti,

špecializované zariadenia ambulantnej starostlivosti, nemocnice, liečebne dlhodobo chorých, hospice, agentúry domácej ošetrovateľskej služby, štátne zdravotné ústavy, a i.).

Navrhujeme zriadenie 1 ambulancie všeobecného lekára v obci - umiestnenie v rámci zmiešaných území (bývanie + občianska vybavenosť), príp. v obytnom území.

Sociálna starostlivosť

V obci nie sú v prevádzke žiadne zariadenia sociálnej starostlivosti. Najbližšie sociálne zariadenia - dom dôchodcov s kapacitou 75+56 miest a dom sociálnych služieb pre mládež a dospelých s kapacitou 42 miest je v Dolnom Kubíne. Obecný úrad zabezpečuje prevádzku opatrovateľskej služby (1 pracovník), ktorá poskytuje starostlivosť starým, zdravotne postihnutým a invalidným občanom. Zariadenia s dennou a týždennou formou pobytu a s celoročným pobytom majú byť v obciach väčších ako 5, resp. 10 tis. obyvateľov.

V budúcnosti sa predpokladá rozširovanie opatrovateľskej služby s poskytovaním komplexnej starostlivosti o starých, ZPS a invalidných občanov. V obciach veľkostnej kategórie do 5000 obyvateľov sa odporúčajú (Metodická príručka MŽP SR „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí") tieto sociálne služby :

- resocializačné stredisko, rehabilitačné stredisko, zariadenie opatrovateľskej služby, domov - penzión pre dôchodcov, klub dôchodcov, jedáleň pre dôchodcov, stredisko osobnej hygieny, práčovňa pre dôchodcov.

Zriadenie zariadenia sociálnej starostlivosti v obci navrhujeme prestavbou 1 alebo viacerých nevyužívaných rodinných domov v obci, prípadne umiestnením nového zariadenia v rámci navrhovaných obytných území.

Kultúra

Kultúrne zariadenia sú v obci :

Viacúčelová sála
Obecná knižnica
Expozícia Oravského múzea v budove obecného úradu

(1) *Viacúčelová sála* - je umiestnená na poschodí Kubínyiovského (horného) kaštieľa v centre obce spolu s obecným úradom, knižnicou a expozíciou Oravského múzea. Sála sa využíva sa na rôzne príležitostné kultúrne podujatia, plesy, diskotéky a pod. Priestory hlavnej sály a pridružených priestorov sú pre kultúrne a spoločenské aktivity obce plošne dostatočné. V objekte chýbajú vyhovujúce hygienické zariadení a šatňa pre verejnosť.

(2) *Miestna knižnica* je umiestnená v na poschodí horného Kubínyiovského kaštieľa spolu s obecným úradom. Veľkosť a stavebnotechnický stav jej priestorov je vyhovujúci.

(3) *Expozícia Oravského múzea* je umiestnená na prízemí horného Kubínyiovského kaštieľa v centre obce, expozícia má dve časti - jednu venovanú histórii obce a archeologickým náleziskám v jej katastrálnom

území, druhá časť je venovaná významným osobnostiam, ktoré sa narodili alebo žili v obci (P.O.Hviezdoslav, M. Figuli a ďalší). Umiestnenie expozície a stavebnotechnický stav priestorov sú vyhovujúce.

Objekt kaštieľa, v ktorom sú umiestnené všetky kultúrno-spoločenské priestory obce, je kapacitne vyhovujúci a má plošnú rezervu na doplnenie chýbajúceho hygienického zázemia aj na zriadenie chýbajúcich priestorov pre záujmovú činnosť v obci (deti a mládež, dospelí, dôchodcovia). Vzhľadom k nevyhovujúcemu stavebnotechnickému stavu časti priestorov a potrebe doplniť ďalšie chýbajúce priestory, je potrebná rekonštrukcia objektu.

Telovýchova a šport

V obci sú nasledovné zariadenia pre telovýchovu a šport :

- *Viacúčelové ihrisko* (asfaltová plocha 600 m^2), umiestnené vo verejnej zeleni pred Obecným úradom,
- *Malá telocvičňa* v areáli materskej a základnej školy, využívaná po vyučovaní aj obyvateľmi obce (cvičenie, stolný tenis).
- *Lyžiarsky vlek* s dĺžkou 300 m, prevýšením 65 m a kapacitou 150 os./hod., umiestnený južne od centra obce približne 400 m od objektu pohostinstva a predajne potravín.

Iné športoviská (s výnimkou súkromných) v obci nie sú. Chýbajú veľkoplošné aj maloplošné ihriská pre rôzne druhy športov, atletické vybavenie aj vyhovujúca telocvičňa.

V jednotlivých obytných zónach obce chýbajú ihriská pre rekreačnú telovýchovu detí, mládeže a dospelých - odporúčaná je plocha 2 m^2/ 1 obyvateľa, z toho 0,5 m^2/ 1 obyvateľa rezervovať na detské ihriská a 1,5 m^2/ 1 obyvateľa na ihriská pre mládež a dospelých. Rekreačné ihriská by mali byť umiestnené do plôch súvislej zelene, dochádzková vzdialenosť k detským ihriskám pre deti mladšie ako 6 rokov nemá presiahnuť 200 m, pre staršie deti do 13 rokov 500 m.

Odporúčané športové vybavenie pre organizovanú telovýchovu v obci s veľkosťou do 2000 obyvateľov (skutočný návrh má odrážať ďalšie podmienky ako miestne záujmy, tradície jednotlivých športov, charakter krajiny a pod.):

-	futbalové ihrisko 90/45 m	5 180 m^2
-	2 volejbalové ihriská	1 180 m^2
-	1 basketbalové ihrisko	900 m^2
-	zariadenie pre atletiku (priama dráha 100 m), zariadenie pre skoky a vrhy	1 725 m^2
-	šatne pre ihrisko	220 m^2
-	telocvičňa 12/24 (spoločná so školou)	600 m^2
-	otvorená ľadová plocha	2 200 m^2
-	zeleň a spevnené plochy	1 500 m^2
	Spolu	13 505 m^2

Návrh územného plánu rieši nový športový areál s futbalovým ihriskom južne od centra obce v lokalite „Povrazy - Kapúnovo", kde je už v súčasnosti lyžiarsky vlek. Sústredenie športovísk umožní účelné budovanie a využívanie technickej infraštruktúry a odstavných plôch pre motorové vozidlá. Na umiestnenie ďalších oddychovo- športových plôch a zelene je vyhradená plocha bývalého parku pred horným Kubínyovským kaštieľom a plocha na pravom brehu Leštinského potoka v susedstve areálu základnej a materskej školy (poloha umožňuje využitie športovísk aj pre deti ZŠ a MŠ).

Maloobchodná sieť

V maloobchodnej sieti v súčasnosti prebieha proces vyššej sortimentnej, priestorovej a prevádzkovej koncentrácie. Menšie koncepty hypermarketov expandujú do sídiel nad 20 000 tis. obyvateľov, v hornatých oblastiach Slovenska (do ktorých riešená obec patrí) sa udržia menšie zariadenia - samoobsluhy a pultové predajne. Pri optimalizácii predajnej plochy sa vychádza zo skutočnosti, že vo vyspelých, spotrebiteľsky orientovaných štátoch Európy dosahuje veľkosť predajnej plochy na 1 obyvateľa 1 m^2. Uvedená hodnota je priemerná, pričom vyššia je koncentrácia maloobchodných zariadení v sídelných centrách. Pri stanovení veľkosti predajnej plochy je zároveň potrebné prihliadať aj na demografické a socioekonomické rozdiely medzi jednotlivými regiónmi a zohľadniť kúpnu silu obyvateľstva.

Kapacita a druhy maloobchodných zariadení v obci sú značne obmedzené. Tento stav vyplýva z blízkosti okresného mesta Dolný Kubín, kde je sústredený široký výber maloobchodných zariadení, ktorým prevádzky v obci nedokážu konkurovať.

V súčasnosti je v centrálnej časti obce v polyfunkčnom objekte (s pohostinstvom a poštovými službami) jedna širokosortimentná predajňa potravín (90 m2 predaj. plochy) vo vyhovujúcom stavebnotechnickom stave a 1 malá predajňa potravín v spoločnom objekte s bývaním.

Okrem toho sú v obci v rámci obytných plôch umiestnené *Predajňa bicyklov a autodielov (*pri ceste I/59 v smere do Dolného Kubína), P*redaj suvenírov FIORA (keramika,* v rodinnom dome blízko kostola, pri ceste Vyšný Kubín - Malatiná spolu s ubytovaním v súkromí), *Farby a laky (*v centre obce v areáli spolu so stolárskou výrobou).

Obyvateľom okolitých obcí vrátane Dolného Kubína slúžia špecializované predajne: *Predaj dverí, zámok a kovania* je umiestnený v lokalite Brvenô po pravej strane cesty do Leštín, *Záhradníctvo OÁZA* - umiestnené pri ceste I/59 pri križovatke s Vyšný Kubín - Malatiná a *Predaj rýb* - v areáli rybníkov pri ceste I/59 v smere do Dolného Kubína;

V návrhovom období predpokladáme v súlade s trendom vo vyspelých európskych štátoch zväčšenie predajnej plochy maloobchodných zariadení v obci zo súčasných 90 na približne 200 m2 predajnej plochy. Maloobchodné zariadenia základnej vybavenosti zariadenia budú umiestnené prevažne v rámci súčasných a navrhovaných obytných plôch, ostatné v rámci súčasných a navrhovaných polyfunkčných plôch pozdĺž hlavných komunikačných ťahov.

Verejné stravovanie a ubytovanie

V obci a v jej katastrálnom území sú v súčasnosti nasledovné zariadenia :

- *Hostinec pod Skalkou* - v centre obce, kapacita 40 stoličiek, stavebno-technický stav vyhovujúci,
- *Reštaurácia a bar U Orla* - v prízemí rodinného domu pri základnej škole, kapacita 20 stoličiek,
- *Hostinec Malvázia* - v blízkosti cesty I/59 na juhozápadnom okraji obce, kapacita 40 stoličiek,
- *Penzión s jazdeckou školou* - ubytovacia kapacita 10 lôžok,
- *2 apartmánové byty* - v centre obce, celková ubytovacia kapacita 17 lôžok,
- *Rekreačné chaty* - 2 s celkovou kapacitou 18 lôžok,
- *Ubytovanie v súkromí (2 domy)* - celková kapacita 17 lôžok,
- *Rekreačné individuálne využívané chaty južne od obce* - 2, s celkovým počtom 10 lôžok,
- *Chata poľovníckeho združenia Drapáč* - kapacita 5 lôžok.

Spolu je v obci v súčasnosti ubytovanie s kapacitou 77 lôžok a stravovacie zariadenia s kapacitou 100 stoličiek. V centre obce sa dokončuje prestavba kúrie na penzión (pri obchode) - s apartmánovým ubytovaním a reštauráciou.

Pre účely určenia štandardu minimálnej vybavenosti patrí Vyšný Kubín medzi malé obce s veľkosťou do 5 000 obyvateľov bez mestského štatútu - táto kategória obcí nemá zvýšené nároky na zariadenia verejného stravovania. Vzhľadom k predpokladanej návštevnosti obce (kultúrne pamiatky, východisko turistických trás na Choč, Skalky) odporúčame reštauráciu s kapacitou do 50 stoličiek, najlepšie v blízkosti cesty I/59 (umožňuje aj zachytenie účastníkov tranzitnej dopravy). Súčasná odbytová plocha pohostinstiev v obci je vyššia ako odporúčaná kapacita - časť odbytovej plochy pohostinstiev je možné využiť na zabezpečenie reštauračných služieb.

Kapacita ubytovacích zariadení byť mala byť adekvátna dominujúcej funkcii obce, zároveň je však funkciou množstva rôznorodých faktorov - napr. orientácia a štruktúra ekonomiky, životná úroveň hlavných vysielacích krajín, konkurencieschopnosť Slovenska ako turistickej destinácie v európskom priestore, účinnosť propagácie a marketingu, úroveň poskytovaných služieb, a pod. Podľa svetových prognóz sa v nasledovnom 10 - 20 ročnom období očakáva podstatný nárast cestovania, rast aktívnych foriem dovoleniek, vyššia frekvencia kratších dovoleniek. Najvyšší rast sa očakáva vo vekových kategóriách mládež a dôchodcovia, ďalej možno predpokladať pokračovanie procesu skvalitňovania ponuky služieb jestvujúcich zariadení.

Služby

Zo zariadení nevýrobných služieb v súčasnosti v obci sú :

- *opravovňa motorových vozidiel* - umiestnená v obytnom území v centre obce pri ceste Vyšný Kubín - Leštiny,

- *2 pneuservisy* (2 pracovné miesta) , umiestnené pri ceste I/59 v smere do Dolného Kubína,
- *2 stolárske dielne*, umiestnené v obytnom území,
- *rezbárstvo* (1 pracov. miesto), umiestnené v obytnom území,
- *cintorín* - umiestnený v juhovýchodnej časti obce pri kostole - s celkovou plochou 4893 m^2. Na cintoríne je v súčasnosti voľných približne 40 miest. Na základe predpokladanej úmrtnosti v návrhovom období so zohľadnením miestnych špecifík (na vyšnokubínskom cintoríne sú pochované mnohé osobnosti slovenskej kultúry - ich hroby sú zachovávané aj po uplynutí tlecej doby), cintorín je umiestnený vo výrazne svahovitom teréne, čo zvyšuje plošné nároky) navrhujeme vo výhľadovom období rozšíriť cintorín o 1600 m^2, z toho približne polovicu v juhozápadnej časti tvorí plocha pre pochovávanie, zvyšok zeleň. Ďalej navrhujeme umiestniť chýbajúcu smútočnú sieň s príslušenstvom a parkovisko na severnom okraji cintorína pri ceste III/2247 do Malatinej, kde je v súčasnosti voľná nevyužitá plocha.

Pre služby nie sú v súčasnosti určené kritériá, resp. odporúčané ukazovatele, Ich fungovanie určuje dopyt na trhu, aj druhová štruktúra sa v súčasnosti mení. Zo služieb, patriacich k základnej vybavenosti môže byť v obci zberňa surovín. V obciach veľkostnej kategórie do 5000 obyvateľov sa odporúčajú (Metodická príručka MŽP SR „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí“) aj tieto zariadenia služieb:

- činnosti v oblasti nehnuteľností (sprostredkovanie, realitná kancelária)
- prenájom tovaru osobnej potreby a potrieb pre domácnosť
- počítačové a súvisiace činnosti (poradenská služba, dodávanie programového vybavenia, spracovanie údajov, databázové činnosti, oprava a údržba)
- iné obchodné služby (rôzne obchodné činnosti, sprostredkovanie a nábor pracovníkov, príp. právne, daňové a podnikateľské poradenstvo, reklamné činnosti)

Správa a riadenie

Zo zariadení verejnej správy v obci sú :

- *Obecný úrad,* umiestnený v centre obce na poschodí Arpádovského (horného) kaštieľa. Na poschodí kaštieľa je umiestnené aj kultúrnospoločenské zariadenie (viacúčelová sála 150 m^2 a 2 menšie sály) a knižnica (50 m^2). V časti prízemia kaštieľa je umiestnená expozícia, dokumentujúca históriu obce a významné osobnosti, ktoré tu žili alebo tvorili. Časť prízemia kaštieľa nie je v súčasnosti využitá. Na obecnom úrade pracujú 4 zamestnanci. Priestory obecného úradu a knižnice sú plošne vyhovujúce, pre kultúrnospoločenské priestory je potrebné dobudovať hygienické a sociálne zázemie (WC, šatne, vstupné priestory). Objekt je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave.
- *Poštové služby* - sú poskytované formou služby "pošta - Partner", prevádzka je umiestnená v polyfunkčnom objekte s predajňou potravín a hostincom v centre obce. Táto forma umožňuje využívať služby Slovenskej pošty aj

priamo v obci, kde by inak prevádzka samostatnej pošty bola nerentabilná. Služba má výhodu aj vo väčšom rozsahu otváracích hodín. Stavebnotechnický stav priestorov pošty je nevyhovujúci.

- *Zariadenie požiarnej ochrany* v obci chýba. Montovaná garáž (20 m²), umiestnená pri Obecnom úrade je nevyhovujúca veľkosťou aj stavebnotechnickým stavom. Navrhujeme výstavbu novej požiarnej zbrojnice s úžitkovou plochou 120 m², na voľnom pozemku trojuholníkového tvaru pri hornom kaštieli. Pozemok je v užívaní obce.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame stav a odporúčané kapacity občianskej vybavenosti v obci. Stav bol zistený v rámci prieskumov a rozborov, odporúčané kapacity sú orientačné a vychádzajú z práce „Zásady a pravidla územního plánování", VÚVA Brno, 1983.

Súčasný počet 595 obyvateľov, návrh v roku 2 025 - 780 obyv.

Skupina zariadení	Druh zariadenia	Charakter. účelová jednotka	Súčasná kapacita v charakt. účel. jednotkách /veľkosť pozemku v m²	Použitý štandard v účel. jedn. na 1000 obyv./veľkosť pozemku v m²	Odporúčaná kapacita v charakter. účel. jednot./ veľkosť pozemku v m²
A. ZÁKLADNÁ VYBAVENOSŤ					
I. Školstvo	MŠ	miesto	23/ 2157 [a]	40/ 1400	31/ 1092
	ZŠ 1-4. roč.	miesto	29/ 2 157	34/ 1122	55/ 1806 [A]
II. Kultúra	Verejná knižnica	m² celkovej úžitk. plochy	50/ [b]	50-100/ 100-200	40-80 / 80-160
	Klubovne pre kult. činnosť	miesto	0	17/ 104	13/ 81
III. Telovýchova a šport	Ihriská pre deti a mládež	m² uprav. pozemku	0	1 200/ 1680	936/ 1 310
	Ihriská pre dospelých	m² uprav. pozemku	0	1 000/ 1 200	780/ 936
	Telocvičňa	m² čistej úžit. plochy	0	288/ 1 200	288/ 1 200
IV. Zdravotníctvo	Pracoviská obvodných lekárov	lekárske pracovisko	0	1,1/ 286	0,86/ 223
VI. Maloobchodná sieť	Predajne potravín zmiešané	m² predajnej plochy	90 / 1 766 [b]	237/ 1 428	185/ 1 114
	Predajne tabaku a novín	m² predajnej plochy	0	18/ 44	14/ 34
VIII. Verejné stravovanie	Pohostinstvá	m² odbytovej plochy	120/ [b]	94/ 228	73/ 178
	Reštaurácie	m² odbytovej plochy	40/ [b]	57/ 485	44/ 378
IX. Nevýrobné služby	Holič. a kader.	prac. miesto	0	(1,5/ 26)	(1,2/ 20)
	Zberne surovín	m³ skladov. priestoru	0	(120/ 96)	(94/ 75)

Skupina zariadení	Druh zariadenia	Charakter. účelová jednotka	Súčasná kapacita v charakt. účel. jednotkách /veľkosť pozemku v m²	Použitý štandard v účel. jedn. na 1000 obyv./veľkosť pozemku v m²	Odporúčaná kapacita v charakter. účel. jednot./ veľkosť pozemku v m²
XI. Správa a riadenie	Obecné úrady	prac. miesto	4/ [b]	-	-
A. VYŠŠIA VYBAVENOSŤ					
II. Kultúra	Kult. domy [b]	sedadlo	120 / 4 750 [b]	(150-250/ 1050-1875)	(117-195/ 819-1463)
	Kostoly	sedadlo	120/-	100/-	78/ -
III. Telovýchova a šport	Veľkoplošné ihriská	m² hracej plochy	0	4 050 /5 265[d]	4 050 /5 265[d]
	Maloploš. ihriská (do 2000m²)	m² hracej plochy	600/ -	2 080 / 4 992	2 080[e] / 4 992
IX. Nevýrobné služby	Smútočné siene	miesto v obrad. sieni	0	-	50/ 400 [e]
	Cintoríny	1 hrob	-/ 4 893	-/ -	-/ -
X. Výrobné a opravárenské služby	Opravovňa bicyklov	prac. miesto	0,4	(0,6/ 12)	(±0)
	Stolárstvo, tesárstvo	prac. miesto	14	(1,7/ 55)	(±0)
	Záhradníctvo	m² č. úž. plochy	214/9 575	(114/ 570)	[f]
XI. Verejná správa	Peňaž. ústavy	prac. miesto	0	(0,8/ 32)	(0,6/ 25)
	Pošty	prac. miesto	1/ [b]	(2,7/ 100)	(2,1/ 78)
	Zariadenia požiarnej ochrany	m² celk. úžitk. plochy	18/[g]	156/ 390	122/ 304

[a] - ZŠ a MŠ v spoločnom areáli na jednom pozemku

[A] - odporúčaná kapacita základnej školy je stanovená pre školský obvod Vyšný Kubín s predpokladaným počtom obyvateľov 1610 v roku 2025 (t.j. pre obce Vyšný Kubín, Jasenová, Leštiny a Osádka) so zohľadním demografického vývoja a predpokladu, že časť detí bude navštevovať ZŠ v Dolnom Kubíne

[b] - zariadenie v polyfunkčnom objekte s ďalšími zariadeniami obč. vybavenosti

[c] - zodpovedá min. telocvični 12 x 24 m

[d] - zodpovedá veľkosti futbalového ihriska

[e] - min. odporúčaná kapacita, pre športovú vybavenosť plocha, zodpovedajúca odporúčanému rozsahu športovej vybavenosti

[f] - vybavenosť slúži aj obyvateľom Dolného Kubína a okolitých obcí

[g] - zariadenie na pozemku s bývaním alebo iným zariadením vybavenosti

( ) - zariadenie vybavenosti nie je nevyhnutné (vzhľadom k funkcii a veľkosti obce)

B.6.3 NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

Pre hospodársky potenciál okresu je charakteristická jeho priemyselno-poľnohospodárska základňa. Obec Vyšný Kubín je možné charakterizovať vzhľadom k jej vidieckemu charakteru ako obec s priemernou podnikateľskou aktivitou, v okresnom meradle s nízkou mierou nezamestnanosti. V hospodárskej základni obce sú zastúpené všetkých tri sektory, najviac sekundárny (priemyselná výroba a stavebníctvo).

V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov, prevažne stredných a drobných podnikateľov a živnostníkov.

V primárnej sfére je dominantným podnikateľským odvetvím je poľnohospodárska prvovýroba, zastúpená Poľnohospodárskym družstvom Jasenová , družstvo DAKNA Námestovo (plantáže drobného ovocia), FISHcentrum Vyšný Kubín (chov, predaj rýb a služby spojené s rybolovom). V primárnej sfére je 13,4 % pracovných príležitostí.

V sekundárnom sektore je dominantným odvetvím stavebníctvo (Hydroekol, s.r.o., Rezostav, s.r.o.), a strojárska výroba (UNIVERSA metal α plastic industry s.r.o. , UNIVENTA s.r.o.). V sekundárnej sfére je 55,4 % pracovných príležitostí v obci.

V terciálnej sfére je 31,2 % pracovných príležitostí, najmä v školstve (MŠ a ZŠ) a vo výrobné služby (stolárstvo, výroba keramiky).

V roku 2008 bolo v obci spolu 157 trvalých pracovných miest. Intenzita pracovných miest dosiahla 26,4 pracovných miest na 100 trvale bývajúcich obyvateľov. Z celkového počtu 157 pracovných miest v obci je 33 pracovných miest obsadených ženami, t.j. 21,0 %. Pracovné príležitosti pre ženy boli najviac zastúpené v terciálnom sektore, kde tvoria 51,0 %. Bilanciu pracovných príležitostí pre obyvateľov obce priaznivo ovplyvňuje blízkosť Dolného Kubína, ktorý je pre okolité obce zdrojom pracovných príležitostí predovšetkým v sekundárnom a terciálnom sektore.

Primárny sektor

Najväčší podiel poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Jasenová (spolu 397,6 ha poľnohospodárskej pôdy, prevažne trvalých trávnych porastov), DAKNA Námestovo obhospodaruje ovocné sady, zvyšok súkromní vlastníci pozemkov. Lesohospodársku činnosť zabezpečuje najmä Združenie súkromných vlastníkov lesa (470 ha lesa), Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov obce Vyšný Kubín (približne 40 ha) a Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov obce Medzibrodie (približne 70 ha).

Poľnohospodárske družstvo Jasenová má v obci Vyšný Kubín hospodársky dvor, umiestnený na juhozápadnom okraji obce, na pravom brehu Jasenovského potoka. Časť areálu v minulých rokoch odkúpili prevádzkovatelia rôznych výrobných a skladových prevádzok. Zvyšná (juhozápadná časť) pôvodného areálu zostala v užívaní poľnohospodárskeho družstva. Táto časť je v súčasnosti v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave, chov hospodárskych zvierat bol dočasne zrušený. PD Jasenová však predpokladá obnovenie chovu mladého

hovädzieho dobytka na hospodárskom dvore Vyšný Kubín, v existujúcej maštali s kapacitou 180 ks. PD Jasenová zamestnáva na hospodárskom dvore vo Vyšnom Kubíne 16 zamestnancov, z toho 2 ženy.

Spolu bolo v roku 2008 v primárnom sektore bolo trvale zamestnaných 49 osôb, z toho 5 žien.

Sekundárny sektor

Sekundárny sektor (priemyselná výroba a stavebníctvo) je zastúpený v obci najmä prevádzkami stavebnej výroby (firma HYDROEKOL, s.r.o.; ORAVING, s.r.o. Dolný Kubín, JK REZOSTAV,s.r.o.; MONTÁŽ - SERVIS Martin Slušňák, Malatiná) a strojárskej výroby - UNIVERSA metal α plastic industry s.r.o. (kovoobrábanie a spracovanie výrobkov z plechu, obchodná, kooperačná, sprostredkovateľskú činnosť) s fy UNIVENTA s.r.o. (dodávka systémov teplovodného podlahového vykurovania a ponuka alternatívnych zdrojov využitia tepla, spolu 30 zamestnancov). Najväčším zamestnávateľom v tomto sektore bola fy Hydroekol, s.r.o. (40 zamestnancov). Areál prevádzky je umiestnený v centre obce, vedľa Kubínyovského (horného) kaštieľa v bývalom hospodárskom dvore poľnohospodárskeho družstva. Spolu bolo v sekundárnom sektore zamestnaných 87 osôb, z toho 3 ženy.

Západná časť obce má dobré dopravné napojenie na cestnú dopravu (v kontakte s cestou I/59) a disponibilné plochy (hospodársky dvor PD Jasenová a voľné plochy pri Jasenovskom potoku), mimo obytných území obce - v tejto časti sú podmienky pre umiestňovanie menších prevádzok priemyselnej výroby. Poloha pri ceste I. triedy umožňuje napojenie nákladnou dopravou bez prejazdu obytným územím.

V kontakte s obytným územím v nevhodnej polohe v centre obce je areál stavebnej firmy Hydroekol (bývalý hospodársky dvor poľnohospodárskeho družstva) - vzhľadom k polohe nepredpokladáme jeho ďalší rozvoj, v dolnej časti areálu je v návrhovom období potrebné zlepšiť architektonickú úroveň objektov a zamedziť parkovanie nákladných vozidiel a mechanizmov na otvorenom priestranstve.

V princípoch rozvoja priemyselnej výroby a stavebníctva v okrese Dolný Kubín podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja sú obsiahnuté zásady :

- prednostne využívať priestorové možnosti súčasných extenzívne využívaných areálov
- prijať opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia.

Terciálny sektor

Predstavuje občianska vybavenosť v obci (školstvo, maloobchod, služby, verejné ubytovanie a stravovanie, verejná správa), kde je zamestnaných 49 pracovníkov. Najväčší počet zamestnancov je v školstve a v službách (najmä výrobných), menej je pracovných miest vo verejnej správe, verejnom ubytovaní a stravovaní.

V celom regióne Oravy je potrebné hľadať nové možnosti, programy a ponuky, využívajúce miestne zdroje surovín a regionálne špecifiká :

- pestovanie technologických plodín pre rozvoj remeselných výrob, výroba ekologicky nezávadných produktov
- obnova remeselnej výroby - súkeníctvo, výroba ručne tkaných kobercov, spracovanie kožušín a výrobkov z kože, hrnčiarstvo, košikárstvo
- obnovenie tradičných textilných výrobkov - doplnky, hračky, využitie ľudových motívov a techník
- výroba finálnych výrobkov z dreva (hračky, nábytok)

Budúci hospodársky rozvoj obce je potrebné orientovať aj na rozvoj turizmu a poľnohospodárskej výroby, pre priemyselnú výrobu sú obmedzené predpoklady (chýba železničná doprava, disponibilné plochy sú vhodné len pre menšie prevádzky).

Podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je podpora hospodárskej základne prostredníctvom turizmu na Orave prioritná a je potrebné vytvoriť podmienky pre rozvoj turizmu ako významného hospodárskeho odvetvia (v zmysle ekonomického prínosu).

Obec Vyšný Kubín má spolu s okolitými obcami v strednodobom horizonte (do r. 2020) dobré predpoklady najmä pre rozvoj horského, vidieckeho a poznávacieho turizmu, a turizmu záľub (rybolov, poľovníctvo, jazdecké športy, chalupárenie, piknik a pod.). V dlhodobom - výhľadovom horizonte má obec predpoklady aj na rozvoj kúpeľného turizmu (podmienené využitím potenciálnych zdrojov geotermálnych vôd). Táto skutočnosť predstavuje významný potenciál pre hospodársky rozvoj obce, spojený s rozvojom služieb pre turizmus.

B.6.4 NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE A TURIZMU

V navrhovanej regionálnej, priestorovej a funkčnej štruktúre odvetvia rekreácie podľa ***ÚPN-VÚC Žilinského kraja*** je okres Dolný Kubín súčasťou Ružombersko-Dolnokubínskej oblasti cestovného ruchu. Pokrývajú ho dva rekreačné krajinné celky (RKC) - RKC Dolný Kubín a okolie a RKC Zázrivá. Hlavným turistickým nástupným centrom okresu a zároveň východiskovým centrom svojho RKC je mesto Dolný Kubín. Východiskovým centrom druhého RKC je sídlo Zázrivá. V celom okrese sú veľmi dobré podmienky pre všetky formy turistiky horskej, cestnej a vodnej - horskú rekreáciu a s ňou spojenú turistiku a zimné lyžiarske športy je možné rozvíjať v takmer celom okrese.

Obec Vyšný Kubín je v zmysle ÚPN-VÚC súčasťou rekreačného územného celku (okresu) Dolný Kubín a rekreačného krajinného celku Dolný Kubín.

V riešenom katastrálnom území je v rámci ÚPN-VÚC Žilinského kraja navrhnutá (AGL RÚ) aglomerácia rekreačných útvarov Vyšný Kubín regionálneho významu, ktorú tvorí SRTS (stredisko rekreácie a turizmu v zastavanom území a na okraji sídla) Vyšný Kubín a ZT (základňa turizmu) Bralo v kat. území Jasenová. Hlavnou sezónou pre AGL RÚ Vyšný Kubín je leto, navrhované je zvýšenie návštevnosti zo súčasných 300 osôb/deň na 600 osôb/deň.

Rastúci význam má zachytenie turistického tranzitu. Atraktívne špecifické danosti umožňujú poľovníctvo, rybolov na rieke Orave, športové lietanie, jaskyniarstvo a pod. Aktivizujú sa jazdecké športy a jazdecká turistika. Cestná sieť umožňuje rozvoj mototuristiky, cykloturistiky a hipoturistiky - majú relatívne dobré podmienky v celom okrese. Dobudovať je potrebné hlavne špecifickú vybavenosť vyššieho štandardu. Doplniť je treba aj vybavenosť Vyšného Kubína a ďalších obcí.

Účastníci CR dávajú prednosť pasantným a migračným formám pred pobytovými. Atraktívna je hlavne celoročná pešia a lyžiarska turistika. Nároky obyvateľov okresného mesta Dolný Kubín (približne 6000 osôb za deň) na prímestskú rekreáciu je možné zabezpečiť sčasti v rekreačnom zázemí mesta, sčasti v rekreačných priestoroch ostatných obcí okresu.

Horskú rekreáciu a s ňou spojenú turistiku a zimné lyžiarske športy je možné rozvíjať takmer v celom okrese. Pre turizmus budú najvýznamnejšie strediská Dolný Kubín - Kubínska Hoľa, Párnica - Lučivná a Oravský Podzámok - Racibor, ale aj Vyšný Kubín ako jedno z východiskových miest na Choč a Vyšnokubínske skalky. Rekreáciu v horských sídlach, umožňujúcu kombinovať športové a turistické aktivity s aktivitami vidieckeho turizmu, je možné tiež ďalej zintenzívňovať v celom okrese. Pre túto formu turizmu sú dobré podmienky v Zázrivej, Malatinej, Jasenovej, vo Vyšnom Kubíne a v Chlebniciach. Výhľadovo aj v obciach Pucov, Pribiš a Pokryváč. Vo všetkých je treba budovať športovú obslužnú a technickú vybavenosť. Pre ubytovanie turistov je vhodné prednostne využívať jestvujúcu zástavbu.

Absenciu využívania termálnych vôd je možné sčasti nahradiť krytými a temperovanými zariadeniami, hlavne v Dolnom Kubíne a vo väčších turistických strediskách. Z hľadiska získania zdrojov termálnej vody, je nutné potvrdiť jej prítomnosť prieskumnými vrtmi, s následnou možnosťou ich využitia v území medzi Dolným a Vyšným Kubínom.

Poznávací, kultúrny a iný spoločenský turizmus má k dispozícii množstvo historických stavieb, pamiatok a miest, kultúrnych a spoločenských podujatí, výtvorov ľudového umenia a architektúry na celom území okresu. Mimoriadnu hodnotu okrem iných aj archeologické lokality pri Vyšnom Kubíne. Východiskom poznávacích trás a centrom návštevníckych podujatí je mesto Dolný Kubín, v ktorom je treba dobudovať hlavne špecifickú vybavenosť vyššieho štandardu. Doplniť je treba aj vybavenosť Vyšného Kubína a ďalších obcí.

V celom okrese majú relatívne dobré podmienky mototuristika, cykloturistika a výhľadovo aj hipoturistika. Cykloturistiku v exponovaných územiach Malej Fatry, Choča a Kubínskej hole je treba regulovať v súlade s platnými návštevnými poriadkami vyhlásených NP a CHKO. Pre hipoturistiku sú ideálne terény v priestore Zázrivej a v celej Oravskej vrchovine.

Návrh rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Dolný Kubín *(ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení Zmien a doplnkov č.1 - č.4)*

Rekreačný krajinný celok	Rekreačný priestor. útvar			Funkčný		Výmera (ha)		Denná návštevn. v hl. sezóne		Poznámka, spôsob rozvoja
	Obec	ID	Druh, názov	Typ	Význ.	Stav	Návrh	Stav	Návrh	
Dolný Kubín	Dolný Kubín	3.1.	PRZ Dolný Kubín - Kuzmínov, Gaceľ - M.Bysterec - Brezovec, Hôľka - Jelšava - Brezovec - Medzihradné			-	990	2800 Z	4600 Z	dobud.vyb.PRZ a tur.centra Gaceľ
		3.2.	AGL.RÚ Kubín.Hoľa - SRTS Beň.Lehota - SRTS Kopanice - SRT Pikula - ZT Kubín.Hoľa	III	M	1050	650	5300 Z	6500 Z	dobud.vyb.a nová výst.v SRTS Kopanice a SRT Pikula
		3.3.	SRTS Srňacie	II	R	240	240	50 L	300 L	dobudovanie SRTS reanimác.
	Oravský Pod-zámok	3.4.	AGL.RÚ Or.Podzám. - SRTS Or.Podzám. - ZT Sihoť, Racibor - ZT Račová - ZR Dolná Lehota	II	M	360	680	400 L	1000 L	dobudovanie vybavenosti, nová výst. v SRTS Or.Podz. a v ZR Dol. Lehota
	Vyšný Kubín	3.5.	AGL.RÚ Vyš.Kubín - SRTS Vyš.Kubín	II	R	-	290	300 L	600 L	dobud.vybav., nová výst.v SRTS Vyš.Kub.
	Jasenová		- ZT Bralo							
	Malatiná	3.6.	SRTS Malatiná	II	R	-	425	100 L	300 L	nov.výs.v SRTS
	Párnica, Žaškov	3.7.	SRT Párnica-Dierová	II	R	-	60	300 L	500 L	dobudov. vybav.
		3.8.	SRT Párnica-Lučivná	III	C	330	130	2400 Z	2400 Z	bez zmeny
Zázrivá	Zázrivá	3.9.	AGL.RÚ Zázrivá - SRTS Stred - SRTS Biela - SRTS Havrania - ZR Kozinská - ZR Ráztoky	II	C	260	1040	900 L	2600 L	dobudovanie vybavebosti obce, nová výstavba v SRTS a v ZR

Použité skratky :
- PRZ - prímestská rekreačná zóna
- AGL RU - aglomerácia rekreačných útvarov
- SRT - stredisko rekreácie a turizmu
- SRTS - stredisko rekr. a turizmu v zast. území a na okraji sídla
- ZT - základňa turizmu
- ZR - základňa rekreácie
- Z - zima
- L - leto

Zmenami a doplnkami ÚPN-VÚC č.3 doplnené :

(Pozn. : nadväzuje na predchádzajúcu tab. - viď kódy „ID“)

Obec	ID	Význam strediska	Formy CR		Spôsob rozvoja územia	Denná návšt. návrh	Ochrana prírody	Limity využitia
			Hlavné	Doplnkové				
Dolný Kubín	3.1	-	Prímestská rekreácia, Letný pobytový v horách, Zimný pobytový v horách		dobudovanie vybavenosti PRZ a turist. základne Gäceľ	4600 Z		
	3.2	M	Letný pobytový v horách, Zimný pobytový v horách	Vidiecky	dobudovanie vybavenosti a nová výstavba v SRTS Kopanice a SRT Pikula	6500 Z	OP NP Malá Fatra, NP Malá Fatra	
	3.3	R	Letný pobytový v horách	Vidiecky	dobudovanie SRTS, reanimácia obce	300 L		
Oravský Podzámok	3.4	M	Letný pobytový v horách, Zimný pobytový v horách, Poznávací	Vidiecky	dobudovanie a nová výstavba v SRTS Or. Podzámok a ZR Dolná Lehota	2000 Z		
Vyšný Kubín	3.5	R	Letný pobytový v horách		dobudovanie vybaven. nová výstavba v SRTS Vyš. Kubín	600 L		
Jasenová								
Malatiná	3.6	R	Letný pobytový v horách, Zimný pobytový v horách	Vidiecky	nová výstav. v SRTS	300 L		PHO zdrojov pitných vôd
Párnica	3.7	R	Letný pobytový v horách, Zimný pobytový v horách	Vidiecky	dobudov. vybavenosti SRT	500 L	OP NP Malá Fatra, NP Malá Fatra, nCHVÚ M.Fatra	
	3.8	C			prepojenie s obcou šport. zariadenia	3500 Z		PHO zdrojov pitných vôd
Zázrivá	3.9	C	Letný pobytový v horách, Zimný pobytový v horách, Vidiecky		dobudovanie vybav. obce Zázrivá a nová výstavba v SRTS a v ZR	3000 L	OP NP Malá Fatra, NP Malá Fatra, nCHVÚ M.Fatra	PHO zdrojov pitných vôd

Podľa ***Regionalizácie cestovného ruchu v SR*** (r.2005) patrí obec do Oravskej oblasti cestovného ruchu s národným významom v strednodobom časovom horizonte a medzinárodným významom v dlhodobom horizonte a so zameraním na dlhodobý a krátkodobý pobytový turizmus. Z činností s najvyšším dlhodobým potenciálom sú pre riešené katastrálne územie aktuálne :

- pobyt v lesnom (horskom) prostredí,
- pešia turistika,
- lyžiarska turistika,
- pobyt na vidieku,
- poznávanie kultúrneho dedičstva,
- perspektívne - pobyt pri termálnej vode.

V roku 2007 bol spracovaný s podporou EÚ programový a plánovací dokument ***"Rozvojový plán Dolnej Oravy - Aktivizácia turistického ruchu"***, ktorý riešil problém nedostatočnej dopravnej a technickej infraštruktúry ako hlavného faktora obmedzujúceho využitie potenciálu územia pre cestovný ruch. V súčasnosti je cestovný ruch jediné hospodárske odvetvie, ktoré dáva šancu pre rýchle zvýšenie konkurencieschopnosti a prosperity Oravského regiónu, ktorý je turisticky vysoko atraktívny a dopravne dobre prístupný. Súčasné využitie turistického a rekreačného potenciálu Dolnej Oravy je nevyvážené a celkove nízke.

Aktivizácia a rozvoj turizmu umožní nahradiť a prekonať úbytok hospodárskych aktivít a pracovných príležitostí spôsobených transformáciou priemyselnej výroby. Podporí aj revitalizáciu a oživenie viacerých obcí, ktorých rozvoj bol obmedzený environmentálnou záťažou, stavebnými uzáverami a rozpadom systému družstevného poľnohospodárstva.

V popredí záujmu účastníkov turizmu bola hlavne horská turistika, zimné lyžovanie, atraktívne prírodné výtvory, kultúrne pamiatky a podujatia, prípadne relax v chatách, chalupách a v lacnejších rekreačných zariadeniach. Tieto aktivity sú viac zastúpené v západnej časti územia a v údolí rieky Oravy. Tu je využitie potenciálu vyššie. Vo východnej časti, kde je aj horšia dopravná prístupnosť, je turistický potenciál ešte skoro nedotknutý.

Analýza turistického potenciálu a možnosti jeho efektívneho využitia ukazujú, že mnohé danosti a aktivity prekračujú hranice katastrov jednotlivých obcí. Ich rozvoj si nevyhnutne vyžaduje koordináciu a kooperáciu na vyššej úrovni. Tú predstavuje navrhnutá štruktúra turistických krajinných celkov, ktorá je založená na prirodzených priestorových a funkčných väzbách. Umožňuje využiť komparatívne výhody investičných stimulov a zvýšiť synergický efekt atraktivity, vybavenosti a návštevnosti turistického krajinného celku pre všetky participujúce obce. Obec Vyšný Kubín bola zaradená do turistického krajinného celku (TKC) Dolný Kubín - juh (obec je zároveň centrom TKC) spolu s obcami Dolný Kubín - juh, Jasenová, Oravská Poruba a Leštiny.

Územný potenciál a podmienky rozvoja turizmu KC Dolný Kubín - juh (podľa Rozvojového plánu Dolnej Oravy, 2007)

KC	Obec	Primárny potenciál								Vybavenosť			
		Horský	Pri vode	Vidiecky	Mestský	Kúpeľný	Poznávací	Hobby	Priemerný index primárn. potenciálu	Základná	Vyššia	Špeci-fická	Priemerný Index turist. vybavenosti
1.	Dol. Kubín - juh	3	2	2	3	1	3	3	2,4	4 4	4	3	3,7
	Oravská Poruba	2	3	2	0	1	2	2	1,7	3	1	1	1,7
	Vyšný Kubín	2	1	3	0	1	3	2	1,7	3	2	1	2,0
	Jasenová	2	1	3	0	1	2	2	1,6	3	2	1	2,0
	Leštiny	2	1	2	0	1	3	1	1,4	2	1	1	1,3
KC Dolný Kubín - juh		2,2	2,7	2,4	0,6	1,0	2,6	2,0	1,8	3,0	2	1,4	2,1

Technická infraštruktúra (z hľadiska potenciálneho rozvoja turizmu)

KC	Obec	Infraštruktúra						Rozvoj		
		doprava	vodovod	kanalizácia	el. energ.	zem. plyn	index techn. infraštr.	možnosti	prekážky	Index podm. rozvoja
1.	Dolný Kubín -juh	3	3	2	4	3	3,0	2,2	0,8	37,8
	Oravská Poruba	1	3	1	2	2	1,8	1,9	0,7	17,4
	Vyšný Kubín	3	3	1	2	0	1,8	2,1	0,5	12,1
	Jasenová	2	3	1	2	0	1,6	1,6	0,5	9,6
	Leštiny	1	2	1	2	0	1,2	1,6	0,6	7,8
KC Dolný Kubín - juh		2,0	2,2	1,2	2,4	1,0	1,9	1,9	0,6	16,9

Primárny potenciál:

- INDEX: analytický údaj o celkovom potenciáli obce pre turizmus v porovnaní s ostatnými obcami subregiónu
- HODNOTA: 4 = vysoký, 3 = dobrý, 2 = vyhovujúci, 1 = nízky, 0 = žiaden

Vybavenosť:

- INDEX: analytický údaj o vybavenosti obce pre turizmus v porovnaní s ostatnými obcami subregiónu
- HODNOTA: 4=veľmi dobrá, 3=dobrá, 2=vyhovujúca, 1=nevyhovujúca, 0=žiadna

Tech. infraštruktúra: -hodnotenie infraštruktúry obce z hľadiska potrieb turizmu

- HODNOTA: 4=veľmi dobrá, 3=dobrá, 2=vyhovujúca, 1=nízka, 0=žiadna

ROZVOJ - MOŽNOSTI: koeficient valorizácie, silné stránky a príležitosti územia
- PREKÁŽKY: koeficient regresu, slabé stránky a ohrozenia územia

NÁVRH FUNKČNEJ ŠTRUKTÚRY TURIZMU v rekreačnom celku Dolný Kubín - juh (s nástupným centrum Dolný Kubín - mesto)

Funkčná jednotka rekreácie a turizmu			Funkčná hodnota
Rekreačný priestor	Rekreačný útvar	Označenie, názov	Stav
Dolný Kubín - juh	CTM M	Dolný Kubín	JESTV.
	PRZ M	Kuzmínovo	JESTV.
Oravská Poruba	STR P	Gäceľ	JESTV.
	ZT V	Sídlo	PLÁN.
Vyšný Kubín	STR P	Sídlo	PLÁN.
	ZT H	Danielovec	JESTV.
Leštiny	ZT P	Sídlo	PLÁN.

FUNKČNÉ JEDNOTKY: CTM = centrum mestského turizmu
STR = stredisko turizmu
ZT = základňa turistiky
H = horského s lyžovaním
V = vidieckeho
P = poznávacieho

FUNKČNÁ HODNOTA: STAV - JESTV. = jestvujúci
- PLÁN. = plánovaný

Optimálna turistická návštevnosť v katastrálnych územiach obcí turistického krajinného celku Dolný Kubín - juh

Rekreačný priestor obce	Návštevnosť prírodnej krajiny						Návštevnosť osídlenia			
	rekreačná krajina v ha	Funkčný typ	osôb na ha	kapacita krajiny os./deň	redukčný koef.	návštevnosť	počet obyvateľov	veľkostný typ sídla	koef. záťaže sídla	návštevnosť osôb/deň
Dol. Kubín - juh	80	B.2.a	10	800	0,90	720	15 700	III.	0,30	4710
Orav. Poruba	391	B.2.b	8	3 128	0,81	2 530	923	V.	0,25	230
Vyšný Kubín	369	B.2.b	8	2 952	0,81	2 390	563	III.	0,30	170
Leštiny	240	B.2.a	10	2 400	0,81	1 940	228	V.	0,25	60
KC spolu	1 488	-	-	13 360	-	10 230	17 811	-	-	5 270

Rekreačný priestor obce	Návštevnosť vybavenosti		Celková únosná návštevnosť osôb/deň (prírodná krajina + osídlenie + vybavenosť)
	Druh, označenie, názov - sezóna	Návštevnosť osôb /deň	
Dolný Kubín - juh	Aquapark D.Kubín - leto ostatná vybavenosť (galéria, múzeum)	600	6 030
	Kuzmínovo - lyž. zjazdovka	600	

Rekreačný priestor obce	Návštevnosť vybavenosti		Celková únosná návštevnosť osôb/deň (prírodná krajina + osídlenie + vybavenosť)
	Druh, označenie, názov - sezóna	Návštevnosť osôb /deň	
Oravská Poruba	Minimundus Gäceľ Aquapark - leto	2 500	5 260
Vyšný Kubín	-	-	2 560
Jasenová	-	-	2 750
Leštiny	-	-	2 000
KC spolu	zima	600	18 600
	leto	3 100	

Záverečným výstupom z analýzy a hodnotenia turisticko-rekreačného potenciálu Dolnej Oravy v programovom dokumente *„Rozvojový plán Dolnej Oravy- Aktivizácia turistického ruchu“* je stanovenie predpokladov pre vytvorenie systémovej štruktúry funkčných jednotiek turizmu v ukazovateli „vhodnosť pre funkčný útvar rekreácie a turizmu“ pre každú základnú územnú jednotku t.j. pre jednotlivé obce navrhovaného subregiónu Dolná Orava. **Obci Vyšný Kubín bola priradená funkcia strediska turizmu** a okrem obce bola v jej katastrálnom území do funkčných jednotiek rekreácie a turizmu zaradená **základňa turizmu Danielovec** (jestvujúca, horský turizmus a rekreácia).

Výstupom návrhovej časti programového dokumentu *„Rozvojový plán Dolnej Oravy- Aktivizácia turistického ruchu“* sú programy územného rozvoja pre jednotlivé krajinné celky. V krajinnom celku Dolný Kubín - juh má dôjsť k aktivizácii turizmu najmä na báze využitia osobitých prírodných daností (Chočské vrchy s Veľkým Chočom a Vyšnokubínskymi skalami, potenciálne zdroje termálnych vôd), ako aj s využitím kultúrno-historického dedičstva (archeologické lokality, kultúrne pamiatky, rodiská a pôsobiská významných osobností slovenskej kultúry).

Rekreačno-turistický potenciál krajinného celku Dolný Kubín - juh

Obec	rekr. krajina v ha	únosnosť rekr. krajiny (osôb)	únosnosť sídla (osôb)	funkčný index	funkčná hodnota
Dolný Kubín - juh	80	720	4 710	55,57	veľmi dobrá
Oravská Poruba	391	2 530	230	16,18	dobrá
Vyšný Kubín	**369**	**2 390**	**170**	**12,32**	**dobrá**
Leštiny	240	1 940	60	7,38	vyhovujúca
Jasenová	408	2 650	100	9,67	vyhovujúca
Kraj. celok spolu	1 488	10 230	5 270	101,12	dobrá

Možné formy a aktivity turizmu v krajinnom celku Dolný Kubín - juh (v strednodobom programovom horizonte do r. 2020) :

- horský turizmus: pešia a lyžiarska turistika, zimné športy, horská cykloturistika, extrémne športy
- turizmus pri vode: vodná turistika, kúpanie, vodné športy, výletné plavby, letný pobyt pri vode
- vidiecky turizmus: cykloturistika, agroturistika, dovolenkový pobyt na vidieku, chalupárenie

- poznávací turizmus: enviroturistika, poznávanie histórie, pamiatok a folklóru, účasť na podujatiach
- turizmus záľub: rybolov, poľovníctvo, jazdecké športy, piknik, chatárenie a chalupárenie
- kúpeľný turizmus: kúpanie, relax a zábava pri termálnej vode, rekondícia, rehabilitácia, balneoterapia

Ako rozhodujúce podmienky rozvoja turizmu v KC Dolný Kubín - juh sú uvedené :

- Je potrebné zlepšiť ponuku vybavenosti a služieb, najmä pre voľnočasové a športové aktivity, vrátane krytých zariadení, umožňujúcich predĺženie sezóny a zníženie vplyvu počasia na atraktivitu územia.
- Zabrániť degradácii hodnotnej lesolúčnej krajiny zarastaním plôch lúk a pasienkov náletovým lesom, krovinami a burinnou vegetáciou starostlivosť o krajinu (kosenie, pasenie) musí byť súčasťou systému opatrení na zachovanie a zvýšenie atraktivity rekreačného priestoru pre turizmus.
- Zabrániť postupnej strate rázovitého charakteru zástavby - územnoplánovaciu dokumentáciu obcí (záväznú časť - regulatívy) je potrebné doplniť o špecifikáciu prípustných tvaroslovných prvkov architektúry, vychádzajúcich z regionálnych tradícií. Nepripustiť použitie cudzích regionálnych prvkov - cez príslušný stavebný úrad dôsledne sledovať pri vydávaní stavebného povolenia, počas realizácie i pri kolaudácii stavieb.
- Zabrániť znižovaniu vysokej hodnoty horskej krajiny, kvalitu životného a obytného prostredia sídiel a rekreačných útvarov a tiež turistickej atraktivity a konkurencieschopnosť krajinného celku pre chýbajúcu, neúplná alebo nekvalitná technická infraštruktúra, najmä pre odvod a čistenie odpadových vôd - je potrebné postupne dobudovať kanalizáciu vo všetkých sídlach a rekreačných útvaroch.

Na základe realizovaného hydrogeotermálneho zhodnotenia na územie krajinného celku Dolný Kubín - juh zasahuje perspektívna oblasť geotermálnych vôd č.8 - Skorušinská panva s dvoma hydrogeotermálnymi štruktúrami - dolnokubínskou a veličnianskou. *Ako podporujúcu aktivitu pre rozvoj turizmu v KC Dolný Kubín je potrebné* vykonať cielený prieskum podzemných termálnych vôd a ich využiteľnosti pre rekreačné, rekondičné a liečebné účely.

Strategické ciele turistického krajinného celku Dolný Kubín - juh (Rozvojový plán Dolnej Oravy, 2007)

- Skvalitnením jestvujúcej a dobudovaním chýbajúcej technickej infraštruktúry, najmä pre čistenie odpadových vôd a dopravnej zvýšiť kvalitu životného a obytného prostredia a vytvoriť základné predpoklady konkurencieschopnosti turistického ruchu ako nosného hospodárskeho odvetvia krajinného celku.
- Využitím prírodného a civilizačného potenciálu mesta Dolný Kubín a obcí krajinného celku a skvalitnením obslužnej vybavenosti zvýšiť návštevnosť a dĺžku pobytu návštevníkov.

- Koordinovaným úsilím orgánov ochrany prírody, štátnej správy a hospodárskych subjektov zabrániť sukcesným procesom, ktoré vedú k zániku horských lúk a pastvín, hľadať ekonomicky rentabilné využitie na nich vytváranej biomasy zintenzívnením chovu oviec a jej spracovaním a využitím pre energetické účely.
- Vybudovaním účinného informačného systému v území, vrátane turistických informačných centier, zlepšiť využitie a propagáciu atraktivít rekreačného krajinného celku.

Zo špecifických cieľov rozvoja turizmu v krajinnom celku Dolný Kubín - juh sa riešeného katastrálneho územia Vyšný Kubín týkajú tieto :

- Sprístupnením a propagáciou pamiatok, pamätihodností, archeologických lokalít s vybudovaním historicko- archeologických expozícií obohatiť ponuku produktov poznávacieho turizmu.

- Využiť prírodné danosti krajinného celku na rozšírenie ponuky turisticky atraktívnych aktivít.

Medzi Programové priority rozvoja turizmu na Dolnej Orave do roku 2020 v PROGRAME ROZVOJA TURIZMU V KC DOLNÝ KUBÍN - JUH sú zaradené :

Špecifický cieľ 3 - "Sprístupnením a propagáciou pamiatok, pamätihodností, archeologických lokalít s vybudovaním historicko- archeologických expozícií obohatiť ponuku produktov poznávacieho turizmu."

Programová priorita 3.1. - „V archeologických lokalitách vybudovať historicko-archeologické expozície, tieto sprístupniť náučným chodníkom".

Špecifický cieľ 4 - "Využiť prírodné danosti krajinného celku na rozšírenie ponuky turisticky atraktívnych aktivít".
Programová priorita 4.1. - „Dohodou s orgánmi ochrany prírody vytypovať možné trasy zabezpečených turistických chodníkov v skalných terénoch Tupej a Ostrej skaly, príp. aj Chočského masívu".

- Programová priorita 4.2. - „Vytvoriť podmienky pre vybudovanie a následne vybudovať zabezpečené turistické chodníky vo vytypovaných trasách".

STRATEGICKÉ A ŠPECIFICKÉ CIELE ROZVOJA TURISTICKÉHO KRAJINNÉHO CELKU 10.1.1. - DOLNÝ KUBÍN - JUH

Strategické ciele	Špecifické ciele	Opatrenia podporujúce strategické a špecifické ciele
- Dobudovaním technickej infraštruktúry vytvoriť predpoklady konkurencieschopnosti cestovného ruchu ako nosného hospodárskeho odvetvia. - Využitím prírodného a civilizačného potenciálu mesta Dolný	- Rekonštrukciou a doplnením špecifickej vybavenosti v meste Dolný Kubín - časti Veľký Bysterec, prímestskej rekreačnej zóne Kuzmínovo zabezpečiť ich celoročné využitie. - Vytvoriť stredisko turizmu	- Založiť a uviesť do činnosti riadiaci a koordinačný subjekt pre rozvoj turizmu v okrese Dolný Kubín - **Združenie cestovného ruchu Dolnej Oravy**. - Zabezpečiť územnoplánovaciu prípravu a koordináciu investícií.

Strategické ciele	Špecifické ciele	Opatrenia podporujúce strategické a špecifické ciele
Kubín a obcí krajinného celku a skvalitnením obslužnej vybavenosti zvýšiť návštevnosť mesta a dĺžku pobytu návštevníkov. - Koordinovaným úsilím zainteresovaných zabrániť sukcesným procesom, ktoré vedú k zániku horských lúk a pastvín. - Vybudovaním účinného informačného systému v území, zlepšiť využitie a propagáciu atraktivít rekreačného krajin. celku.	Oravská Poruba - Gäceľ s komplexnou ponukou pre letné a celoročné aktivity . - Sprístupnením a propagáciou pamiatok, pamätihodností, archeologických lokalít obohatiť ponuku produktov poznávacieho turizmu. - Využiť prírodné danosti krajinného celku na rozšírenie ponuky turisticky atraktívnych aktivít .	- Uzavrieť zmluvu s agentúrou pre žiadosti a správu finančných grantov. - Získať podporu verejnosti a záujem veľkých investorov o program aktivizácie turizmu . - Dosiahnuť konsenzus na projekte trvalej udržateľnosti horských lúk a pastvín.

V ÚPN navrhujeme obnoviť náučný turistický chodník z obce na Vyšnokubínske skaly, úpravu a využitie prameníšk pitnej a minerálnej vody (vajcovka). Na rekreačné využitie je navrhnutý aj areál bývalej strelnice v lokalite Danielovec.

B.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Návrh hraníc nového zastavaného územia bol spracovaný v súlade s urbanistickým riešením návrhu územného plánu. V súčasnosti platné zastavané územie (k 1.1.1990) je v návrhu rozšírené o plochy v súčasnosti zastavané a plochy navrhnuté pre bytovú výstavbu, vrátane príslušnej občianskej a technickej infraštruktúry.

B.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

B.9.1 OCHRANNÉ PÁSMA

Do riešeného územia zasahujú nasledovné ochranné pásma:
(Vymedzenie vyplýva zo všeobecne platných predpisov a schválených dokumentov)

B.9.1.1 Ochranné pásma plošného charakteru :

(1) Pásma hygienickej ochrany vodárenských zdrojov „Pramene Pod Chočom“,

(2) Ochranné pásmo cintorína pri kostole - v šírke 50 m od oplotenia;

(3) Ochranné pásmo stožiarovej transformovne z vysokého napätia na nízke napätie je vymedzené vzdialenosťou 10 m od konštrukcie elektrickej stanice;

(4) Ochranné pásmo lesa tvoria v zmysle zákona o lesoch pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva;

B.9.1.2 Líniového charakteru :

(1) Cestné ochranné pásma

Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo súvisle zastavaného územia slúžia cestné ochranné pásma mimo súvisle zastavaného územia. Súvisle zastavaným územím je na účely určenia cestného ochranného pásma podľa platného znenia cestného zákona (r.2014) je územie, ktoré spĺňa tieto podmienky:

a) na súvisle zastavanom území je postavených päť a viac budov, ktorým bolo pridelené súpisné alebo evidenčné číslo a ktoré sú evidované v katastri nehnuteľností,
b) vzdialenosť medzi jednotlivými budovami, ktorých pôdorys sa na tieto účely zväčší po celom obvode o 5 m, nebude dlhšia ako 75 m, pričom vzdialenosť sa určí ako spojnica bližších rohov zväčšeného pôdorysu jednotlivých budov a pri oblúkoch sa použijú dotyčnice; spojnice medzi zväčšenými pôdorysmi budov spolu so stranami upravených pôdorysov budov ohraničujú súvisle zastavané územie.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia záväzným stanoviskom.

Hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti

a) 100 metrov od osi vozovky priľahlého jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia,
b) 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy,
c) 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy,
d) 15 metrov od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

Na smerovo rozdelených cestách a miestnych komunikáciách sa tieto vzdialenosti merajú od osi priľahlej vozovky. V okolí úrovňového kríženia ciest s inými pozemnými komunikáciami a s dráhami sú hranice cestných ochranných pásiem určené zvislými plochami, ktorých poloha je daná stranami rozhľadových trojuholníkov. Ak by však takto určené cestné ochranné pásmo bolo užšie ako cestné ochranné pásmo určené podľa odseku 3, platí aj pre okolie úrovňových križení ustanovenie odseku 3.

(2) Ochranné pásma vonkajších vedení vysokého napätia

Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu zariadení sústavy. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti, meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť obidvoch rovín od krajných vodičov je pri napätí :

1. od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,

2. od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
3. od 1 kV do 35 kV vrátane 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
4. zavesené káblové vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane 2 m.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je okrem vymedzených prípadov (§ 43, ods.14 zák. č.251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov) zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou, presahujúcou 3m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou, presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy;

Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu pri páde poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

(3) Ochranné pásma plynovodov a prípojok s menovitou svetlosťou do 200 mm mimo zastavaného územia - 4 m od osi plynovodu na každú stranu; Ochranné pásma nízkotlakových a strednotlakových plynovodov a plyno-vodných prípojok v zastavanom území - 1 m od osi plynovodu ;

(4) Ochranné pásma verejných vodovodov a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm - 1,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia;

(5) Ochranné pásma diaľkových káblov telekomunikačných sietí - 1,5 m od osi na každú stranu.

(6) Ochranné pásma tokov pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v zmysle platných právnych predpisov.

(7) Podľa v súčasnosti platného znenia leteckého zákona (r.2014) je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby :

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30, ods.1, písm.a)),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac, umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30, ods.1, písm.b)),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30, ods.1, písm.c)),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30, ods.1, písm.d)).

B.9.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Do riešeného katastrálneho územia Vyšný Kubín zasahujú nasledovné územia so zvýšeným stupňom ochrany prírody:

- NPR Choč so 5.stupňom ochrany,
- Chránený areál Ostrá a Tupá skala so 4. stupňom ochrany.

Na ostatných častiach katastrálneho platí všeobecná ochrana prírody a krajiny a prvý stupeň ochrany.

- Do južnej časti riešeného územia zasahuje Chránené vtáčie územie Chočské vrchy s identifikačným kódom územia: SKCHV050. vyhl. MŽP SR č. 26/2011 Z.z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ s 1. stupňom ochrany, zasahuje do južnej časti kat. územia Vyšný Kubín. Vyhláškou č. 26/2011 Z. z. sa chránené vtáčie územie Chočské vrchy ustanovilo podľa § 1 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu.

Podľa vyhl. 26/2011 Z.z., ktorou bolo vyhlásené CHVÚ Chočské vrchy sa

(1) za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia považuje :
   a) vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese 1) okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinnosti pri ochrane lesa, 2) alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda orla skalného v čase od 15. marca do 31. júla a sokola sťahovavého od 1.apríla do 30.júna, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
   b) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdnych alebo dutinových stromov Ďatľa trojprstého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého a žlny sivej okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu, 3) ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
   c) realizácia odstrelov v lomoch v blízkosti hniezda výra skalného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.

Podľa ods. (2) vyhl. sa obmedzenie výkonu činností podľa ods.1 určí každoročne do 31.10. podľa stavu obsadenosti známych hniezd a hniezdisk v roku, ktorý predchádza roku v ktorom sa obmedzenie uplatňuje, alebo ak sa po ukončení takého obmedzenia preukážu nové skutočnosti, odôvodňujúce potrebu jeho uplatnenia.

V území sa vyskytujú viaceré chránené druhy rastlín a živočíchov. Je potrebné rešpektovať legislatívne opatrenia zabezpečujúce druhovú ochranu rastlín a živočíchov (Zákon č. 454/2007, ktorým sa dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vyhláška č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, v znení novely 492/2006, 638/2007, 579/2008, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny).

Z hľadiska ochrany drevín v riešenom území nie sú evidované žiadne stromy, chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/ 2002 Z.z. Pri všeobecnej ochrane drevín je potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia, podľa ktorých je zakázané bez súhlasu orgánu ochrany prírody dreviny rastúce mimo les rúbať, alebo inak poškodzovať. Kompetencie ochrany prírody v prípade ochrany drevín vykonáva obec.

B.10 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

B.10.1 Záujmy obrany štátu

V riešenom území obce sa z hľadiska záujmov obrany štátu nenachádza žiadny objekt ani komunikácia.

B.10.2 Záujmy požiarnej ochrany

Obec Vyšný Kubín nemá v súčasnosti vyhovujúce priestory na zabezpečenie požiarnej ochrany. Návrh územného plánu obce rieši umiestnenie objektu požiarnej zbrojnice v centre obce v blízkosti obecného úradu, na ploche medzi bytovkami a Leštinským potokom. Zdrojom požiarnej vody je verejný vodovod.

B.10.3 Ochrana pred povodňami

Pre riešené katastrálne územie nie sú v súčasnosti k dispozícii **povodňové mapy** - mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika. V Slovenskej republike zabezpečuje vyhotovovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika správca vodohospodársky významných vodných tokov, ktorým je v súčasnosti Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Banská Štiavnica.

Obec Vyšný Kubín má vypracovaný projekt na protipovodňové zábrany s názvom:

„VYŠNÝ KUBÍN, VODOZÁDRŽNÉ ZARIADENIA“ - projekt zahŕňa ochranu spomalenia odtoku, zadržanie prívalovej vody z povrchového odtoku, budovanie vodozádržných prvkov, spomaľovacie systémy odtoku zrážkových vôd v lokalitách nad obcou s tým, že bude obec chránená pred záplavami z povrchového odtoku. Ide o preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami a vodnou eróziou v katastri obci realizované mimo vodného toku. Realizácia vodozádržných zariadení v ohrozených lokalitách predstavuje pre obec významný environmentálny, socio-ekonomický a bezpečnostný prínos. Navrhnuté sú v lokalitách Pod Skalami a Štepy - nad kostolom. Realizáciou zariadení bude chránená plocha, ktorá predstavuje cca 53 % celkovej plochy zástavby obce a počet chránených obyvateľov spolu 420. Obec sa neúspešne uchádzala o zdroje z operačného programu : OP Životné prostredie, prioritná os 2 - Ochrana pred povodňami, kód výzvy OPZP-PO-2-11-1. Je vyhotovený projekt, taktiež aj zámer zostáva. Pred budovaním vodozádrnych opatrení je potrebné požiadať o súhlas správcu povodia a vodných tokov.

Z hľadiska ochrany územia pred povodňami je v návrhu potrebné :

- rešpektovať ochranné pásma tokov pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v zmysle platných právnych predpisov,
- pri návrhu technických riešení dodržiavať platné technické normy,
- rešpektovať aktuálne znenie zákona o ochrane pred povodňami (v súčasnosti zákon č.7/2010 Z.z.),
- prípadná realizácia stavieb v potenciálne zaplavovanom území je podmienená zabezpečením protipovodňovej ochrany na náklady investora, vrátane projektovej dokumentácie, odsúhlasenej správcom toku,
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,

- protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Ďalej je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky:

- pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z územia,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri navrhovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,
- odtokové pomery v povodiach riešiť s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- vytvárať podmienky pre budovanie potrebných protipovodňových opatrení s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce,
- využitie územia nesmie vyvolať významné zásahy do režimu povrchových vôd a technických diel na nich.

B.10.4 Záujmy civilnej ochrany

Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany je potrebné riešiť a zabezpečovať v zmysle platného znenia zákona o civilnej ochrane obyvateľstva (v súčasnosti zák. č.42/1994 Z.z., úplné novelizované znenie zák.č.47/2012 Z.z.) a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. (novelizovaná vyhl.č.399/2012 Z.z.) o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany.

Zariadenia civilnej ochrany sú ochranné stavby a stavby alebo ich časti a technologické súčasti, ktoré sú predurčené na plnenie úloh civilnej ochrany. Ochranné stavby sa navrhujú podľa analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí. Rozsah povinnej výstavby zariadení civilnej ochrany je potrebné určiť v spolupráci s príslušným orgánom štátnej správy (okresný úrad).

B.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY, VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOG.STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

B.11.1 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Obec leží na rozhraní juhozápadného okraja Oravskej vrchoviny a severozápadného okraja Chočských vrchov v údolí Leštinského a Jasenovského potoka. Riešené územie je morfologicky členité, s vyvinutým bralnatým reliéfom

v skupine Choča a Vyšnokubínskych skaliek. Západná odlesnená časť chotára má vrchovinný povrch. Severne od obce vystupuje Ostrá skala a Tupá skala s bralnými formami a strmými stenami z treťohorných zlepencov. V južnej zalesnenej hornatinnej časti vystupuje mohutná hradba Veľkého Choča na vápencoch a dolomitoch s pevnými bralnými formami.

Riešené katastrálne územie je v nadmorskej výške od 498 m (Jasenovský potok na hranici s k.ú. Dolný Kubín) do 1608 m n.m. (Veľký Choč). Vysoký podiel lesov (45,6 %) a trvalých trávnych porastov (32,6 %) v katastrálnom území obce je znakom ekologicky stabilnej krajiny.

Z hľadiska *štruktúry pozemkov katastrálneho územia* z celkovej výmery 1274,21 ha tvorí 601,54 ha (47,21 %) poľnohospodárska pôda; 581,50 ha (45,64 %) lesná pôda; 6,81 ha (0,53 %) vodné plochy; 39,42 ha (3,09 %) zastavané plochy a 44,95 ha (3,53 %) ostatné plochy.

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) je tvorená súborom pôvodných prvkov krajiny a prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Základné prvky SKŠ tvorí - les, nelesná drevinová vegetácia prirodzená, nelesná drevinová vegetácia - brehové porasty, mozaika trvalých trávnych porastov a nelesnej drevinovej vegetácie, trvalé trávne porasty - kosené lúky, orná pôda, sady drobného ovocia, prirodzené plochy bez vegetácie a zastavané územie.

Lesné plochy v katastrálnom území majú prevažne hospodársku funkciu, významná časť lesov (na území NPR Choč a CHA Tupá a Ostrá skala) je vyhlásená za lesy ochranné. V týchto lesoch sa musí hospodáriť tak, aby sa predovšetkým zlepšovala ich ochranná funkcia. Lesy pokrývajú takmer polovicu riešeného katastrálneho územia (45,6 %). Lesy v nižších polohách okolo obce sú prevažne zmiešané s bohatým zastúpením buka, v južnej časti v masíve Choča prevládajú smrekové porasty. Prevažne na rozhraní lesnej a poľnohospodárskej pôdy sa podiel lesa zvyšuje jeho rozširovaním náletmi na úkor poľnohospodárskej pôdy, v dôsledku zanedbania hospodárskeho využitia najmä trvalých trávnych porastoch vo vyšších polohách. Zarastaním lúk sa stráca esteticky a krajinársky hodnotná rôznorodosť krajiny a znižuje sa aj počet rastlinných a živočíšnych druhov.

Nelesnú drevinovú vegetáciu (NDV) tvorí NDV prirodzená, ktorej typickým prvkom sú trnkové a lieskové kroviny so zmiešaným porastom drevín (breza, dub, trnka, lieska, svíb, hloh, smrek a iné) a NDV - brehové porasty pozdĺž vodných tokov s *Fraxinus excelsior* (jaseň štíhly) i s porastami vŕb. Ide o ekologicky významné biotopy.

V zastavanom území obce sú vysadené i aleje stromov (javor, lipa, jaseň, smrek, smrekovec, dub), stromy si vyžadujú odborné ošetrenie.

Mozaika trvalých trávnych porastov a nelesnej drevinovej vegetácie tvoria mozaikovité porasty extenzívne využívaných lúk a nelesnej drevinovej vegetácie. Medzi najcennejšie biotopy TTP patria extenzívne prirodzené spoločenstvá podhorských a horských lúk i mezofilných pasienkov, ktoré vykazujú zvýšenú biodiverzitu oproti intenzívne využívaným TTP a sú viazané na územie MCHÚ a územie v blízkosti MCHÚ. Do tejto kategórie možno zaradiť i biotopy mokradí.

Trvalé trávne porasty (kosené lúky) - sú lúčne a pasienkové porasty, časť TTP v riešenom katastri je intenzívne a polointenzívne využívaná (kosená 1-2x ročne), v súčasnosti sa pasie len v malom rozsahu (ovce).

Časť územia je tvorená ornou pôdou - intenzívne využívanými poliami, časť maloblokovými políčkami. Zastúpené sú aj ovocné sady – plantáže drobného ovocia (ríbezle, liesky a pod.).

Krajinnú štruktúru dopĺňajú prirodzené plochy bez vegetácie (skalné útvary Ostrá a Tupá skala, masív Choča), sídelné a technické prvky (zastavané plochy, izolované stavby, líniové vedenia inžinierskych sietí, a pod..

Limitujúce faktory

Aktivity spoločnosti v krajine ovplyvňujú záujmy ochrany prírody a krajiny - zastúpené v riešenom území NPR Choč s 5.stupňom ochrany a chránený areál (CHA) Ostrá a Tupá skala so 4.stupňom ochrany, ochranné pásmo CHA s 3. stupňom ochrany.

Z hľadiska vodných zdrojov v územnej ochrane tu na južnom okraji katastra zasahuje *pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov - pramene Pod Chočom*. Jasenovský potok je zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky. Nezasahuje tu žiadne ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov vôd.

Z hľadiska ochrany lesných zdrojov sú v katastri obce prevažne hospodárske lesy, v územiach so zvýšeným stupňom ochrany prírody (NPR Choč, CHA Tupá a Ostrá skala) sú vyhlásené podľa zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. *lesy ochranné*.

Z hľadiska ochrany pôdnych zdrojov sú v súčasnosti podľa platných právnych predpisov (2015) medzi najkvalitnejšie pôdy (osobitne chránené) v riešenom katastrálnom území zaradené poľnohospodárske pôdy s nasledovným kódom BPEJ :

- 0802002, 0811002, 0811012, 0864213, 0887413, 0911012, 0964443, 0964513, 0964543, 0965512, 1063542, 1064213;

V území sa vyskytujú viaceré chránené druhy rastlín a živočíchov. Je potrebné rešpektovať legislatívne opatrenia zabezpečujúce druhovú ochranu rastlín a živočíchov (Zákon č. 454/2007, ktorým sa dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vyhláška č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, v znení novely 492/2006, 638/2007, 579/2008, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny).

V katastrálnom území sa nachádza biocentrum nadregionálneho významu Choč s jadrom NPR Choč. Územím prechádzajú nadregionálne biokoridory Malá Fatra – Veľká Fatra – Chočské vrchy – Tatry a Malá Fatra – Oravská Magura – Tatry.

Z hľadiska ochrany drevín sa v riešenom území nachádzajú lipová alej i dreviny v blízkosti kaštieľov, ktoré si vyžadujú odborné ošetrenie. Krajinársky významným prvkom kultúrnej krajiny sú sady drobného ovocia. Pri všeobecnej ochrane drevín je potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia, podľa ktorých je zakázané bez súhlasu orgánu ochrany prírody, dreviny rastúce mimo les rúbať, alebo inak poškodzovať. Kompetencie ochrany prírody v prípade ochrany drevín vykonáva obec.

V katastri obce sa nenachádzajú žiadne ložiská rudných surovín, ani lomy.

B.11.2 ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)

Pre katastrálne územie obce Vyšný Kubín nie je spracovaný návrh *Miestneho územného systému ekologickej stability.*

Podľa *Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dolný Kubín*, (Tiliana Bratislava 1993) sú v riešenom katastrálnom území v priestoroch a lokalitách s vysokou krajinnoekologickou hodnotou územia navrhnuté tieto prvky kostry územného systému ekologickej stability nadregionálneho a regionálneho významu:

- biokoridor nadregionálneho významu Malá Fatra - Veľká Fatra - Chočské vrchy - Tatry a Malá Fatra - Oravská Magura - Tatry,
- biokoridor regionálneho významu - tok Leštinského potoka s brehovými porastami,
- biokoridor regionálneho významu - tok Jasenovského potoka s brehovými porastami,
- nadregionálne biocentrum Choč s jadrom NPR Choč

Návrh kostry územného systému ekologickej stability vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá :

- zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území,
- vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región (biocentrá),
- umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov (biokoridory),
- zlepšuje pôdoochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky určenia základných opatrení na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja.

Z hľadiska ekologickej stability (RÚSES) má katastrálne územie v južnej časti (NPR Choč a zalesnené časti na severných svahoch Choča) veľmi vysoký stupeň ekologickej stability, severnejšie - smerom k obci prechádza do vysokého stupňa stability. Zastavané územie obce má stupeň ekologickej stability veľmi nízky, najbližšie okolie obce nízky stupeň, stredný stupeň ekologickej stability má severozápadný a severovýchodný okraj katastrálneho územia.

B.11.3 OCHRANA PRÍRODY

Do riešeného územia nezasahuje žiadne veľkoplošné chránené územie prírody.

V riešenom území sa nachádza maloplošné chránené územie - **chránený areál Ostrá a Tupá skala,** so 4. stupňom územnej ochrany podľa zákona NR SR č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Chránený areál má význačnú geomorfologickú, esteticky - krajinársku, prírodovednú aj kultúrnu a archeologickú hodnotu. Dôležitá je ochrana skalných útvarov v oblasti flyšového pásma Západných Karpát s pestrou vápnomilnou flórou. Chránené

územie bolo vyhlásené v roku 1972 s výmerou 22,3 ha, má vyhlásené aj ochranné pásmo s 3. stupňom územnej ochrany o výmere cca 13 ha. Do katastrálneho územia obce zasahuje aj maloplošné chránené územie - **národná prírodná rezervácia Choč** s 5. stupňom ochrany, ktorá je zároveň súčasťou sústavy území NATURA 2000 (CHVÚ Chočské vrchy SKCHVU050).

Tab. Maloplošné chránené územia :

Názov	Výmera v ha	Kategória	Stupeň ochrany	Katastrálne územie
Choč	1428,05	NPR	5	Jasenová, Vyšný Kubín
Ostrá a Tupá skala	22,30 (OP 13 ha)	Chránený areál a jeho ochranné pásmo	4, 3	Vyšný Kubín
Pozn. Ako prír. pamiatky sú chránené zo zák. č.543/2002 Z.z. všetky jaskyne a prír. vodopády.				

Na základe smerníc Rady Európskych spoločenstiev č.79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov a č.92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne žijúcich rastlín vzniká sústava chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000, ktorá má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov na území štátov EÚ. Do južnej časti k.ú. Vyšný Kubín zasahuje **Chránené vtáčie územie Chočské vrchy, SKCHVU050**, vyhlásené vyhl. MŽP SR č. 26/2011 Z.z. Účelom vyhlásenia CHVÚ je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov rôznych druhov vtákov európskeho významu a zabezpečenie ich prežitia a rozmnožovania a to: sokol sťahovavý *(Falco peregrinus)*, orol skalný *(Aquila chrysaetos)*, výr skalný *(Bubo bubo)*, tetrov hoľniak *(Tetrao tetrix)*, rybárik riečny *(Alcedo atthis)*, hlucháň hôrny *(Tetrao urogallus)*, ďubník trojprstý *(Picoides tridactylus)*, žlna sivá *(Picus canus)*, pôtik kapcavý *(Aegolius funereus)*, kuvičok vrabčí *(Glaucidium passerinum)*, jariabok hôrny *(Bonasa bonasia)* a strakoš veľký *(Lanius excubitor)*.
Cieľom ochrany v CHVÚ Chočské vrchy je zachovanie a obnova ekosystémov, významných pre druhy vtákov, pre ktoré je oblasť vyhlásená v ich prirodzenom areáli rozšírenia (do tohoto územia návrh ÚPN-O nezasahuje).

Z národného zoznamu navrhovaných území európskeho významu zasahuje do katastrálneho územia Vyšný Kubín :

Ident.č. (kód)	Názov územia	Stupeň ochrany	Kat. územia z okresu Dolný Kubín
SKUEV 0305	Choč	2, 4, 5	Jasenová, Vyšný Kubín

Predmetom ochrany v SKUEV0305 Choč sú biotopy: *Horské kosné lúky, Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa, Horské smrekové lesy, Lipovo-javorové sutinové lesy, Vápnomilné bukové lesy, Javorovo-bukové horské lesy, Bukové a jedľové kvetnaté lesy, Nesprístupnené jaskynné útvary, Kosodrevina s* rastlinnými a živočíšnymi druhmi - *črievičník papučkový, poniklec slovenský, klinček lesklý, kunka žltobruchá, rys ostrovid, vydra riečna, medveď hnedý, vlk dravý.*

Do katastrálneho územia obce Vyšný Kubín nezasahujú územia, chránené podľa Dohovoru o mokradiach (**Ramsarský dohovor**) .

V ostatných častiach katastrálneho územia platí (v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. O ochrane prírody a o zmene a doplnení niektorých zákonov) všeobecná ochrana prírody a krajiny a prvý stupeň ochrany.

V riešenom území nie sú evidované **žiadne stromy**, chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/ 2002 Z.z.

V zastavanom území sa nachádzajú lipová alej i dreviny v blízkosti kaštieľov, ktoré si vyžadujú odborné ošetrenie. Krajinársky významným prvkom kultúrnej krajiny sú sady drobného ovocia. Pri všeobecnej ochrane drevín je potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia, podľa ktorých je zakázané bez súhlasu orgánu ochrany prírody, dreviny rastúce mimo les rúbať, alebo inak poškodzovať. Kompetencie ochrany prírody v prípade ochrany drevín vykonáva obec.

Podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je severná časť k. ú. Vyšný Kubín, vrátane zastavaného územia a jeho okolia, zaradená do krajinného priestoru zmiešanej krajiny, južná časť s masívom Choča patrí do prírodnej krajiny, ekologicky hodnotnej. Základná charakteristika jednotlivých funkčných typov je uvedená v nasledovnej tabuľke:

Krajinný priestor	Funkcia	Charakteristika
Prírodný	Mimoprodukčná	**Ochrana prírody a krajiny** Má dominantné postavenie v území, celopriestorová štruktúra vyplýva z plošne rozsiahlejších ekologicky hodnotných krajinných segmentov, ktoré vytvárajú základ územnému systému ekologickej stability na regionálnej a nadregionálnej úrovni a zabezpečuje ekologickú stabilitu aj širšiemu zázemiu.
		Lesná výroby Lesná pôda a lesné porasty tvoria prevažne celopriestorovú štruktúru v krajinnom priestore, plnia výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, produkcia dreva je chápaná ako doplnková funkcia v území.
		Poľnohospodárska výroba Poľnohospodárska pôdy v priestore má plošne malé až nepatrné zastúpenie a plní mimoprodukčnú funkciu, intenzita výroby má extenzívny charakter, doporučené je hlavne alternatívne (organické) poľnohospodárstvo, ktoré je založené na využívaní prír. podmienok, bez výrazných intenzifikačných vkladov do pôdy a výroby.
		Rekreácia Má v území veľmi vhodné podmienky, je však potrebné na základe ekologickej únosnosti stanoviť optimalizáciu využívania častí prírodného priestoru tak, aby nedochádzalo ku kolízii s krajinnými segmentmi určenými na zachovanie a šírenie prirodzenej bioty.
		Investičná výstavba V krajinnom priestore sa nachádzajú niektoré časti súčasnej výstavby (majú prevažne rekreačný charakter, ojedinele aj poľnohosp.), s novou investičnou výstavbou v zásade nie je uvažované okrem líniových zariadení, ktoré nie je možné riešiť iným spôsobom a majú celospoločenský význam, majú však lokálny charakter.
Zmiešaný	Ekologicko-produkčná	**Ochrana prírody a krajiny** Krajinný priestor má vysoké zastúpenie ekologicky významných segmentov, ktoré sú zaradené do ÚSES nadregionálneho, regionálneho a lokálneho významu, platia všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny okrem častí chránených území príslušnej kategórie a území tvoriacich kostru ekologickej stability.

		Lesná výroba Má v krajinnom priestore vo vzťahu k rozsahu lesnej pôdy značný význam, lesohospodárska činnosť musí zohľadňovať ekologické a environmentálne aspekty, ktoré lesy v danom priestore plnia.
		Poľnohospodárska výroba Má vo vzťahu k rozsahu poľnohospodárskej pôdy značný význam. Vzhľadom na nízky produkčný potenciál a vysokú krajinno-ekologickú hodnotu celého krajinného priestoru je doporučené uplatňovanie alternatívneho (organického) poľnohospodárstva formou lúčno-pasienkárskych hospodárstiev.
		Rekreácia Vysoká krajinno-ekologická hodnota priestoru vytvára prirodzené predpoklady pre výraznejšie využívanie priestoru pre rekreačné aktivity rôzneho charakteru (pobytová, pohybová, agroturistika).
		Investičná výstavba Viaže sa na všetky aktivity, navrhnuté územným plánom, potrebné je však zabezpečiť ochranu územia začleneného medzi prvky ekologickej siete.

B.11.4 EKOLOGICKY VÝZNAMNÉ SEGMENTY KRAJINY (EVS)

Medzi ekologicky významné segmenty krajiny boli zaradené najcennejšie lokality v skúmanom území. Jedná sa o lokality, ktoré sa vyznačujú oproti okoliu výrazne vyššou biodiverzitou, je v nich zaznamenaný výskyt cenných biotopov a ohrozených druhov flóry a fauny, prípadne sú cenné z historického, krajinárskeho alebo estetického hľadiska.

Po vyhodnotení terénneho prieskumu a publikovaných zdrojov sú medzi ekologicky významné segmenty zaradené (KEP k.ú. Vyšný Kubín):

EVS - NPR Choč

Výmera CHÚ je 14 280 500 m^2, vyhlásené bolo za chránené územie v roku 1982. Jedná sa o ochranu významnej vrcholovej skupiny Chočských vrchov s osobitnými geologickými, geomorfologickými, botanickými, zoologickými a krajinárskymi hodnotami. Do rezervácie sú zahrnuté komplexy vrchov - Veľký Choč (1608 m n.m.), Malý Choč (1464 m n.m.), Zadný Choč (1279 m n.m.), Predný Choč (1248 m n.m.), Sokol (1134 m n.m.), Soliská (1106 m n.m.).

EVS - mozaika TTP a NDV v lokalite Ostrá skala a Tupá skala

Výmera MCHÚ je 223 000 m^2, výmera ochranného pásma je 129 800 m^2. Územie bolo vyhlásené za chránené v roku 1972. Tupá a Ostrá skala sú dva mohutné skalné masívy bradlového pásma v Oravskej vrchovine, vypínajúce sa nad obcou Vyšný Kubín. Jedná sa o dôležitú botanickú a archeologickú lokalitu, s vápnomilnou kvetenou, v neprístupných skalných štrbinách hniezdi sokol myšiar a jastrab krahulec. Na Tupej skale sú pozostatky predhistorického hradiska z doby halštatskej a pohrebiska z doby lužickej kultúry. Na Ostrej skale sa našli fragmenty sídliska púchovskej kultúry z doby bronzovej so zvyškami opevnenia (valy). Podľa archeologických výskumov na Tupej a Ostrej skale žili pred takmer troma tisícročiami Lužickí Srbi. CHÚ má významnú geomorfologickú, estetickú,

krajinársku, prírodovednú i kultúrnu a archeologickú hodnotu. Jedná sa o ochranu skalných útvarov v oblasti flyšového pásma Západných Karpát s pestrou vápnomilnou flórou. Mozaika TTP a NDV tvorí významný ekostabilizačný prvok v krajine i z hľadiska zachovania biodiverzity, lokalita poskytuje úkrytové a hniezdne možnosti pre ornitocenózy i vysokú zver, taktiež pre bezstavovce. Kroviny sú tvorené druhmi: *Acer campestre, Crataegus sp., Prunus spinosa, Corylus avellana, Swida sanguinea, Sambucus nigra, Fraxinus excelsior, Rosa canina* a iné.

EVS - mozaika TTP a NDV v lokalite Dúbrava

Mozaika TTP a NDV tvorí významný ekostabilizačný prvok v krajine i z hľadiska zachovania biodiverzity, lokalita poskytuje úkrytové a hniezdne možnosti pre ornitocenózy i vysokú zver, taktiež pre bezstavovce. Jedná sa o zmiešané kroviny i s výskytom vzrastlých stromov, najmä dubov. Z druhov sa tu vyskytuje najmä: *Corylus avellana, Prunus spinosa, Quercus sp., Picea abies, Pinus sylvestris, Crataegus sp., Sambucus nigra, Rosa canina, Pyrus pyraster, Fraxinus excelsior, Larix decidua, Betula pendula, Swida snguinea.* Doporučuje sa NDV ponechať bez zásahu.

EVS - brehové porasty tokov

Ide o zachovalé jaseňovo-vŕbové brehové porasty tokov, ktoré si v niektorých miestach vyžadujú odborné ošetrenie. Je potrebné ich ponechať, vzhľadom na ich významnú ekologickú funkciu v krajine.

B. 12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

B. 12.1 DOPRAVA

B.12.1.1 Koncepcia prepravných vzťahov

Koncepciu súčasných i budúcich prepravných vzťahov podmieňujú predovšetkým väzby na relevantné sídelné a správne centrá, väzby na výrobné plochy a priemyselné parky, väzby na plochy vybavenosti. Realizáciu prepravných vzťahov obce voči lokalitám, ktoré generujú prepravné vzťahy, zabezpečuje dopravná infraštruktúra (komunikácie, zariadenia, dopravné prostriedky). Predmetom dopravného riešenia v územnom pláne je územne determinovaná infraštruktúra.

Z hľadiska spádovosti je obec vyšný Vyšný Kubín súčasťou dopravno-gravitačného (nodálneho) regiónu severozápadné Slovensko (Žilinský a Trenčiansky kraj) s gravitačným centrom v polohe aglomerácie Žilina/Martin. Hlavné sídelné a dopravné osi dopravno-gravitačného regiónu tvoria trasy európskych cestných a železničných sieti TEN-T (Bratislava - Žilina - Košice - Ľvov a Žilina - Čadca - Gdaňsk).

Infraštruktúra železničnej, kombinovanej, leteckej a vodnej dopravy sa na území obce Vyšný Kubín nenachádza a nie sú schválené alebo známe zámery, ktoré by v budúcnosti jej lokalizáciu pripravovali. Najbližšie od obce Vyšný Kubín - v katastri mesta Ružomberok - sa nachádzajú hlavné dopravné siete koridoru č. Va: cesta I/18 a pripravovaná diaľnica D1, železničná trať č. 180 Žilina - Košice. Najbližšia rýchliková železničná stanica je v meste Ružomberok. Obcou prechádzajú cesty č. I/59 (E77) Banská Bystrica - Ružomberok - Dolný Kubín - Trstená, III/2247(059017) Vyšný Kubín - Osádka - Malatiná. Obec Vyšný Kubín leží v spádovom území terminálu intermodálnej dopravy v Žiline a letiska hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu v Žiline - Dolnom Hričove.

Obec Vyšný Kubín má malý vonkajší dopravný význam, generuje predovšetkým prepravné vzťahy obyvateľstva obce voči regionálnemu centru. Poloha obce blízkosti dopravno-gravitačného centra okresnej úrovne Dolný Kubín formuje jej dominantné prepravné vzťahy. Silná väzba k Dolnému Kubínu je daná umiestnením okresnej vybavenosti v tomto meste. Prepravné vzťahy obce závisia od dopravnej atraktivity najbližších centier, i od samotnej pozície obce v rámci dopravno-gravitačnej oblasti Severozápadného Slovenska (Žilinský a Trenčiansky kraj). V tomto kontexte je dopravný význam obce zanedbateľný a preto nie je potrebné v ÚPN Vyšný Kubín modelovať vnútorné a vonkajšie prepravné vzťahy. K návrhu dimenzovania hlavných komunikácií obce postačí použitie koeficientovej metódy rastu prepravnej záťaže.

Katastrálneho územia obce Vyšný Kubín sa priamo dotýka trasovanie plánovanej rýchlostnej cesty R3. Podľa dopravnej časti Zmien a doplnkov ÚPN-VÚC Žilinského kraja a vyhľadávacích štúdií Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava, riešeným katastrálnym územím vedie plánovaná trasa cesty R3. Pre stavbu „Rýchlostná cesta R3 Dolný Kubín - diaľnica D1“ prebehlo posudzovanie vplyvov na životné prostredie a v roku 2012 bolo vydané záverečné stanovisko

Ministerstva životného prostredia SR č.417/2011-3.4/ml, kde bol odporučený na ďalšie dopracovanie modrý (modifikovaný) tunelový variant v zmysle správy EIA (Ekojet 10/2010). Predmetom posudzovania boli i dve alternatívne trasy cesty, prechádzajúce katastrálnym územím obce. Oporu vo vyššej územno-plánovacej dokumentácii - Zmeny a doplnky ÚP Žilinského samosprávneho kraja - má červená trasa situovaná na severozápadnom okraji katastrálneho územia obce. Alternatívna trasa (Variant V1h) viedla na svahoch Vyšnokubínskeho údolia popod Vyšnokubínske skalky - táto trasa nebola v záverečnom stanovisku odporučená, preto bola z ďalšej prípravy vyradená. V Technickej štúdii **„Rýchlostná cesta R3 Dolný Kubín - diaľnica D1(08/2012)"** bol navrhnutý na podnet Mesta Dolný Kubín variant V4 cesty R3 kombinovaný (fialový), ktorý nebol zatiaľ predmetom posudzovania. Variant V4 kombinovaný sa však Vyšného Kubína viac menej nedotýka. V katastri Vyšného Kubína v podstate kopíruje variant V3 modrý. **Štúdia realizovateľnosti „Rýchlostná cesta R3 Tvrdošín - križovatka D1"** má preveriť, či je možné navrhnúť aj variant medzi križovatkou „Dolný Kubín juh" (križovatka pri Vyšnom Kubíne) a Likavkou s napojením na D1. Spracovanie štúdie podľa informácií NDS, a.s. sa predpokladá do 02/2015. Predmetná štúdia zároveň nanovo posúdi trasu R3 od Tvrdošína až po križovatku D1.

Návrh ÚPN obce akceptuje trasu, uvedenú v záväznej časti ÚP Žilinského samosprávneho kraja. V rámci Vládou SR schválených materiálov výstavby siete diaľnic a rýchlostných ciest, pre tento úsek nie je zatiaľ známy záväzný termín výstavby a uvedenia do prevádzky.

Koncepcia vonkajších prepravných väzieb obce Vyšný Kubín predpokladá:

- prioritnú väzbu na mesto Dolný Kubín, ktoré je okresným centrom,
- realizáciu prepravných vzťahov prostredníctvom cestnej infraštruktúry,
- v deľbe prepravnej práce snahu o vyvážený pomer medzi individuálnou automobilovou dopravou (IAD) a autobusovou hromadnou dopravou osôb (A-HD).

B.12.1.2 Návrh základného dopravného systému obce

Základný dopravný systém obce bude pozostávať výhradne z infraštruktúry pozemných komunikácií. Infraštruktúra iných druhov dopravy sa na riešenom území obce nenachádza. Pozemné komunikácie budú využívané pre účely samotnej cestnej dopravy a za účelom dosiahnutia iných dopravných systémov, ležiacich mimo obce prostredníctvom dopravných reťazcov, ktorých článkom bude cestná doprava (cesta - železnica, cesta - terminál kombinovanej dopravy, cesta - letisko, cesta - prístav). Návrh základného dopravného systému, pozostávajúceho z infraštruktúry cestnej dopravy je popísaný v nasledovnej kapitole.

B.12.1.3 Funkčné členenie a kategorizácia ciest

V časovom horizonte ÚPN obce (rok 2025) sa nepredpokladá zásadná zmena v pripojení obce na nadradenú cestnú infraštruktúru v priestore katastrálneho územia obce. V prípade výberu červeného variantu v zmysle ÚPN Žilinského samosprávneho kraja, najbližšia plánovaná križovatka rýchlostnej cesty R3 od

obce Vyšný Kubín sa bude nachádzať v južnej časti katastrálneho územia Dolného Kubína. Cesta III/2247(059017) z obce Vyšný Kubín bude na uvedenú križovatku rýchlostnej cesty R3 pripojená prostredníctvom pôvodnej cesty I/59. Pripojením obce na rýchlostnú cestu R3 sa výrazne zlepší jej dopravná dostupnosť.

V rámci pravidelného 5 ročného celoštátneho sčítania cestnej dopravy, ktoré vykonáva Slovenská správa ciest, bolo v rokoch 1985 až 2005 realizované sčítanie na ceste I/59 i na ceste III/2247(059017), ktorá tvorí hlavnú dopravnú- zbernú i obslužnú- os obce Vyšný Kubín.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené výsledky výpočtov predpokladaných dopravných záťaží na cestách I/59 a III/2247(059017) v obci Vyšný Kubín. Hodnoty dopravnej záťaže RPDI sú udávané v [skut.voz./24hod.]. K výpočtu boli použité rastové koeficienty odvodené pre cesty I. a III. triedy na území Žilinského kraja spracované v Metodickom pokyne 1/2006 "Metodický pokyn a návod prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti". Výhľadové intenzity nezohľadňujú stav ktorý nastane ak do prevádzky bude uvedená rýchlostná cesta R3. Relevantné podklady rozdelenia dopravne záťaže medzi rýchlostnú cestu R3 a cestu I/59, ktoré budú súčasťou Správy o hodnotení, nie sú k dňu spracovania ÚP obce k dispozícii. Existuje reálny predpoklad, že uvedením cesty R3 do prevádzky klesne dopravná záťaž na hodnotených úsekoch cesty I/59. Cesta I/59 bude využívaná pre sprievodnú dopravu cesty R3 a pre lokálne a subregionálne dopravné väzby.

Tab. 1) Výhľadové hodnoty RPDI v [skut.voz./24 hod.]

Cesta - sčítací úsek	Lokalizácia úseku	Rok	RPDI [skut.voz./24 hod.]		
			Ľahké vozidlá	Ťažké vozidlá	Spolu
I/59 - 90739	Vyšný Kubín, úsek Valaská Dubová - Vyšný Kubín križovatka s III/057017	2005	4 801	1 498	6 299
		2010	5 425	1 633	7 058
		2015	6 049	1 753	7 802
		2020	6 625	1 873	8 498
		2025	7 202	1977	9 179
I/59 - 90740	Vyšný Kubín, úsek Vyšný Kubín križovatka s III/057017 - Medzihradné	2005	8 153	2 269	10 422
		2010	9 213	2 473	11 686
		2015	10 273	2 655	12 928
		2020	11 251	2 836	14 087
		2025	12 230	2 995	15 225
III/2247(059017) - 92910	Vyšný Kubín, úsek Vyšný Kubín križovatka s II/59 - Leštiny	2005	1 444	231	1 675
		2010	1 588	247	1 836
		2015	1 733	261	1 994
		2020	1 877	275	2 152
		2025	2 022	289	2 310

V zásade základný komunikačný skelet obce dopĺňajú najdôležitejšie miestne komunikácie, plošne pokrývajúce dopravnú obsluhu jednotlivých častí územia obce a prepájajúce zberné komunikácie, zaradené vo funkčnej triede obslužných komunikácií C2. Miestne komunikácie, zabezpečujúce prístup k jednotlivým objektom, tvoria sústavu obslužných ciest C3 alebo upokojených obytných ulíc s rovnocennou pešou a automobilovou dopravou na hlavnom dopravnom priestore komunikácie. V rámci trás zberných komunikácií v zastavanom území sa uvažuje s realizáciou buď jednostranných alebo obojstranných chodníkov. V prípade

obslužných komunikácií sa uplatňuje zásada realizovať chodníky pozdĺž komunikácii, tam kde je predpoklad dopravnej záťaže nákladnou dopravou.

Hlavné cestné komunikácie v obci budú i naďalej vytvárať cesty I/59 a III/2247(059017) so zmiešanou zbernou a obslužnou funkciou. Vzhľadom na súčasnú medzinárodnú funkciu cesty E77 je cesta I/59 zaradená do funkčnej triedy B1. Po prevzatí medzinárodnej funkcie E77 prevádzkovanou rýchlostnou cestou R3 sa môže funkčné zaradenie cesty I/59 presunúť na úroveň B2. Zaradenie cesty III/2247(059017) do funkčnej triedy B2 je podmienené jej zbernou funkciou, využívanou pre obce Leštiny, Osádka, Malatiná.

Novými zásadnými prvkami komunikačného systému obce sú miestne komunikácie, sprístupňujúce plánované obytné a rekreačné plochy. Nová MK, pripájajúca sa na cestu I/59 v novej plánovanej križovatke pri ihrisku, vytvorí prístup ale zároveň i komunikačnú os nových rozsiahlych plôch bytovej výstavby, ležiacich na južných svahoch obce, nad cestou III/2247(059017). V prvom úseku pripojenia MK na cestu I/59 bude prevládať jej zberná funkcia B3, v priestoroch novej bytovej výstavby bude prevažovať jej obslužná funkcia. Súčasťou základného komunikačného systému obce je i nová MK pripojená na cestu I/59 v priestore pod areálom Poľnohospodárskeho družstva, sprístupňujúca lokalitu plánovanej bytovej výstavby. Do rovnakej križovatky s cestou I/59 bude zaústená, z opačnej strany križovatky, i MK sprístupňujúca plánované plochy rekreačného bývania Holiday resort.

Štruktúra základného komunikačného systému cestnej dopravy obce Vyšný Kubín je popísaná v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 2) Základný komunikačný systém obce Vyšný Kubín - navrhovaný stav.

Por.č.	Cesta/ MK	Úsek	Funkčná trieda	Požadovaná kategória cesty	Stav komunikácie	Navrhované úpravy komunikácie
1	I/59	Začiatok k.ú. od Jasenovej - koniec k.ú. od Dolného Kubína	B1, (B2)*	C 9,5/70	Existujúca	Cesta bude v budúcnosti prevádzkovaná ako *sprievodná cesta R3, navrhovaná realizácia nových zástavkových pruhov
2	III/2247(059017)	Začiatok križ. I/59 - koniec k.ú. od Leštín	B2	C 7,5/40, MZ 8,5/50	Existujúca	Homogenizácia šírkového usporiadania cesty, odstránenie neprehľadných úsekov v centre obce
3	MK	Nová križ. s I/59 oproti ihrisku - križ. s III/2247(059017) pri hranici Leštiny	B3, C2	MZ 8/40, MO 8/40	Nová	Nová komunikácia, paralelná s III/2247(059017), sprístupňujúca, dopravne obsluhujúca a vytvárajúca komunikačnú os navrhovaných obytných plôch
4	MK	Nová križ. s I/59 za areálom PD - nové bytové plochy nad kostolom	B3, C2	MZ 8/40, MO 8/40	Nová	Nová komunikácia sprístupňujúca a obsluhujúca navrhované obyt. plochy

Podľa tabuliek B.1 a B.2 prílohy B STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií základné hodnoty prípustných intenzít dopravného prúdu Iz na dvojpruhových zberných MK, v prípade cesty III/2247(059017) navrhovaná kategória MZ 8,5/50 pre roky 2015 a 2020 norme orientačne vyhovuje. Problematika kapacity cesty I/59 je úzko viazaná na jej plánovanú funkciu

sprievodnej cesty k rýchlostnej ceste R3. Údaje o šírkovom usporiadaní cesty I/59 budú k dispozícii na základe výberu variantu trasovania rýchlostnej cesty. V ÚP Vyšný Kubín je územne chránený koridor existujúcej trasy cesty I/59 v jej súčasnom šírkovom usporiadaní C 9,5.

Celková rekonštrukcia cesty III/2247(059017) je z hľadiska naliehavosti a finančnej náročnosti málo pravdepodobná. Opravy ciest a MK formou postupného odstraňovania bodových závad však majú svoje opodstatnenie. Ide predovšetkým o opravy neprehľadných úsekov ciest a MK, kde šírka a smerové vedenie cesty vytvárajú kolízne body. Z územného hľadiska je však nutné chrániť kompletný a súvislý koridor cesty III/2247(059017) v šírkovom usporiadaní MZ 8,5.

Súčasný stav existujúcich MK Vyšný Kubín nezodpovedá normovým požiadavkám predovšetkým ich šírkového usporiadania, smerového a výškového vedenia. Úpravy stavu MK budú zamerané na rozšírenie šírkového usporiadania na navrhovanú kategóriu cesty. Okrem hlavných komunikácií sa v obci nachádza množstvo komunikácií funkčnej triedy C3 zabezpečujúcich prístup k jednotlivým objektom alebo k skupinám objektov. Pre tieto komunikácie sa uvažuje so šírkovým usporiadaním v kategórii MO 6,5/30. Priestorové pomery v obci - šírka disponibilného koridoru, situovanie komunikácií na svahoch však v niektorých lokalitách neumožňujú rozvinúť plnohodnotné šírkové a smerové parametre MK. V prípade uvedených komunikácií sa uvažuje s ich jednopruhovým obojsmerným usporiadaním v kategórii MOK 3,75/30. Podmienkou prevádzkovania uvedených komunikácií je zriadenie výhybní vo vzdialenosti 100 m od seba a zriadenie obratísk na konci slepých úsekov ciest. V smerovom vedení je potrebné dosiahnuť stav bezproblémovej prejazdnosti MK i pre nevyhnutnú obsluhu územia, teda vozidlá hasičské, údržbové a záchranárske, čo si bude vyžadovať úpravu oblúkov MK a oblúkov v križovatkách na ich prípustné hodnoty.

B.12.1.4 Koncepcia pešej a cyklistickej dopravy.

Súvislá komunikačná infraštruktúra, vyhradená len pešej doprave, v obci neexistuje. Pohyb chodcov sa vo väčšine prípadov uskutočňuje po zberných a obslužných komunikáciách, slúžiacich aj pre automobilovú dopravu. Jednostranný chodník je situovaný na pravej strane cesty III/2247(059017), v smere staničenia, od priestoru kostola k autobusovej zástavke Jednota. Od autobusovej zástavky Rázcestie je vedený samostatný chodník, s vyústením na MK C3, ktorá sa pripája na cestu III/2247(059017) s jednostranným chodníkom.

Návrh ÚP uvažuje s doplnením existujúceho chodníka pozdĺž III/2247(059017) na obojstranný, a s výstavbou jednostranného chodníka, v úseku od ukončenia za zástavkou Jednota po hranicu katastrálneho územia s obcou Leštiny. Návrh je zdôvodnený hustotou pešieho pohybu a lokalizáciou vybavenosti v úseku existujúceho jednostranného chodníka. Predĺženie jednostranného chodníka pozdĺž III/2247(059017) k obci Leštiny je viazané na výstavbu obytných objektov na plochách siahajúcim k ceste, i intenzitou pešieho pohybu a bezpečnosťou chodcov v zastavanej časti obce.

Hlavná komunikačná os nových plôch bytovej výstavby, situovaných na južných svahoch nad cestou III/2247(059017), MK je navrhnutá v kompletnej dĺžke s jednostranným chodníkom. Vzhľadom na rozsiahlosť obsluhovanej plochy

i orientačnú dĺžku MK 2 970 m je reálny predpoklad adekvátnej intenzity cestnej premávky na MK. Z tohto dôvodu je žiadúce vytvoriť bezpečné podmienky pre pohyb chodcov na uvedenej MK a na prístupových MK formou realizácie jednostranných chodníkov. Chodník zároveň prispieva k vytváraniu kultivovanejšieho prostredia v obytných súboroch.

Prístup chodcov na nové a existujúce obytné plochy v priestore nad a vedľa kostola je taktiež navrhovaný pomocou chodníka. V ostatných častiach obce, kde nie sú navrhované chodníky, budú občania pre peší pohyb využívať obslužné komunikácie kategórií C2 a C3.

Chodníky pri ceste a MK by mali mať minimálnu šírku 2 x 0,75 m + 50 cm na bezpečnostný odstup od obrubníka cesty.

Na území obce sú vyznačené nové cykloturistické trasy, ktoré ešte nemajú pridelené evidenčné čísla. Obcou prechádza červená trasa ... - Dolný Kubín - Vyšný Kubín - Leštiny - Osádka - ... , z ktorej odbočuje modrá trasa do Jasenovej - Žaškov - Zázrivá. Vyznačením týchto trás sa Vyšný Kubín stal súčasťou značkovaných cyklotrás v rámci Oravy a Slovenska. Nakoľko trasy vedú aj po ceste I. triedy bolo by potrebné pri rekonštrukcii cesty I/59 počítať so samostatným jazdným pruhom pre cyklistov.

B.12.1.5 Kapacity plôch pre parkovanie a odstavovanie vozidiel.

Návrh statickej dopravy v obci Vyšný Kubín uplatňuje nasledovné kritériá:

- v rámci navrhovanej IBV uplatňovať minimálne 1 odstavné miesto/garáž na 1 byt na vyčlenenom súkromnom pozemku,
- v rámci bytovkových domov uplatňovať 1 odstavné miesto na 1 byt na pozemku bytovky,
- články 193-202 platnej STN 736110 „Projektovanie miestnych komunikácií“ určujúce výpočet kapacít statickej dopravy v členení na odstavné a parkovacie plochy.

Na podklade štatistických materiálov počtu obyvateľov a motorových vozidiel bol odvodený vývoj stupňa automobilizácie pre Dolnokubínsky okres. Vybavenosť osobnými automobilmi v roku 2025 by v okrese Dolný Kubín mala dosiahnuť hodnotu stupňa automobilizácie 1 : 3,4.

Výpočet odstavných stojísk bol spracovaný pre obec ako celok. Počet obyvateľov Vyšný Kubín roku 2025 je v zmysle demografickej časti ÚPN obce uvažovaný 780. Pri stupni automobilizácie okresu Dolný Kubín (1 : 3,4) to znamená orientačnú požiadavku na 202 odstavných (garážovacích) stojísk pre obyvateľov obce. V praxi sa táto požiadavka premietne uplatňovaním podmienky uvedenej v stavebných povoleniach, ktorá ukladá realizáciu odstavných (garážovacích) miest výlučne na pozemkoch obytných objektov - rodinných domov. V prípade výstavby bytových domov je povinnosťou stavebníka zabezpečiť pre každý byt plochu na jedno odstavné (garážovacie) stojisko na pozemku bytovky a to buď formou odstavného miesta na teréne alebo formou garážového objektu.

Výpočet kapacít potrebných parkovacích plôch v obci je viazaný na existujúce a predpokladané objekty vybavenosti (obchod, služby, vybavenosť,

administratíva, športové, turistické a relaxačné plochy, výroba). Upresnenie požiadaviek na kapacity parkovacích plôch bude realizované v rámci konkrétnejších územnoplánovacích dokumentov - zóny, stavebné povolenia - podľa ustanovení STN 736110. V rámci ÚP obce sú v plochách vybavenosti zahrnuté i plochy pre parkovanie vozidiel.

B.12.1.6 Koncepcia železničnej a kombinovanej dopravy, leteckej a vodnej dopravy.

Infraštruktúra železničnej, kombinovanej, leteckej a vodnej dopravy sa na území obce Vyšný Kubín nenachádza a nie sú schválené alebo známe zámery, ktoré by v budúcnosti jej lokalizáciu pripravovali.

Nadradená dopravná infraštruktúra, ktorá sa na území obce nenachádza, má najoptimálnejšiu lokalizáciu na území regiónu severozápadné Slovensko. Najbližšia rýchliková železničná stanica Ružomberok - ktorá leží na železničnej trati č. 180, súčasti európskej siete TEN-T - je vzdialená asi 12 km. Železničná trať regionálneho významu č. 181 Kraľovany - Trstená je k obci najbližšie umiestnenou traťou. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v 4 km vzdialenom Dolnom Kubíne. Vyšný Kubín leží v spádovom území terminálu kombinovanej dopravy v Žiline a letiska hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu v Žiline.

B.12.1.7 Lokalizácia významných dopravných zariadení cestnej, železničnej, vodnej, leteckej a ostatnej dopravy.

V obci Vyšný Kubín sa nenachádzajú a - podľa relevantných dokumentov - nebudú nachádzať žiadne dopravné zariadenia cestnej dopravy vyššieho ako lokálneho významu a žiadne zariadenia ostatných druhov dopráv.

B.12.1.8 Systém hromadnej dopravy a napojenie riešeného územia na tento systém.

Na území obce sú rozmiestnené zastávky pre autobusovú dopravu, na ceste I/59 zastávka Vyšný Kubín - Rázcestie, na ceste III/2247(059017) zastávky Vyšný Kubín - Jednota a Vyšný Kubín - Danielovec. Zastávka Vyšný Kubín - Rázcestie na ceste I/59 má vybudované obojstranné zastávkové pruhy, priechodom cez cestu I/59 s pokračovaním po MK je peší ťah spojený s obcou. Zastávkové pruhy na ceste III/2247(059017) nezodpovedajú normovým parametrom.

Autobusové linky premávajú po cestách I/59 a III/2247(059017). Súčasné rozmiestnenie zástavok v obci je rovnomerné, v izochrónach dostupnosti pokrýva priľahlé zastavané územie obce. Vzhľadom na predpokladaný rozvoj výstavby bytových objektov na plánovaných a výhľadových plochách bude potrebné - vo väzbe na pešie komunikácie - rozšíriť ponuku autobusových zastávok v obci. V priestore plánovaných križovatiek nových MK s cestou I/59 pri ihrisku a pri areály Poľnohospodárskeho družstva je navrhované umiestnenie dvoch nových autobusových zastávok. Na ceste III/2247(059017), priestore pod novými pod

novými plochami bytovej výstavby, je taktiež navrhovaná jedna autobusová zastávka.

Prímestskú autobusovú dopravu v obci prevádzkuje SAD a.s. Liptovský Mikuláš. Cez obec premávajú diaľkové linky autobusovej dopravy, ktoré zastavujú na zastávke Vyšný Kubín - Rázcestie. Linky prímestskej autobusovej dopravy priamo spájajú obec s okresným sídlom Dolný Kubín a s obcami Oravský Podzámok, Leštiny, Osádka a Malatiná.

B.12.1.9 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy.

Relevantným zdrojom dopravného hluku v obci sú cesty I/59 a III/2247(059017). Merania hlukovej záťaže z cestnej dopravy na cestách I/59 a III/2247(059017) v obci Vyšný Kubín, v teréne, neboli zistené a v rámci ÚPN obce neboli vykonané.

Na účely posudzovania hlukovej záťaže prostredia z dopravy je stanovená Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 237/2009 Z.z. V zmysle jej ustanovení je osídlenie obce Vyšný Kubín pozdĺž cesty III/2247(059017) a MK zaradené do II. kategórie územia pre ktorú platia najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 50 dB cez deň a večer a 45 dB v nočnom období. Pre osídlenie pozdĺž cesty I/59, zaradené do III. kategórie, platia najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 60 dB cez deň a večer a 50 dB v nočnom období V obci neexistuje areál zaradený do kategórie územia I. kategória územia s najprísnejším limitom (územia s osobitnou ochranou pred hlukom - liečebné a kúpeľné areály).

Vplyv prognózovaného dopravného hluku na životné prostredie sa v návrhu ÚPN vyjadruje prostredníctvom výpočtu izofón. Vypočítaná je vzdialenosť základnej izofóny najvyššej prípustnej hladiny hluku od komunikácie v rovine 1,5 m nad niveletou komunikácie. Účelom tohto postupu je určenie polohy izofóny najvyššej prípustnej hladiny hluku a identifikácia objektov v pásme medzi komunikáciou a izofónou. Objekty ležiace v pásme sú potenciálne ohrozené prekročením najvyšších prípustných hladín hluku. Keďže izofóna prípustnej hladiny hluku v rovine nivelety komunikácie v reálne zvlnenom prostredí neodzrkadľuje redukčný vplyv morfológie terénu a iných korekcií, výpovedná hodnota takéhoto výpočtu má orientačný charakter.

V nasledujúcej tabuľke je realizovaný výpočet najvyššej prípustnej izofóny formou stanovenia jej vzdialenosti od osi cesty v [m], vo výške 1,5 m nad niveletou cesty. V praxi to znamená, že obytné objekty umiestnené v území vymedzenom medzi cestou a líniou izofóny budú pravdepodobne zasiahnuté vyššou ako prípustnou hladinou hluku.

Tab.3). Predpokladaná hluková situácia cestnej automobilovej dopravy, vzdialenosť nočnej izofóny od cesty v metroch - stav v roku 2020

Číslo úseku	Číslo cesty	Lokalizácia úseku	Kategória prostredia	Prípustný vonkajší hluk z dopravy $L_{Aeq,.p}$[dB] noc	Vzdialenosť izofóny $L_{Aeq,.p}$ [m]
90939	I/59	Vyšný Kubín, úsek Valaská Dubová - Vyšný Kubín križovatka s III/057017	III.	50	30
90740	I/59	Vyšný Kubín, úsek Vyšný Kubín križovatka s III/057017 - Medzihradné	III.	50	42
92910	III/2247(059 017)	Vyšný Kubín, úsek Vyšný Kubín križovatka s II/59 - Leštiny	II.	45	14

Vypočítané výsledky lokalizácie izofón 50 dB pre nočný hluk orientačne stanovujú minimálnu vzdialenosť stavebnej čiary - platnej pre obytné objekty - od krajnice komunikácie. Uvedené línie je potrebné v rámci ÚP a stavebných povolení nových objektov rešpektovať.

B. 12.2. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

B.12.2.1. ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Popis súčasného stavu

Vodovod Vyšný Kubín je súčasťou Oravského skupinového vodovodu. Pramene Oravského skupinového vodovodu v oblasti Dolnej Oravy, z ktorých je zásobovaná aj obec Vyšný Kubín sú v lokalite Pod Chočom výdatnosti 22 $l.s^{-1}$, zásobujú vodojem „Jasenová“ 150 m^3 (605,3 - 602,0 m n.m.) a 40 m^3 (597,3 - 594,8 m.n.m). Do spotrebiska Vyšný Kubín a Dolný Kubín vedie zásobné potrubie OC DN 150, z ktorého je v mieste križovatky odbočka pre Vyšný Kubín LT DN 150. Pre zabezpečenie potrebného prevádzkového tlaku v spotrebisku je tlak vody redukovaný redukčným ventilom umiestneným v redukčnej šachte.

Celková dĺžka rozvodného vodovodného potrubia je 4,4 km.

Potreba vody pre obyvateľstvo - existujúci stav

Vyčíslená podľa Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

A. Bytový fond - Q_{p1}
(súčasný stav 595 obyvateľov, na vodovodnú sieť je napojených 580 obyvateľov)
Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu len pre cca 30% obyvateľov.
Pre cca 70% obyvateľov bez napojenia na kanalizáciu je uvažovaná o znížená potreba vody o 25%.

- ohrev vody + ÚK (bez kan. 50 % obyv.)	290 x 109 l/os.deň =	31 610 l/deň
- miest. ohrev vody (bez kan. 20 % obyv.)	116 x 101 l/os.deň =	11 716 l/deň
- ohrev vody + ÚK (odkanal. 30 % obyv.)	174 x 145 l/os.deň =	25 230 l/deň
	Q_{p1} = 68 556 l/deň	

B. Občianska a technická vybavenosť - Q_{p2}

- základná škola + ZŠS	29 x 25 l/žiak.deň =	725 l/deň
- materská škola	18 x 60 l/dieťa.deň =	1 080 l/deň
- obecný úrad	4 x 60 l/zam.deň =	240 l/deň
- potraviny, rozličný tovar	2 x 60 l/zam.deň =	120 l/deň
- verejné ubytovanie (penzión, súkromie)	77 x 150 l/lôžko.deň =	11 550 l/deň
- reštaurácia, kaviareň, bar (1 zam.)	1 x 400 l/zam.deň =	400 l/deň
- pohostinstvo (2 zamestnanci)	2 x 300 l/zam.deň =	600 l/deň
- stolárstvo (14 pracovníkov)	14 x 180 l/zam.deň =	2 520 l/deň
- záhradkárske služby (2 pracovníci)	2 x 80 l/zam.deň =	360 l/deň
- autoservis (5 pracovníkov)	5 x 180 l/zam.deň =	900 l/deň
	Q_{p2} = 18 295 l/deň	

C. Poľnohospodárska výroba - Q_{p3}
20 zamestnancov PD Jasenová (rastlinná výroba) a DAKNA Námestovo (plantáže bobuľovín) + 1 zamestnanec RYBNÍKY

- rastl. výroba (20 zamestnancov)	20 x 150 l/zam.deň =	3000 l/deň
- rybníky (1 zamestnanec)	1 x 80 l/zam.deň =	80 l/deň
	Q_{p3} = 3 080 l/deň	

D. Zamestnanci v priemysle - Q_{p4}

- 86 zamestnancov	86 x 80 l/zam.deň =	6880 l/deň
	Q_{p4} = 6.880 l/deň	

Priemerná denná potreba vody Q_p:

$Q_p = Q_{p1}+Q_{p2}+Q_{p3}+Q_{p4}$ = **96811 l/deň = 96,811 m³/deň**

Maximálna denná potreba vody Q_m:

$Q_m = (Q_{p1} + Q_{p2}) \times k_d + Q_{p3} + Q_{p4}$

$Q_m = (68\,556 + 18\,295) \times 2,0 + 3\,080 + 6\,880 = 183\,662$ l/deň = **2,12 l/s**

Maximálna hodinová potreba Q_h:

$Q_h = Q_m \times k_h = 2,12 \times 1,8 =$ **3,82 l/s**

Ročná potreba vody Q_r:

Q_r = 35 336 m^3/deň

Minimálna potreba objemu akumulácie (60% z Q_m) :

V = 183 662 x 0,6 = 110 179 l = **cca 110 m^3**

Existujúci stav - kapacita využívaných vodojemov pre obec 150 + 40 m^3
vodojemy sú využívané ešte obcou Jasenová a čiastočne mestom Dolný Kubín cez OSV

<u>Vyhodnotenie stavu zásobovania pitnou vodou</u>

Charakteristika systému : - úplný vodovodný systém pokrýva celú zástavbu
- kontrolovaná pitná voda

Vyhodnotenie infraštruktúry: *vyhovujúca*

Identifikácia problémov na riešenie

A. potreba dobudovania II. tlakového pásma a vodovodnej siete pre novú zástavbu
B. výmena nevyhovujúcich vodovodných potrubí /oceľ, liatina/ za HDPE
C. dobudovanie akumulácie - samostatne pre obec

<u>Potreba vody pre obyvateľstvo - návrhový stav do r. 2025</u>

Vyčíslená podľa Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

A. Bytový fond - Q_{p1}

Návrhový stav 780 obyvateľov - 244 domov, na vodovodnú sieť bude napojených 100% obyvateľov, obec bude mať vybudovanú kanalizáciu. Na základe požiadavky OVS a.s. Dolný Kubín je výpočtová potreba vody redukovaná o 20%.

- ohrev vody + ÚK (100 % obyv.) <u>780 x 116 l/os.deň = 90.480 l/deň</u>

Q_{p1} = 90 480 l/deň

B. Občianska a technická vybavenosť - Q_{p2a}

- základná škola + ZŠS	55 x 25 l/žiak.deň =	1 375 l/deň
- materská škola	31 x 60 l/dieťa.deň =	1 860 l/deň
- obecný úrad	5 x 60 l/zam.deň =	300 l/deň
- potraviny, rozličný tovar	4 x 60 l/zam.deň =	240 l/deň
- reštaurácia, kaviareň, bar (2 zam.)	2 x 400 l/zam.deň =	800 l/deň
- 2 nové reštaurácie po cca 100 stoličiek	(cca 4 zam.)	
	4 x 400 l/zam.deň =	1 600 l/deň
- pohostinstvo (2 zamestnanci)	2 x 300 l/zam.deň =	600 l/deň
- stolárstvo (14 pracovníkov)	14 x 180 l/zam.deň =	2 520 l/deň
- záhradkárske služby (2 pracovníci)	4 x 80 l/zam.deň =	320 l/deň
- autoservis (5 pracovníkov)	5 x 180 l/zam.deň =	900 l/deň

- holičstvo a kaderníctvo (1 prac.) 1 x 200 l/zam.deň = 200 l/deň
- obvodný lekár (2 prac. - 1 lekár + 1 sestra) - ambulancia
40 x 40 l/ošetrenie = 1 600 l/deň
Q_{p2a} = 12 315 l/deň

Navrhovaná rekreácia - Q_{p2b}
- verejné ubytovanie (penzióny, súkromie)
160 x 150 l/lôžko.deň = 24000 l/deň
- rekreačno-obytná zóna Dúbrava *76* b.j. (obsad. 60% po 4 lôžka cca 182 ľudí)
182 x 150 l/lôžko.deň = 27300 l/deň
Q_{p2b} = 51.300 l/deň

Vybavenosť spolu **Q_{p2} = 63 615 l/deň**

C. Poľnohospodárska výroba - Q_{p3}
20 zamestnancov PD Jasenová (rastlinná výroba) a DAKNA Námestovo (plantáže bobuľovín) + 1 zamestnanec RYBNÍKY

- rastl. výroba (20 zamestnancov) 20 x 180 l/zam.deň = 3600 l/deň
- rybníky (1 zamestnanec) 1 x 80 l/zam.deň = 80 l/deň
- hovädzí dobytok 180 x 60 l/kus.deň = 10 800 l/deň
- kone 10 x 40 l/kus.deň = 400 l/deň

Q_{p3} = 14 880 l/deň

D. Zamestnanci v priemysle - Q_{p4}
- 126 zamestnancov 126 x 80 l/zam.deň = 10080 l/deň

Q_{p4} = 10 080 l/deň

Priemerná denná potreba vody Q_p:

$Q_p = Q_{p1}+Q_{p2}+Q_{p3}+Q_{p4}$ = **179 055 l/deň = 179,055 m³/deň**

Maximálna denná potreba vody Q_m:

$Q_m = (Q_{p1} + Q_{p2}) \times k_d + Q_{p3} + Q_{p4}$

Q_m = 154 095 x 2,0 + 14 880 + 10 080 = 333 150 l/deň = **3,85 l/s**

Maximálna hodinová potreba Q_h:

$Q_h = Q_m \times k_h$ = 3,85 x 1,8 = **6,9 l/s**

Ročná potreba vody Q_r:

Q_r = **65 355 m³/deň**

Minimálna potreba objemu akumulácie (60% z Q_m) :

V = 333 150 x 0,6 = 199 890 l = **cca 200 m³**

Vyhodnotenie návrhu zásobovania pitnou vodou

Kapacita existujúcich vodojemov nepostačuje pre zásobovanie obce pre jej rozvoj v návrhovom období. Bude potrebné zvýšiť akumuláciu. Navrhovaná je rekonštrukcia existujúceho vodojemu „Jasenová" 40 m^3 (597,3 - 594,8 m.n.m) na objem 40 + 100 m^3. Pre zabezpečenie dostatočného tlaku a množstva pitnej vody pre novú IBV Pod Skalkami je navrhované vybudovanie nového vodojemu „Pod Skalkami" objemu 100 m^3, na výškovej kóte cca 600 m.n.m., cez ktorý sa vytvorí samostatné tlakové pásmo. Lokalita „Dlhé zeme" je zásobovaná zo spoločného vodovodu obcí Osádka a Leštiny s čiastočnou rezervou.

Pre zabezpečenie dostatočného tlaku a množstva pitnej vody pre novú polyfunkčnú zástavbu v hornej časti „Dúbravy" je potrebné vybudovať dotláčaciu stanicu pre 2. tlakové pásmo.

Pre zabezpečenie dostatočného tlaku a množstva pitnej vody pre novú IBV v lokalite „Kapúnovo" je potrebné vybudovať dotláčaciu stanicu pre 2. tlakové pásmo.

Pre zabezpečenie zásobovania pitnou vodou navrhovaných lokalít - plošnej individuálnej a plošnej rekreačnej zástavby, je potrebné dobudovať:

pre lokalitu Dúbrava cca 1120 bm
pre lokalitu Pod Skalkami cca 2260 bm + nový VDJ 100 m^3
vytvorenie nového tlakového pásma
pre lokalitu Za kostolom cca 700 bm
pre lokalitu Kapúnovo cca 1000 bm
pre lokalitu Dlhé zeme cca 600 bm
pre lokalitu Brvenô cca 450 bm
pre lokalitu Za parkanmi cca 250 bm
pre rekreačnú lokalitu Danielovec cca 1200 bm

Vodovodné potrubie bude z materiálu HDPE. Vzhľadom na zlý technický stav vodovodnej siete je potrebná jej rekonštrukcia.

Lokality s rozptýlenou rekreačnou zástavbou (chaty) budú pitnou vodou zásobované individuálne - vŕtané alebo kopané studne.

B.12.2.2. ODKANALIZOVANIE

Splaškové odpadové vody - existujúci stav

Obec má vybudovanú verejnú splaškovú kanalizáciu, ktorá je pripojená na hlavný kanalizačný zberač trasovaný z obce Jasenová do spoločnej ČOV v Gäceli. Celková dĺžka existujúcej kanalizácie na území obce je cca 2800 m, dĺžka projektovaných splaškových stôk je cca 3100 m.

Čistenie odpadových vôd

Čistenie odpadových vôd obce je sústredené v ČOV Gäceľ na ľavom brehu rieky Orava, na území obce Oravská Poruba (k.ú. Poruba - Gäceľ). Z hľadiska prevádzky je to mechanicko - biologická čistiareň odpadových vôd s úplnou

stabilizáciou kalu a jeho mechanickým odvodnením na pásovom lise. Čistiareň má kapacitu 165,0 l/s.

Výstavba ČOV sa začala v roku 1978 a do prevádzky bola uvedená v roku 1988. Projektovaný čistiaci efekt podľa BSK_5 je 85 %, skutočne dosiahnutý čistiaci efekt v roku 2000 bol 94,7 %. V roku 2004 bola na tejto ČOV ukončená intenzifikácia mechanicko-biologického stupňa, čím bola dosiahnutá väčšia úroveň čistenia.

Bilancia splaškových odpadových vôd - existujúci stav

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd Q_{24}:
- je totožný s priemernou dennou potrebou vody (v zmysle STN 756101)

Q_{24} = 96,811 m^3/deň = 1,12 l/s

Maximálny prietok splaškových vôd Q_m:
$Q_{h\ max} = k^{h\ max} \times Q_{24} = 1,12 \times 3,0 = 3,36$ l/s

Minimálny prietok splaškových vôd Q_m:
$Q_{h\ max} = k^{h\ min} \times Q_{24} = 1,12 \times 0,6 = 0,67$ l/s

Ročné množstvo splaškových odpadových vôd Q_r:

Q_r = 35 336 m^3/deň

- priemerné denné množstvo OV 96 811 l/deň = 96,811 m3/deň
- znečistenie BSK5 na obyvateľa 60 mg/ob.deň
- priemerná koncentrácia BSK5 v OV 400 mg/l = 0,4 kg/m^3
- celkové BSK5 96 811 x 0,4 = 38 724 mg = 38,724 kg/deň

- počet ekvivalentných obyvateľov **38 724 mg60mg/obyv.** = 645 EO

Vyhodnotenie stavu odvádzania odpadových vôd
- odkanalizovanie menšej časti obce - cca 30% obyvateľov
- kontrolovaná likvidácia kalov - v centrálnej ČOV
- vyhovujúca kapacita a čistiaci efekt centrálnej ČOV
- vhodný recipient centrálnej ČOV
- vyhodnotenie infraštruktúry: ***vyhovujúca len čiastočne***

Identifikácia problémov na riešenie
- vyriešenie spôsobu odvádzania a čistenia odpadových vôd zvyšnej časti obce, ktoré sú zatiaľ zneškodňované individuálne alebo odvádzané bez čistenia do toku Leštinský potok,
- urýchlenie realizácie projektovanej splaškovej kanalizácie

Bilancia splaškových odpadových vôd - návrhový stav s výhľadom do r. 2025

Priemerné denné množstvo splaškových odpadových vôd Q_{24}:

- je totožné s potrebou vody (v zmysle STN 756101)

Q_{24} = 179,055 m^3/deň = 2,07 l/s

Maximálny prietok splaškových vôd Q_m:

$Q_{h\,max} = k^{h\,max} \times Q_{24}$ = 2,07 x 3,0 = 6,21 l/s

Minimálny prietok splaškových vôd Q_m:

$Q_{h\,max} = k^{h\,min} \times Q_{24}$ = 2,07 x 0,6 = 1,24 l/s

Ročné množstvo splaškových odpadových vôd Q_r:

Q_r = **65 355 m^3/deň**

- priemerné denné množstvo OV 179 055 l/deň = 179,055 m3/deň
- znečistenie BSK5 na obyvateľa 60 mg/ob.deň
- priemerná koncentrácia BSK5 v OV 400 mg/l = 0,4 kg/m^3
- celkové BSK5 179 055 x 0,4 = 71 622 mg = 71,622 kg/deň
- počet ekvivalentných obyvateľov **71 622 mg60mg/obyv.** = 1 194 EO

Odpadové vody zo živočíšnej výroby budú likvidované samostatne, resp. budú zaústené do splaškovej kanalizácie po predčistení, tak aby bolo ich znečistenie porovnateľné so znečistením bežných splaškových vôd.

Vyhodnotenie návrhu odkanalizovania

Pre zabezpečenie odkanalizovania navrhovaných lokalít - plošnej individuálnej a plošnej rekreačnej zástavby, je potrebné dobudovať splaškovú kanalizáciu:

pre lokalitu **Dúbrava** cca **2620 bm**
pre lokalitu **Pod Skalkami** cca **1500 bm**
pre lokalitu **Za kostolom** cca **830 bm**
pre lokalitu **Kapúnovo** cca **1200 bm**
pre lokalitu **Dlhé zeme** cca **1850 bm**
pre lokalitu **Brvenô** cca **460 bm**
pre lokalitu **Za parkanmi** cca **570 bm**
pre rekreačnú lokalitu **Danielovec** cca **1200 bm**

Kanalizačné potrubie bude z materiálu PVC korugované so zaústením do hlavného kanalizačného zberača trasovaného z obce Jasenová do spoločnej ČOV v Gäceli.

Lokality s rozptýlenou rekreačnou zástavbou (chaty) budú riešené individuálne - žumpy, resp. domové ČOV.

Dažďové vody sú odvádzané samostatne povrchovými rigolmi do miestnych potokov.

B.12.3. ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

B.12.3.1. ELEKTRICKÁ ENERGIA

Zásobovanie elektrickou energiou

Predmetom tejto časti je zdokumentovanie a vyhodnotenie zásobovania elektrickou energiou obce Vyšný Kubín.

Napäťové sústavy

VVN :3x50Hz, 220kV - IT Ochrana : zemnením STN 34 1010
VVN :3x50Hz, 110kV - IT Ochrana : zemnením STN 34 1010
VN : 3x50Hz, 22kV - IT Ochrana : zemnením STN 34 1010
NN : 3+PEN, 50Hz, 230/400V-TN-C Ochrana : základná - nulovaním STN 34 1010
Prostredie : 411 - vonkajšie podľa STN 33 0300

Ochranné pásma

Pre jednotlivé vzdušné vedenia je stanovený nasledovný rozsah ochr. pásiem :
- VVN 220 kV vzdušné vedenie - 20 m od krajného vodiča na každú stranu
- VVN 110 kV vzdušné vedenie - 15 m od krajného vodiča na každú stranu
- VN 22 kV vzdušné vedenie - 10 m od krajného vodiča na každú stranu.
- VN 22 kV zemné - 1 m od vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektr. vedenia a pod vedením je zakázané:
- zriaďovať stavby a konštrukcie,
- pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky

V ochran. pásme podzemného elektr. vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky a vysádzať trvalé porasty a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažovali prístup k nemu.

Popis vedení elektrickej energie - súčasný stav

Katastrálnym územím obce vedú trasy *VVN elektrických vedení* :
- 2 x 220 kV elektr. vedenie č.281, 282 Sučany - Široká,
- 2 x 110 kV elektr. vedenie č.7205, 7206

Primárne vedenie VN 22 kV

- rozvodná sieť obce je napojená z trasy **VN 22 kV č. 137** *RZ 110/22 kV Mokraď - Malatiná* a 4 trafostanice (VDJ, PD Jasenová, Kaštieľ, UNIVERSA) z trasy **VN 22 kV č. 138** *RZ 110/22 kV Mokraď - Jasenová*

Trafostanice v obci:

Poradové číslo	VN vedenie	Názov trafostanice	Typ trafostanice	Transformátor
1.	138	137/ts/v.kubin_universa	stožiarová	250 kVA
2.	138	137/ts/v.kubin_kastieľ	stožiarová	250 kVA
3.	138	137/ts/v.kubin_pd	4-stĺpová	100 kVA
4.	138	137/ts/v.kubin_vodojem	2-stĺpová	50 kVA
5.	137	137/ts/v.kubin_obec.1	2-stĺpová	400 kVA
6.	137	137/ts/v.kubin_obec.2	stožiarová	630 kVA
7.	137	137/ts/v.kubin_h.koniec.obec.3	2-stĺpová	250 kVA
8.	137	137/ts/v.kubin_ovocinari	2-stĺpová	160 kVA
9.	137	137/ts/v.kubin_strelnica	stožiarová	nefunkčná

Sekundárne vedenie NN 400/230 V

Existujúce NN vedenie je riešené ako verejná vzdušná sieť na betónových stĺpoch. Prípojky NN k tomuto rozvodu sú riešené individuálne ako vzdušné závesné káble, alebo káblové zemné.
Verejné osvetlenie je umiestnené na stĺpoch vonkajších rozvodoch NN.

- celkový inštalovaný výkon je 2090 kVA
  P_i = 2090 kVA x 0,7 = $P_č$ = 1463 kW činný výkon
- elektrická rozvodná sieť je lúčovitá
- verejné osvetlenie centra obce
- vyhodnotenie infraštruktúry: ***vyhovujúca***

Energetická bilancia - návrhový stav s výhľadom do r. 2025

Obec nie je plynofikovaná, v návrhu sa však s plynofikáciou počíta. Predpokladá sa, že elektrická energia bude pre vykurovanie a prípravu TÚV využívaná len v menšej miere cca 20%.

Navrhovaná výstavba RD

- predpokladaný nárast potreby elektrickej energie pre novú zástavbu 244 b.j.: P_b = 244*8*0,5 kW = 976 kW

Zvýšenie odberu novou zástavbou bude pokryté vybudovaním nových kioskových trafostaníc výkonu do 630 kVA. Napojené budú VN zemným káblom. Kde je možnosť, budú linky zokruhované a tým bude zabezpečená vyššia odolnosť voči poruchám a výpadkom siete.

Navrhovaná výstavba v lokalitách:

Pod Skalkami cca 135 rd *8*0,5 = 540 kW - návrh nová kiosková TS 630 kVA
namiesto existujúcej TS-7 250 kVA - obec 3

Kapúnovo, Za parkanmi cca 70 rd *8*0,5 = 280 kW
návrh nová kiosková TS do 630 kVA

Dlhé zeme cca 40 rd *8*0,5 = 160 kW - návrh nová kiosková TS do 630 kVA

Navrhovaná rekreácia
- verejné ubytovanie (penzióny, súkromie) 160 lôžok t.j. 40 b.j.
- rekreačno-obytná zóna Dúbrava 170 b.j.

Dúbrava cca 170 rd *8*0,5 = 680 kW - návrh 2 nové kioskové TS do 630 kVA

Danielovec penzión cca **50 lôžok** - návrh nová kompaktná TS do 250 kVA namiesto existujúcej nefunkčnej TS-9 50 kVA - strelnica

Demontáž vzdušných vedení VN

- demontáž časti vzdušného vedenia VN 22 kV linky č.138 na úseku od areálu PD Jasenová - Vyšný Kubín po dopravné napojenie do lokality Dúbrava v dĺžke cca 420 m - nahradí sa podzemným káblom s napojením existujúcej TS-2 250 kVA Kaštieľ - predpokladaná dĺžka kábla cca 800 m - kolízia s výstavbou RD
- demontáž vzdušných prípojok 3 trafostaníc z vedenia VN 22 kV linky č.137 v lokalite Pod Skalkami - kolízia s existujúcou a navrhovanou výstavbou RD
  TS-5 400 kVA v dĺžke cca 260 m - nahradí sa podzemným káblom dĺžky cca 2*300 m
  TS-6 630 kVA v dĺžke cca 320 m - nahradí sa podzemným káblom dĺžky cca 2*400 m
  TS-7 250 kVA v dĺžke cca 230 m - nahradí sa podzemným káblom dĺžky cca 2*250 m

Trafostanice - návrhový stav

- rekreačno-obytná zóna „Dúbrava1 a 2" - 2 kioskové trafostanice	2*630 kVA
- občianska vybavenosť „Za kostolom" - kiosková trafostanica	630 kVA
- obytná zóna „Pod Skalkami" - TS7, TS18, TS19 kiosk. trafostanica	3*630 kVA
- obytná zóna „Kapúnovo" - kiosková trafostanica	630 kVA
- obytná zóna „Dlhé Zeme" - kiosková trafostanica	630 kVA
- rekreačná zóna „Danielovec" - TS-9 strelnica nová kompakt.	250 kVA
- obytná zóna „Povrazy" - TS20 kiosková trafostanica	630 kVA
- obytná zóna „Pod Homôľkou - TS21 kiosková trafostanica	630 kVA
navrhovaný inštalovaný výkon trafostaníc	**6 550 kVA**

B.12.3.2. ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM

Vyhodnotenie územia z hľadiska zásobovania plynom

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne plynárenské zariadenia ani rozvody plynu. Obec v súčasnosti nie je plynofikovaná.

Riešenie plynofikácie - návrhový stav s výhľadom do r. 2025

V koncepcii návrhu zásobovania obce zemným plynom je uvažované s realizáciou nového STL plynovodu s napojením na VVTL plynovod Severné Slovensko DN 500 PN 64 cez regulačnú stanicu Malatiná. Predpokladaná trasa bude vedená popri telese štátnej cesty III/2247(059017) z Malatinej cez Osádku,

Leštiny, Vyšný Kubín s prepojením na STL plynovodnú sieť v Dolnom Kubíne. Po intravilán obce Vyšný Kubín bude mať trasa dĺžku cca 9,2 km.

Ochranné a bezpečnostné pásma

Pri nízkotlakových a strednotlakových plynovodoch a prípojkách, ak sa nimi rozvádzajú plyny v mestách a v súvislej zástavbe obcí, bezpečnostné pásma sa určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

Výpočet potreby zemného plynu - návrhový stav s výhľadom do r. 2025

Pre jednotlivé skupiny odberateľov je stanovená spotreba zemného plynu s uvažovaním súčinnosti riešeného odberu a tepelnej oblasti nasledovne:

Tržný fond - obyvateľstvo

Pri výpočte je uvažované s min. 60-70 % plynofikáciou domácností v cieľovom roku plynofikácie.

Použitá je metodika stanovená smernicou č.7/89 vydanou býv. NPP koncern Bratislava. Pri výpočtoch a posudzovaní spotreby zemného plynu vychádzame z nasledovných hodnôt:

Druh použitia ZP	Priemerná spotreba	
Kategória odberateľa	m^3/hod	m^3/rok
Varenie	0,18	180
Príprava TÚV	0,30	400
Vykurovanie	1,50	3.500
Kategória odberateľov		
1 - Komplexný odber vykur. + TÚV + var.	1,80	4.000
2 - Lokálne plyn. vykurov + TÚV + var	1,20	2.400
3 - Príprava TÚV + varenie	1,00	600
4 - Odber plynu v bytovej jednotke vykurov. + var. + príprava TÚV	1,00	1.800

A. Bytový fond - Q_{p1}

Návrhový stav 780 obyvateľov - 244 domov z toho cca 70% bude plynofikovaných na komplexný odber t.j. 170 domácností

Q_{p1} = 170 x 1,8 m^3/hod = 306 m^3/hod = **680 tis. m^3/rok**

B. Občianska a technická vybavenosť - Q_{p2a}

Predpokladá sa plynofikácia občianskej vybavenosti obce:

- základná škola + ZŠS, materská škola, obecný úrad, predajňa potravín, 3 reštaurácie

Q_{p2a} = 8 x 1,8 m^3/hod = 14,4 m^3/hod = 32 tis. m^3/rok

Navrhovaná rekreácia - Q_{p2b}

- verejné ubytovanie (penzióny v obci, súkromie)

Q_{p2b} = 40 x 1,8 m^3/hod = 72 m^3/hod = 160 tis. m^3/rok

- rekreačno-obytná zóna Dúbrava 170 b.j. z toho cca 70% bude plynofikovaných na komplexný odber t.j. 120 domácností

Q_{p2b} = 120 x 1,8 m^3/hod = 216 m^3/hod = 480 tis. m^3/rok

Vybavenosť spolu **Q_{p2} = 670 tis. m^3/rok**

Odhadovaná ročná potreba zemného plynu v obci je **1.350 tis. m^3/rok**

Pri spotrebe zemného plynu komplexný odber pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie je počítané s obostavaným priestorom rod. domu max. 800 - 850 m3.

Pri výpočte spotreby tepla pre vybavenosť bola udaná podlahová plocha s obostavaným priestorom a výpočet spotreby tepla - spotreba plynu je podľa STN 383350.

Všeobecné zásady rozvoja zásobovania zemným plynom (podľa VÚC Žilinského kraja)

Rozvoj plynofikácie musí vychádzať z:

- hodnotenia súčasného stavu,
- energetickej koncepcie SR do roku 2005 s výhľadom do roku 2010,
- koncepcie územného rozvoja SR,
- ekonomickej a finančnej analýzy investičných projektov jednotlivých energetických zásobovacích sústav (elektrifikácia, plynofikácia, CZT a doprava palív), hlavne rozvojového programu SPP š.p.,
- z hodnotenia prínosu pre životné prostredie,

Pre zabezpečenie zvýšeného podielu zemného plynu na energetickej bilancii a dodržaní ekonomických a environmentálnych hľadísk je potrebné:

- zintenzívniť rozvoj plošnej plynofikácie efektívnou výstavbou nových miestnych sietí
- zvyšovať využiteľnosť existujúcich plynárenských zariadení tak, aby sa dosiahlo čo možno najvyššie percento plynofikácie
- racionálne využívať zemný plyn pri výrobe elektriny a tepla v:
  a) decentralizovaných zdrojoch priamo u spotrebiteľa
  b) kogeneračných zariadeniach, ktorých základné komponenty tvoria plynové turbíny alebo plynové motory
- podporovať rozvoj použitia zemného plynu a propán-butánu ako alternatívneho paliva na pohon motorových vozidiel hlavne v MHD, prímestskej hromadnej doprave a individuálnej doprave
- pri využívaní územia nevyhnutne chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami tak, aby bola možná ich výstavba, prípadne rekonštrukcia a obnova.

B.12.4. TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNÉ SIETE

UTO Vyšný Kubín patrí do primárnej telefónnej oblasti Slovenských telekomunikácií (PO) 43 Martin. V obci sa pošta nenachádza a poštové služby sú zabezpečené prostredníctvom služby „Pošta - Partner" v polyfunkčnej budove.

Telekomunikačné zariadenia

Miestne rozvody sú realizované metalickými káblami uloženými v zemi vedľa miestnych komunikácii. Okrajové časti mimo káblovej siete sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami.

Tranzitné siete

Cez obec prechádza optický kábel ST v dvoch smeroch.
Kábel na trase Ružomberok - Dolný Kubín je uložený v nezastavanom území a vedie poza areál PD Jasenová, kaštieľ, IBV a rybníky. V úseku lokality Dúbrava navrhnutej na zástavbu je navrhnutá preložka kábla ku okraju budúcej miestnej komunikácie v dĺžke cca 640 m.
Odbočný kábel na trase Dolný Kubín - Malatiná je uložený v nezastavanom území a vedie poza existujúcu IBV pod Skalkami. V úseku križovania s navrhnutou zástavbou RD je navrhnutá preložka kábla ku okraju ochranného pásma vzdušného vedenia VN č.137 v dĺžke cca 1130 m.

Obecný rozhlas

Existujúce rozvody obecného rozhlasu sú totožné s trasou vonkajšieho osvetlenia. Napojené sú z rozhlasovej ústredne, ktorá je v budove Obecného úradu.

Využívané druhy diaľkových káblov

- **DK** obyčajné medené diaľkové káble - realizované v rokoch 1958 - 1963
- **DKK** diaľkové koaxiálne káble - realizované v rokoch 1981 - 1983 na trasách
  Dolný Kubín - Tvrdošín
- **UK** koaxiálne káble
- **DOK** diaľkové optické káble uložené v PE potrubí DN 40 mm

Spôsob uloženia diaľkových káblov :

Diaľkové káble sú uložené v ryhách v hĺbke cca 0,8 m, na betónovom lôžku, s pieskovým zásypom a varovnou fóliou oranžovej farby. Ochranné pásmo je 1,5 m od osi na každú stranu.

Mobilní operátori

Územie obce je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-mobile a O2 prostredníctvom vysielačov umiestnených v katastri obce.

B.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.13.1 PÔDA

Z hľadiska *štruktúry pozemkov katastrálneho územia* z celkovej výmery 1274,21 ha tvorí najväčší podiel poľnohospodárska pôda 602,80 ha (47,3 %), lesné pozemky 581,50 ha (45,6 %), ostatné plochy tvoria 41,86 ha (3,3 %), zastavané plochy 41,24 ha (3,2 %) a vodné plochy 6,81 ha (0,5 %). Z poľnohospodárskej pôdy sú najviac zastúpené trvalé trávne porasty - 415,11 ha (32,6 %), orná pôda je na 103,25 ha (8,1 %), pomerne významne sú zastúpené ovocné sady - 73,09 ha (5,7 %), záhrady zaberajú len 11,35 ha (0,9 %).

Poľnohospodárske pôdy sú zaradené do 6., 7., 8. a 9. skupiny BPEJ. Najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území (6. skupina) sú na naplaveninách Leštinského a Jasenovského potoka, v juhozápadnej a južnej časti katastra sú enklávy pôdy 7. skupiny BPEJ, v severovýchodnej časti nad obcou 8. skupiny, na ostatnom území prevládajú pôdy najhoršej - 9. skupiny BPEJ. V závislosti od prírodných podmienok sú riešenom katastrálnom území zastúpené z hľadiska pôdnych typov v okolí Jasenovského a Leštinského potoka (prevažne zastavané územie obce - fluvizeme, na ostatnom území prevládajú rendziny a kambizeme. Z hľadiska hĺbky sú tu pôdy plytké, stredne hlboké až hlboké. Z hľadiska skeletovitosti sú pôdy v riešenom území od najkvalitnejších bez skeletu (niva Jasenovského a Leštinského potoka) cez slabo skeletovité (juhozápadne a severovýchodne od zastavaného územia) až po silne skeletovité pôdy na ostatnom území. Z hľadiska svahovitosti sú pôdy na rovine (nivy potokov) cez mierne a stredne svahovité až po výrazné svahy a zrázy. S výnimkou údolných častí na naplaveninách potokov je poľnohospodárska pôda v katastrálnom území ohrozená silnou až extrémnou vodnou eróziou, potenciálna veterná erózia je žiadna až slabá.

Kvalita pôdy v riešenom území je okrem prírodných podmienok ovplyvňovaná aj kvalitou ovzdušia, vody i poľnohospodárskou výrobou. Znečistenie pôdy sa oproti znečisteniu ovzdušia a vody prejavuje s určitým oneskorením za počiatkom pôsobenia negatívnych vplyvov. Negatívny vplyv produkcie exhalátov Oravských ferozliatinárskych závodov v minulých rokoch pôsobil v riešenom území len okrajovo v severnej časti katastrálneho územia.

Potenciálnym znečisťovateľom pôdy býva obvykle poľnohospodárska výroba. Pre ochranu pôdy je pri plánovanom obnovení živočíšnej výroby dôležité bezpečné a spoľahlivé uskladňovanie siláže a exkrementov, výber vhodného spôsobu obhospodarovania a tiež účelné používanie chemických ochranných prostriedkov a hnojív.

Prírodná rádioaktivita odráža celkovú geologickú stavbu územia, nevyskytuje sa tu nad rámec prirodzeného žiarenia prostredia. Výsledky prieskumov však nasvedčujú, že dlhodobé účinky radiácie a porúch elektromagnetického poľa Zeme (geopatogénne zóny) nezaostávajú za účinkami ostatných geobariérových javov. Pri zostavení odvodenej mapy Rn rizika boli

použité výsledky z účelového radónového prieskumu. Zastavané územie patrí medzi územie s nízkym až stredným radónovým rizikom.

Od roku 2001 platí vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 12/2001 Z.z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany. Pri výstavbe budov sú potrebné merania pôdneho radónu a následne aj vykonanie protiradónových opatrení.

Z hľadiska *kontaminácie horninového prostredia a pôdy* nie je predpoklad plošného znečistenia, v území sa nenachádzajú väčšie priemyselné prevádzky - žiadny potenciálny znečisťovateľ geopodložia. Možné je len lokálne znečistenie je možné len z havarijných situácií (ropné látky z automobilov a poľnohospodárskych a pracovných strojov). Územie leží v oblasti mierne kontaminovaných pôd z neďalekých priemyselných zdrojov, v minulosti bolo zaznamenané bodové znečistenie niklom, odolnosť pôdy proti kompakcii je slabá, pôdy sú nenáchylné až stredne náchylné na acidifikáciu.

Ďalšími obmedzeniami v území sú ochranné pásma cintorína (50 m od oplotenia), vodných tokov (4m od brehovej čiary na každú stranu) a líniových vedení technickej infraštruktúry, podrobnejšie popísané v ďalších kapitolách.

B.13.2 VODA

Zásobovanie obyvateľov v obci pitnou vodou je dobré, vo všetkých častiach je vybudovaný verejný vodovod, napojený cez vodojemy *„Vyšný Kubín“ 40 m^3 a 150 m^3* na prívod Oravského skupinového vodovodu spod Choča do Dolného Kubína. Kvalita pitnej vody je kontrolovaná, akumulačné priestory sú dostatočné.

Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd je sledovaná vo vrtoch základnej siete SHMÚ, objekty sú zabudované pozdĺž toku Oravy. Najbližšie k riešenému územiu sú v okrese Dolný Kubín je vrty č.242990 vo Veličnej a č.243590 v Párnici. Mineralizácia dosahuje nízke až stredne vysoké hodnoty. Na antropogénne vplyvy poukazuje zastúpenie chloridov a dusičnanov v chemickom zložení podzemných vôd.

Oblasť katastra Vyšný Kubín je zaradená medzi oblasti so stredným až veľmi vysokým rizikom ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami. Podzemné vody vykazujú parametre slabo agresívnych podzemných vôd.

Povrchové vody

Osou okresu je rieka Orava, pri nej sú umiestnené aj najväčšie zdroje znečistenia. Ďalšie znečistenie sa do rieky Orava dostáva z jej prítokov. Obec Vyšný Kubín leží v údolí Jasenovského potoka (ľavostranný prítok rieky Orava) a jeho pravostranného prítoku - Leštinského potoka. Chýbajúca kanalizácia a ČOV vo veľkej časti obce a nelegálne vyústenia odpadových vôd spôsobujú znečisťovanie vodných tokov v riešenom území.

Na kvalitu povrchových vôd významnou mierou vplýva aj poľnohospodárska výroba. Poľnohospodárska výroba sa podieľa najmä na plošnom znečistení. Znečisťujúce látky sa do vodných tokov dostávajú nepriamo infiltráciou do podzemných vôd a splachom kontaminovanej pôdy - zdrojom je najmä nevyhovujúce skladovanie exkrementov, hnojív, priepustnosťou močovkových nádrží, silážnych žľabov a pod. Nebezpečnými zdrojmi znečistenia sú skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podložia.

Sledovaná je kvalita rieky Oravy je sledovaná pred jej ústím do Váhu. Podľa údajov SHMÚ z roku 2000 v tomto mieste boli namerané hodnoty BSK_5 v rozmedzí 1,2 - 6,6 mg/l, pH 7,81 - 8,97, koncentrácie NEL_{UV} 0,01 - 0,05 mg/l, $N_{organ.}$1,14-2,33 mg/l. Koncentrácia Hg bola v rozsahu 0,02-0,054 µg/l.

Na zneškodňovanie odpadových vôd v obci je plánovaná realizácia odkanalizovania obce s čistením odpadových vôd v ČOV Dolný Kubín - po realizácii uvedenej stavby je predpoklad podstatného zlepšenia stavu povrchových vôd v obci.

Ochrana vôd

Hlavným opatrením na ochranu povrchových a podzemných vôd je dodržiavanie zákona č.364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon).

V § 17 zákona o vodách sú určené základné povinnosti pri nakladaní s vodami. Podľa ods. 2 § 17 ten, kto nakladá s vodami je povinný dbať o ich ochranu, vynakladať potrebné úsilie na zlepšovanie ich stavu a zabezpečovať ich hospodárne a účelné využívanie podľa podmienok a požiadaviek zákona o vodách a dbať tiež na to, aby neboli porušované práva iných a záujmy chránené osobitnými predpismi, je povinný dbať aj na ochranu vodných pomerov a na ochranu vodných stavieb. Podľa ods. 3 §-u 17 ten, kto nakladá s vodami na výrobné účely, je povinný vykonávať úpravy v technológii výroby a prijímať opatrenia na viacnásobné používanie vôd. Opatrenia prijaté na ochranu vôd a na obmedzovanie alebo na vylúčenie vypúšťania niektorých znečisťujúcich látok do povrchových vôd alebo do podzemných vôd nesmú mať za následok poškodzovanie iných zložiek životného prostredia, najmä ovzdušia a pôdy.

Podľa § 18 vodného zákona sa pri všeobecnom užívaní vôd sa nesmie ohrozovať ani zhoršiť ich kvalita alebo zdravotná bezchybnosť, poškodzovať životné prostredie a prírodné dedičstvo, zhoršovať odtokové pomery, poškodzovať brehy, vodné stavby a zariadenia, zariadenia na chov rýb. V § 30 sa uvádza že ten, kto vykonáva činnosť, ktorá môže ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd a vodných pomerov, je povinný vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu. Vlastník, správca alebo nájomca poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovanie vodných pomerov; je povinný najmä zabraňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.

Do riešeného katastrálneho územia nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť (podľa § 31 vodného zákona). Jasenovský potok je

zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky, ostatné vodné toky patria v zmysle platného vodného zákona medzi drobné vodné toky. Katastrálnym územím obce nepreteká žiadny vodárenský tok, podľa využitia sú všetky vodné toky zaradené medzi ostatné vodné toky.

Na južnom okraji katastrálneho územia zasahuje ochranné pásmo vodárenských zdrojov PRAMENE POD CHOČOM. Ochranné pásma vodárenských zdrojov slúžia na ochranu výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov. Ochranné pásmo vodárenského zdroja I. stupňa slúži na ochranu zdroja v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd alebo záchytného zariadenia. Hranice ochranných pásiem a spôsob ochrany (najmä zákazy a obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody) sú určené v rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov sa zabezpečuje na poľnohospodársky využívaných územiach vykonaním potrebných opatrení pri skladovaní, manipulácii a aplikácii hnojív a vhodnými spôsobmi obrábania pôdy.

Z hľadiska ochrany vodných tokov je zakázané meniť smer, pozdĺžny smer a priečny profil koryta, poškodzovať brehy, ťažiť z koryta zeminu a ukladať predmety do vodného toku, ktoré môžu ohroziť plynulosť odtoku vody v koryte, kvalitu vôd, zdravie ľudí a ich bezpečnosť, prípadne ukladať takéto predmety na miesta, z ktorých môžu byť splavené do vodného toku (§ 47 vodného zákona).

Rešpektovať „Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, ktorá bola prijatá uznesením vlády SR č.148/2014 dňa 26.03.2014, bod 8.3 Sídelné prostredie - opatrenia proti častejšiemu výskytu sucha, najmä:

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach.

B.13.3 OVZDUŠIE

Územie okresu Dolný Kubín je v súčasnosti zaradené medzi územia zaťažené emisiami v rámci Slovenska. Na trvalom pôsobení zvýšeného obsahu škodlivín v ovzduší sa okrem miestnych zdrojov znečistenia podieľajú aj diaľkovo prenášané imisie znečisťovateľov pôvodom z priemyselných aglomerácií Poľska a Českej republiky. V posledných rokoch bol zaznamenaný pokles emisií - pokles nebol spôsobený technologickými opatreniami, ale prevažne znižovaním produkcie.

V katastrálnom území obce nie sú evidované žiadne významnejšie (veľké ani stredné) zdroje znečistenia ovzdušia. Pretrváva znečistenie ovzdušia z lokálnych zdrojov sa znížilo (obec nie je plynofikovaná) .

V okrese zatiaľ nie je vybudovaný monitoring imisií, nie je tu žiadna automatizovaná monitorovacia stanica (AMS) SHMÚ.

B.13.4 ODPADY

V súlade s ustanoveniami zák. č.223/2001 Z.z. o odpadoch v platnom znení, sa nakladanie s odpadom riadi Programami odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, územných celkov, jeho častí a pôvodcov odpadov. Pre územie Žilinského kraja v súčasnosti platí Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2011 - 2015, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Okresného úradu v Žiline č.1/2014 z 10.1.2014. Nakladanie s odpadmi v obci sa riadi Programom odpadového hospodárstva obce Vyšný Kubín na roky 2011 - 2015, schválený rozh.č. OU-DK-OSZP 2014/2971 zo dňa 23.07.2014.

V roku 2010 sa v obci vyprodukovalo 121t komunálneho odpadu, t.j. okolo 200 kg odpadu na obyvateľa. Skládkovanie, zber a odvoz komunálneho odpadu zabezpečujú oprávnené organizácie, ktorými sú v súčasnosti Technické služby mesta, s.r.o. Dolný Kubín (100 l nádoby). Zmesový komunálny odpad je zneškodňovaný skládkovaním na skládke komunálnych odpadov Brantner Fatra Martin. Vytriedené zložky sa odovzdávajú držiteľom odpadu a prevádzkovateľom zariadení na zhodnocovanie odpadu. Pre zber skla a plechoviek sú v obci rozmiestnené zberné nádoby, ostatné druhotné suroviny (plasty, tetrapack obaly, drobný elektroodpad, nebezpečný odpad, perspektívne aj textil) sa zbierajú individuálne do určených plastových vriec a zabezpečeným vývozom 1 x mesačne a štvrťročne. Drobný stavebný odpad z obce sa likviduje zberom do veľkoobjemových kontajnerov s vývozom 4x ročne. V ďalších rokoch je potrebné predchádzať vzniku odpadov a obmedziť ich tvorbu kompostovaním biologického odpadu, využívať odpady ako zdroj energie, zhodnocovať odpad recykláciou (napr. triedením papiera). V okrese Dolný Kubín nie je v prevádzke žiadna kompostáreň odpadov. Medzi zámermi v okrese Dolný Kubín je na roky 2011 - 2015 zaradené (POH ŽSK) vybudovanie kompostovacieho zariadenia v ČOV Dolný Kubín.

B.13.5. OBYTNÉ PROSTREDIE

Okrem nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, uvedených v predchádzajúcich častiach, kvalitu obytného prostredia v obci negatívne ovplyvňujú ďalšie problémy :

- Nepriaznivé vplyvy dopravy (hluk, exhaláty) - západnou časťou zastavaného územia obce vedie trasy frekventovanej cesty I. triedy č.59 Ružomberok - Dolný Kubín. Na túto cestu sú priamo napojené výjazdy zo susediacich pozemkov niekoľkých obytných domov, preto pri súčasnej trase cesty nie sú možné žiadne účinné opatrenia na zamedzenie nepriaznivých vplyvov cestnej dopravy na bývanie. Zastavaným územím a centrom obce prechádza trasa cesty III/59017 Vyšný Kubín - Malatiná, ktorá je menej zaťažená, ale tiež je určitým zdrojom nepriaznivých vplyvov dopravy na obytné územie, ktorým prechádza.
- Možným zdrojom najmä hluku z nákladnej dopravy je existujúci areál stavebnej výroby v kontakte s obytným územím v centre obce.

- V obci chýba kanalizácia a nespoľahlivá individuálna likvidácia splaškových vôd je ohrozením pre kvalitu vodných tokov aj obytného prostredia v obci.
- Na vykurovanie sa využívajú tiež fosílne palivá, čo spôsobuje vo vykurovacom období zhoršenie kvality ovzdušia. Plynofikáciou obce a využívaním obnoviteľných druhov palív sa môžu vytvoriť podmienky pre zlepšenie stavu ovzdušia.

B.13.6. OPATRENIA, VYPLÝVAJÚCE ZO „STRATÉGIE ADAPTÁCIE SR NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY"

Stále intenzívnejšie negatívne prejavy a dôsledky zmeny klímy vyvolali aj na Slovensku potrebu identifikovať a navrhnúť preventívne adaptačné opatrenia, ktorými by sa v budúcnosti mali minimalizovať nepriaznivé dôsledky zmeny klímy v jednotlivých oblastiach prírodného a sociálneho prostredia. V tejto súvislosti MŽP SR vypracovalo „Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy". Na zabezpečenie plnenia stratégie prijala vláda SR uznesenie č.148/2014 z 26.3.2014. Aplikáciou príslušných navrhnutých adaptačných opatrení má aj Územný plán obce vytvoriť základné územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie. Z navrhovaných opatrení sú pre riešené územie aktuálne nasledovné adaptačné opatrenia pre sídelné prostredie :

Opatrenia proti častejším a intenzívnejším vlnám horúčav

- zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídle,
- zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
- podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
- zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny,

Opatrenia proti častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa alebo spoločenstiev drevín v extraviláne,
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
- zabezpečiť dostatočný odstup stromovej vegetácie od elektrických vedení,

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,

Opatrenia proti častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok

- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky, s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov

v extraviláne obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v intraviláne,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle,
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.

B.14 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V katastrálnom území Vyšný Kubín nie sú evidované žiadne prieskumné územia, chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory.

B.15 VYMEDZENIE PLÔCH, VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V katastrálnom území Vyšný Kubín sú evidované zosuvné územia (svahové deformácie) - sú vyznačené v grafickej časti územného plánu.

Výskyt potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je podľa platného znenia geologického zákona vymedzený ako **riziká stavebného využitia územia**. Aktívne zosuvy sa v riešenom katastrálnom území nevyskytujú.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

B.16 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE A LESNÝCH POZEMKOCH

Celková výmera katastrálneho územia Vyšný Kubín je 1274,21 ha, z čoho najväčšiu časť 602,80 ha (47,3 %) zaberá poľnohospodárska pôda. Lesy zaberajú spolu 581,50 ha, t.j. 45,6 %. Z poľnohospodárskej pôdy sú najviac zastúpené trvalé trávne porasty - 415,11 ha (32,6 %), orná pôda zaberá 103,25 ha (8,1 %),ovocné sady 73,09 ha (5,7 %) a záhrady - 11,35 ha (0,9 %), iné druhy poľnohospodárskej pôdy sa v riešenom území nevyskytujú.

V okrese Dolný Kubín je 87,20 % pôd nerentabilných a 12,80 % málo rentabilných. Z hľadiska rentability rastlinnej výroby **sú v riešenom katastrálnom území okolo Leštinského a Jasenovského potoka pôdy málo rentabilné, na ostatnom území nerentabilné.**

Z hľadiska typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskej pôdy sú v zastavanom území a okolo najväčších potokov (Leštinský a Jasenovský) zastúpené menej produkčné polia a produkčné trvalé trávne porasty; malá časť územia na severnom okraji pri Jasenovskom potoku patrí medzi stredne produkčné polia a produkčné TTP; severne od obce pod Skalkami sú málo produkčné orné pôdy a menej produkčné TTP; juhozápadne od zastavaného územia málo produkčné orné pôdy; južne od obce produkčné TTP a menej produkčné TTP, vo vyšších polohách pod Chočom aj málo produkčné TTP; bralnaté časti sú územiami, nevhodnými pre agrokultúry.

Riešené územie patrí do klimatických regiónov 08 - mierne chladný a mierne vlhký, 09 - chladný a vlhký, 10 - veľmi chladný a vlhký.

Štruktúra pôdy podľa kultúr v katastrálnom území Vyšný Kubín - výmera v ha

Poľnohospodárska pôda					Nepoľnohospodárska pôda					Spolu plocha k.ú. V. Kubín
orná pôda	záhrady	ovocné sady	TTP	Spolu	les	vodné plochy	zast. plochy	ostatné plochy	Spolu	
103,25	11,35	73,09	415,11	602,80	581,50	6,81	41,24	41,86	671,41	1274,21
(8,1%)	(0,9%)	(5,7%)	(32,6%)	(47,3%)	(45,6%)	(0,5%)	(3,2%)	(3,3%)	(52,7%)	(100%)

Najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy (32,6 %) tvoria trvalé trávne porasty. Orné pôdy a ovocné sady sú zastúpené najmä v okolí zastavaného územia obce. Ornú pôdu a trvalé trávne porasty v riešenom území obhospodaruje prevažne Poľnohospodárske družstvo Jasenová (spolu 397,56 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 67,8 ha ornej a 329,76 ha TTP), ovocné sady obhospodaruje DAKNA Námestovo (73 ha), zvyšok súkromní vlastníci pozemkov.

Z celkovej výmery 581,50 m^2 lesov, najväčší podiel obhospodaruje Združenie súkromných vlastníkov lesa Vyšný Kubín (470 ha, t.j. 81 %), ďalej Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov obce Medzibrodie (70 ha, t.j.12 %) a Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov obce Vyšný Kubín (40 ha, t.j. 7 %).

Pôdne typy

Z hľadiska pôdnych typov prevládajú v zastavanom území obce a okolí (údolie Leštinského a Jasenovského potoka) fluvizeme. V ostatných častiach katastrálneho územia prevládajú rendziny a kambizeme.

Bonitované pôdnoekologické jednotky

Pre potreby vyhodnotenia pôdnoekologického potenciálu poľnohospodárskej krajiny katastrálneho územia boli použité mapy pôdnoekologických jednotiek. V katastrálnom území Vyšný Kubín sa vyskytujú poľnohospodárske pôdy, zaradené podľa kódu BPEJ do 6.,7., 8. a 9. kvalitatívnej skupiny. V riešenom území sú to pôdy:

kvalit. skupina BPEJ	kód BPEJ
6	0802002, 0811002, 0811012, 0864213;
7	0911012, 0964543, 0965512, 1064213;
8	0887413, 0887512, 0964443, 0987443, 0987512;
9	0892882, 0982672, 0982682, 0982686, 0982772, 0982773, 0982783, 0982872, 0982883, 0992682, 0992683, 0992783, 0992683, 0992982, 1000892, 1063542, 1080682, 1082672, 1082772, 1082783, 1082972, 1082982, 1092683, 1092783, 1092882, 1092982.

Od 1. apríla 2013 platí novela č. 57/2013 Z.z. zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Podľa §12, ods.1 uvedeného zákona *„Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy zabezpečí ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedenú v osobitnom predpise“*. Osobitým predpisom je Nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z., ktorým sa ustanovuje základná sadzba odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, výška odvodu, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu. **Podľa Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z. sú medzi najkvalitnejšie pôdy** (osobitne chránené) v riešenom území zaradené :

- pôdy s kódom BPEJ : **0802002, 0811002, 0811012, 0864213, 0887413, 0911012, 0964443, 0964513, 0964543, 0965512, 1063542, 1064213;**

Navrhnuté zábery v niektorých lokalitách zasahujú do najkvalitnejších pôd podľa Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z.:

- v **6. skupine** kvality sú to poľnohospodárske pôdy s kódom BPEJ 0802002, 0811002, 0811012, 0864213;
- v **7. skupine** kvality sú to poľnohospodárske pôdy s kódom BPEJ 0964543, 0965512;
- vo **8. skupine** kvality sú to poľnohospodárske pôdy s kódom BPEJ 0887413;

Základná sadzba odvodov pri trvalom odňatí podľa Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z. je pre jednotlivé skupiny kvality v riešenom území nasledovná :

- BPEJ zaradené do **6. skupiny** kvality - 2,0 €/m2;
- BPEJ zaradené do **7. skupiny** kvality - 1,0 €/m2;
- BPEJ zaradené do **8. skupiny** kvality - 0,70 €/m2;
- BPEJ zaradené do **9. skupiny** kvality - 0,50 €/m2;

Časť riešených lokalít je zastavanom území k 1.1.1990, ostatné navrhované lokality nadväzujú na existujúce zastavané plochy.

V riešenom území sa nachádzajú pôdy s vykonanými hydromelioračnými opatreniami. Odvodnené pozemky sa nachádzajú najmä severozápadne od zastavaného územia obce (lokality *Pod Homôľkou, Kamence*) menšie odvodnené plochy sú juhovýchodne od zastavaného územia (najmä lokality *Brvenô* a *Bratikovec).*

Zdôvodnenie urbanistického riešenia z hľadiska uplatnenia zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy

Pre návrh urbanistickej koncepcie a priestorovej optimalizácie územia boli stanovené zásady, zohľadňujúce :

- historicko-vývojové koncepcie rozvoja obce a potreby nadviazania na jeho prirodzenú vývojovú kontinuitu, funkčné a kompozičné predpoklady
- dané a nemenné prírodné limity
- ekologické podmienky a požiadavky stabilizácie územia, zachovania diverzity a rozmanitosti prírodného prostredia
- technické limity a obmedzenia
- vytvorenie predpokladov pre rozvoj obce a jeho priestorovú optimalizáciu.

Podľa § 12 zák. č.220/2004 Z.z. v platnom znení možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu.

Navrhované rozšírenie jednotlivých funkčných plôch vyplýva z potreby zabezpečiť plánovaný rozvoj obce vo všetkých oblastiach - bývanie, občianska vybavenosť, rekreácia, výroba, dopravná a technická infraštruktúra, verejná zeleň. V súlade s celkovou koncepciou rozvoja obce boli rozvojové plochy situované na voľné nezastavané pozemky, priamo nadväzujúce na súčasné zastavané územie a vybudovanú technickú infraštruktúru.

Obec Vyšný Kubín sa nachádza v tesnej blízkosti Okresného mesta Dolný Kubín, je súčasťou jeho suburbánneho priestoru. Mesto Dolný Kubín má vo svojich hraniciach nedostatok plôch pre bytovú výstavbu, najmä na výstavbu rodinných domov. Pozemky v k.ú. Vyšný Kubín sú v značnej miere využívané na výstavbu rodinných domov obyvateľmi okresného mesta. Z toho vyplýva skutočnosť, že v posledných rokoch významne vzrástol záujem o výstavbu rodinných domov v obci, vzrástol aj počet obyvateľov z 527 obyvateľov v roku 2001 (SODB) na 645 obyvateľov v roku 2011 (SODB). **Za desaťročné obdobie pribudlo v obci 118 obyvateľov (22,4 %)**, priemerný ročný prírastok v období rokov 2001 - 2011 je 2,24 % ročne. Podľa údajov ŠÚ SR k 31.12.2013 sa počet obyvateľov obce v období r. 2011 - 2013 zvýšil o ďalších 46 obyvateľov a dosiahol počet 691, t.j. v uvedenom období **sa priemerný ročný prírastok zvýšil na 3,57 %. Hodnoty prie-**

merných ročných prírastkov obyvateľstva v obci vysoko prekračujú priemerné prírastky v okrese Dolný Kubín aj v Žilinskom kraji, kde počet obyvateľov stagnuje.

Súčasné zastavané územie obce poskytuje už len veľmi obmedzené možnosti novej výstavby.

V návrhu územného plánu obce je navrhnutá nová výstavba aj na plochách, zaradených medzi najkvalitnejšie pôdy v riešenom katastrálnom území - je to z dôvodu, že **takmer všetka pôda v zastavanom území a v kontakte so zastavaným územím je zaradená medzi najkvalitnejšie pôdy.** Bez záberu tejto pôdy nie je možný ďalší rozvoj obce.

Rozsah navrhovaných záberov pre jednotlivé funkcie zodpovedá potrebám rozvoja a funkčného usporiadania obce a susediaceho okresného mesta. Rozsah funkčných plôch bol stanovený urbanistickými ukazovateľmi, vyplývajúcimi z charakteru obce a jej rozvojových tendencií, ako aj zo spoločenských požiadaviek a z potreby vytvoriť podmienky pre rozvoj všetkých funkcií obce.

V zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), § 13 pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany podľa §12.

Pri urbanistickom riešení nových lokalít pre výstavbu boli uvedené zásady rešpektované nasledovne :

- nie je nenarušená ucelenosť honov a nie je sťažené obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami.
- v návrhu sú riešené prístupy a poľné cesty na poľnohospodársku pôdu mimo zastavaného územia obce.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Navrhované využitie, výmera, BPEJ, užívateľ poľnohosp. pôdy, časová etapa realizácie, sú pre jednotlivé lokality zdokumentované v tabuľkovej časti.

Pri pozemkoch rodinných domov je v stĺpci "Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy" vyčíslená len plocha navrhovaná na nepoľnohospodárske účely.

Pre vyhodnotenie navrhovaného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely boli plochy rozdelené do 57 lokalít - bilancia je uvedená v tabuľkách na nasledujúcich stranách.

Pozn.:

RD - rodinné domy, v súlade so záväznou časťou ÚPN-O sa predpokladá využitie 35 % plochy pozemkov rodinných domov na nepoľnohospodárske účely + plochy na obslužné komunikácie, t.j. celkový záber 50 % celkovej výmery plôch lokalít, určených na individuálne bývanie

I. etapa - obdobie do roku 2020

II. etapa - po roku 2020

PREHĽAD STAVEBNÝCH A INÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Žiadateľ: Obec Vyšný Kubín
Spracovateľ: Ing.arch. Ján Kubina
Dátum: Apríl 2015

Kraj: Žilinský
Okres: Dolný Kubín
Obec: Vyšný Kubín

Kat. územie : VYŠNÝ KUBÍN

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Časová etapa realizácie	Iná informácia - v zast. území k 1.1.1990
			Spolu v ha	Z toho					
				Skupina BPEJ (kód)	Výmera v ha				
01	Občianska vybavenosť	0,690	0,690	**6 (0802002)**	0,690	PD Jasenová	nie	I.	nie
02	Bývanie + obč. vybavenosť	5,214	3,413	**6 (0802002)** **7 (0965512)** 8 (0987512) 8 (0987512)	0,012 2,400 0,094 0,907	DAKNA Námestovo + súkromné osoby	nie nie nie nie	I.	áno nie áno nie
03	Rekreácia a šport	1,800	1,631	8 (0987512) **8 (0964443)** **8 (0964443)**	0,404 1,018 0,209	PD Jasenová + súkromné osoby	nie nie áno	I.	nie nie nie
04	Bývanie (RD)	0,065	0,023	**6 (0811012)**	0,023	súkromné osoby	nie	I.	áno
05	Bývanie (RD)	0,207	0,093	**6 (0811012)**	0,093	súkromné osoby	nie	I.	áno
06	Bývanie + občianska vybavenosť	0,750	0,750	**6 (0811012)**	0,750	súkromné osoby	nie	I.	áno
07	Občianska vybavenosť	0,278	0,278	**6 (0811012)**	0,278	Obec Vyšný Kubín	nie	I.	áno
08	Bývanie (RD + komunikácie)	6,150	2,946	9 (0992683) 9 (0992683) 9 (0992683) 8 (0887413) 8 (0887413) 8 (0887413) **6 (0811012)**	1,006 0,067 0,006 1,308 0,264 0,224 0,071	PD Jasenová + súkromné osoby	áno nie nie áno nie nie nie	I.	nie nie áno nie nie áno áno
09	Bývanie (RD)	0,060	0,030	**6 (0811012)**	0,030	súkromné osoby	nie	I.	áno
10	Občianska vybavenosť	0,916	0,214	6 (0802002)	0,214	súkromné osoby	nie	II.	nie
11	Občianska vybavenosť	0,775	0,775	**6 (0811002)** **6 (0811012)**	0,110 0,665	PD Jasenová	nie	I.	nie
12	Verejná zeleň + ihriská	0,749	0,600	**6 (0811012)** 9 (0982683)	0,595 0,005	Obec Vyšný Kubín	nie	II.	nie
13	Bývanie (RD + komunikácie)	1,354	0,641	**6 (0811012)** **6 (0811012)**	0,313 0,328	súkromné osoby	nie nie	I.	nie áno

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Časová etapa realizácie	Iná informácia - v zast. území k 1.1.1990
			Spolu v ha	Z toho					
				Skupina BPEJ (kód)	Výmera v ha				
14	Bývanie (RD)	0,266	0,131	**6 (0811012)**	0,131	súkromné osoby	nie		áno
15	Bývanie (RD)	0,238	0,119	**6 (0811012)**	0,119	súkromné osoby	nie	I.	áno
16	Bývanie (RD)	0,166	0,083	**6 (0811012)**	0,083	súkromné osoby	nie	I.	áno
17	Bývanie (RD)	0,063	0,025	**6 (0811012)**	0,025	súkromné osoby	nie	I.	áno
18	Bývanie (RD + komunikácie)	5,887	0,665	**6 (0811012)** **6 (0811012)** **8 (0887413)** **8 (0887413)**	0,093 0,022 0.070 0,480	súkromné osoby	nie nie nie nie	I.	áno nie áno nie
19	Bývanie (RD + komunikácia)	0,540	0,220	**8 (0887413)**	0, 220	súkromné osoby	nie	I.	nie
20	Bývanie (RD + komunikácie)	5,813	2,750	**8 (0887413)**	2,750	súkromné osoby + PD Jasenová	nie	I.	nie
21	Komunikácie miestne	0,236	0,191	**8 (0887413)**	0,191	súkromné osoby + PD Jasenová	nie	I.	nie
22	Bývanie (RD + komunikácie)	0,581	0,255	**8 (0887413)** **6 (0811012)** **6 (0811012)**	0,088 0,071 0,096	súkromné osoby	nie nie nie	I.	nie áno nie
23	Bývanie (RD)	0,245	0,104	**6 (0811012)** **8 (0887413)**	0,043 0,061	súkromné osoby	nie nie	I.	nie nie
24	Bývanie (RD + komunikácia)	0,682	0,307	**6 (0811012)**	0,307	súkromné osoby	nie	I.	nie
25	Bývanie (RD)	0,147	0,060	**8 (0887413)** **6 (0811012)**	0,053 0,007	súkromné osoby	nie nie	I.	nie nie
26	Bývanie (RD + komunikácie)	0,740	0,340	**6 (0811012)**	0,340	súkromné osoby	nie	I.	áno
27	Bývanie (RD + komunikácie)	0,170	0,075	**6 (0811012)**	0,075	súkromné osoby	nie	I.	áno
28	Bývanie (RD + komunikácie)	0,146	0,063	**6 (0811012**	0,063	súkromné osoby	nie	I.	áno
29	Bývanie (RD)	0,040	0, 020	**6 (0811012**	0,020	súkromné osoby	nie	I.	áno
30	Občianska vybavenosť	0,826	0,826	**6 (0864213)** 9 (0992683)	0,739 0,087	súkromné osoby	nie	I.	nie
31	Občianska vybavenosť	1,193	0,991	**6 (0864213)** **6 (0811002)** 9 (0992683)	0,414 0,477 0,100	PD Jasenová	nie nie nie	II.	nie nie nie
32	Bývanie (RD)	1,006	0,503	**8 (0887413)** **6 (0811012)**	0,250 0,253	PD Jasenová	nie nie	I.	nie nie
33	Bývanie + obč. vybavenosť	1,615	1,583	9 (0982772)	1,583	PD Jasenová	nie	II.	nie
34	Bývanie (RD)	0,125	0,050	**8 (0887413)**	0,050	PD Jasenová	nie	I.	nie
35	Bývanie (RD)	0,340	0,140	**8 (0887413)**	0,140	PD Jasenová	nie	I.	nie

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Časová etapa realizácie	Iná informácia - v zast. území k 1.1.1990
			Spolu v ha	Z toho					
				Skupina BPEJ (kód)	Výmera v ha				
36	Občianska vybavenosť	0,333	0,330	**6 (0802002)**	0,330	PD Jasenová	nie	I.	áno
37	Bývanie (RD)	0,071	0,030	**6 (0811012)**	0,030	súkromné osoby	nie	I.	áno
38	Bývanie + obč. vybavenosť	0,548	0,318	**6 (0802002)** 9 (0892882) **6 (0811002)**	0,188 0,094 0,036	súkromné osoby	nie	I.	áno
39	Bývanie (RD + komunikácie)	6,153	2,985	8 (0987512) **6 (0811012)** **6 (0811012)** **7 (0964543)**	1,257 1,207 0,506 0,015	súkromné osoby	nie nie nie nie	I.	nie nie áno nie
40	Bývanie (RD)	0,750	0,375	**8 (0887413)** **6 (0811012)**	0,352 0,023	PD Jasenová	nie nie	I.	nie nie
41	Bývanie (RD)	1,167	0,460	**8 (0887413)** **8 (0887413)**	0,436 0,024	súkromné osoby	nie áno	I.	nie nie
42	Bývanie (RD)	0,437	0,175	**8 (0887413)**	0,175	PD Jasenová	nie	I.	nie
43	Bývanie (RD)	0,195	0,078	**8 (0887413)**	0,078	PD Jasenová + DAKNA Námestovo	nie	I.	nie
44	Bývanie (RD + komunikácie)	0,814	0,407	9 (0982672) 9 (0982672) 9 (0992982)	0,218 0,081 0,108	PD Jasenová	áno nie áno	I.	nie nie nie
45	Bývanie (RD + komunikácie)	0,816	0,408	**6 (0811012)** 9 (0982672) 9 (0982672)	0,038 0,300 0,070	PD Jasenová	áno áno nie	I.	nie nie nie
46	Bývanie + občianska vybavenosť	0,240	0,189	**6 (0811012)** 9 (0982672) 9 (0982772)	0,016 0,015 0,158	PD Jasenová	nie nie nie	I.	nie nie nie
47	Bývanie (RD + komunikácie)	5,708	2,692	9 (0992683) 9 (0992683) **8 (0887413)** **8 (0887413)** **6 (0811012)**	0,040 0,016 1,490 0,824 0,322	PD Jasenová	áno nie nie áno nie	I.	nie nie nie nie nie
48	Bývanie (RD + komunikácia, obratisko)	0,178	0,075	**6 (0811012)**	0,075	súkromné osoby + DAKNA Námestovo	nie	I.	áno
49	Bývanie (RD +komunikácie)	8,814	4,232	9 (0982683) 9 (0982683) 9 (0992683) 9 (0992683) **6 (0811012)** **6 (0811002)**	1,969 0,271 1,182 0,435 0,361 0,014	PD Jasenová + súkromné osoby	áno nie áno nie nie nie	II.	nie nie nie nie nie nie

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Časová etapa realizácie	Iná informácia - v zast. území k 1.1.1990
			Spolu v ha	Z toho					
				Skupina BPEJ (kód)	Výmera v ha				
50	Bývanie (RD +komunikácie)	4,577	2,125	**6 (0811012)** **6 (0811012)** **7 (0964543)** **7 (0964543)** 9 (0992783)	0,124 0,155 0,012 1,768 0,066	PD Jasenová + súkromné osoby	nie nie nie nie nie	I.	áno nie áno nie nie
51	Bývanie (RD + komunikácie)	0,585	0,232	**6 (0811012)** **6 (0811012)**	0,220 0,012	súkromné osoby + DAKNA Námestovo	nie nie	I.	nie áno
52	Bývanie + rekreácia	0,479	0,220	**6 (0802002)** 9 (0892882)	0,111 0,109	PD Jasenová	nie nie	I.	nie nie
53	Bývanie (RD + komunikácie)	1,055	0,520	**7 (0964543)** 9 (0982773)	0,480 0,040	PD Jasenová	nie nie	I.	nie nie
54	Dopravná plocha - rozšírenie cesty III/2247(059017)	0,988	0,170	**8 (0887413)**	0,170	PD Jasenová, súkromné osoby	nie	II.	nie
55	Rozšírenie cintorína	0,038	0,038	**0811012/6**	0,038	súkromné osoby PD Jasenová	nie	I.	áno
56	Zeleň	0,043	0,043	**6 (0811012)**	0,043	súkromné osoby	nie	I.	áno
57	Technická infraštruktúra - vodojem	0,050	0,050	9 (0992683) 9 (0992683)	0,040 0,010	PD Jasenová	nie áno	II.	nie áno
Spolu		**74,112**	**37,737**		**37,737**				

Poznámka : Skupina a kód BPEJ najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy sú vyznačené tučným písmom.

VYUŽITIE LESNÝCH POZEMKOV NA INÉ ÚČELY

Využitie lesných pozemkov na iné účely sa v územnom pláne obce Vyšný Kubín nenavrhuje.

B.17. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Realizácia územným plánom navrhovanej koncepcie bude znamenať zlepšenie súčasného stavu :

- zásady funkčného využitia plôch boli stanovené tak, aby nedochádzalo k nežiadúcim kolíziám a vytvoril sa predpoklad na zabezpečenie trvalého súladu prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v území,
- dodržiavanie navrhnutých regulatívov napomôže vytváraniu harmonického prostredia v obci,
- vzájomná koordinácia činností v území zabezpečí perspektívne a účelné vynakladanie prostriedkov na rozvoj technického vybavenia,
- vytvorenie ponuky využiteľných plôch napomôže rozvoju všetkých funkcií:
  - *bývania s občianskou vybavenosťou* (možnosť novej bytovej výstavby stabilizuje obyvateľstvo, má priaznivý vplyv na zvýšenie kvalitatívnej úrovne bývania, na vývoj počtu obyvateľov obce, vekovú štruktúru, spokojnosť obyvateľov),
  - *výroby* (priaznivý vplyv na zamestnanosť a obecný rozpočet),
  - *rekreácie, športu a verejnej zelene* (priaznivý vplyv na atraktivitu obce pre obyvateľov a návštevníkov, vytvorenie podmienok pre zdravý životný štýl obyvateľov).

Navrhované rozvojové plochy nezasahujú do územia so zvýšeným stupňom ochrany z hľadiska ochrany prírody a krajiny.

Realizácia navrhovaných rozvojových zámerov vyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy a s celkovou výmerou 37,737 ha. Navrhované zámery nevyžadujú záber lesných pozemkov.

B.18 ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU

B.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA NA FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY

Všeobecne platné zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia:

a) rešpektovať stanovené funkcie pre jednotlivé bloky zástavby - hlavná funkcia je prvoradá a určujúca, doplnkové funkcie sú prípustné v rozsahu, neobmedzujúcom hlavnú funkciu;

b) pri osadzovaní stavieb (odstupy od hraníc pozemkov) rešpektovať ustanovenia zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení a vyhl. č. 532/2002 Z.z. o všeobecných technických podmienkach na výstavbu.

c) v obytnom území je neprípustné umiestnenie hospodárskych stavieb v uličnej čiare;

d) na plochách súvislej obytnej zástavby vylúčiť chov kožušinovej zveri a chov veľkých hospodárskych zvierat ;

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia **na jednotlivé funkčné a priestorovo homogénne jednotky sú uvedené v tabuľke B.18.1-2** na nasledujúcich stranách. Vymedzenie funkčných priestorovo homogénnych jednotiek je vyznačené v schéme záväzných častí a v grafickej časti územného plánu (výkres č.3).

B.18.2 PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE ALEBO VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA

Všeobecne platné prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie plôch a intenzitu ich využitia:

a) podiel zastavaných a spevnených plôch nesmie prekročiť 35 % z celkovej výmery pozemkov rodinných domov;

b) v architektonickom riešení nepoužívať cudzie regionálne prvky;

Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky **na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia sú uvedené v tabuľke B.18.1-2** na nasledujúcich stranách. Vymedzenie jednotlivých plôch je vyznačené v schéme záväzných častí a v grafickej časti územného plánu (výkres č.3).

Tab. B.18.1-2 - ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA - PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE ALEBO VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
BH.01;	plochy existujúcich bytových domov	• hlavná funkcia obytná - nízkopodlažné bytové domy (do 4 nadzemných podlaží) • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu, • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na obytnej ploche (garáže, hospodárske objekty majú byť v súlade s hlavnou stavbou - obytným domom), • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku	• nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň
BI.01; BI.05; BI.28;	plochy existujúcich rodinných domov	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu	• nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň
BI.02; B.03; BI.07; BI.08; BI.09; BI-10; BI-11; BI.15; BI.16; BI.18; BI.19;	plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastných pozemkoch rodinných domov;	• spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene, • nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň
BI.04; BI-06; BI.12; BI.13; BI.14; BI.17;	plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu;	• spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene, • nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
BI.20; BI.22;	plochy navrhovaných rodinných domov	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu, • pred začatím výstavby je potrebné podrobné riešenie územia územným plánom zóny, resp. urbanistickou štúdiou, v podrobnom riešení je potrebné určiť zásady priestorového usporiadania • výška stavieb max. 1,5 nadzemného podlažia + podkrovie, zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu;	• spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene, • nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň
BI.24; BI.25; BI.33; BI.34;	plochy navrhovaných rodinných domov	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu, • pred začatím výstavby je potrebné podrobné riešenie územia územným plánom zóny, resp. urbanistickou štúdiou, v podrobnom riešení je potrebné určiť zásady priestorového usporiadania • výška stavieb max. 1,5 nadzemného podlažia + podkrovie, zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu;	• spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene, • nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň
BI.26, BI.27;	plochy navrhovaných rodinných domov	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu, • výška stavieb max. 1,5 nadzemného podlažia + podkrovie, strechy sedlové so sklonom 38°-45°, zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • minimálna vzdialenosť rodinných od okraja komunikácie je 6 m • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu;	• spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene, • nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň
BI.29;	plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu	• spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene, • nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		• zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu;	
BI.30; B.31;	plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • umiestnenie rodinných domov vo vzdialenosti min. 8 m od okraja existujúcej komunikácie, • strechy sedlové so sklonom 38 - 45 stupňov, výška stavieb max. 1,5 nadzemného podlažia + podkrovie, zároveň pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rod. domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu • v častiach územia podľa vyznačenia v grafickej časti výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom;	• spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene, • nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň
BI.32;	plocha existujúcich a navrhovaných rodinných domov	• hlavná funkcia obytná - rodinné domy • prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pred začatím výstavby je potrebné podrobné riešenie územia územným plánom zóny, resp. urbanistickou štúdiou, v podrobnom riešení je potrebné určiť zásady priestorového usporiadania • výška stavieb max. 1 nadzemné podlažie + podkrovie, viditeľná výška zvislého muriva suterénu pod úrovňou podlahy prízemia max.1,0 m nad najnižším bodom styku terénu so stavbou • zachovať drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy) • zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rod. domu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu; • v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom;	• spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene, • nezastavané plochy pozemkov využiť najmä ako obytnú zeleň
BI-V;	plochy s obytnou funkciou - výhľad	• rešpektovať výhľadovú obytnú funkciu plochy • nepripustiť znehodnotenie plochy a sťaženie jej budúceho navrhovaného využitia, koridory vedení technického vybavenia s významným ochranným pásmom (VN a VVN vedenia, VTL plynovody a pod.) viesť mimo vymedzenej výhľadovej rozvojovej plochy;	

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
BK	biokoridor	• v maximálnej miere zachovať prírodný charakter vodného toku so sprievodnou drevitou vegetáciou • zákaz výrubu pobrežnej vegetácie • v úseku, vedúcom zastavaným územím prípustná úprava toku za účelom protipovodňovej ochrany	
DC	plocha dopravy - cesta I/59 (vrátane pridružených pozemkov) mimo zastavaného územia obce	• rešpektovať vymedzenú funkciu • rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou,	• v úseku cesty I/59, vedúcom zastavaným územím, dobudovať chodníky
DKZ	plocha dopravy - komunikácie zberné (vrátane pridruže-ných chodníkov, zelených pásov a terénnych úprav)	• rešpektovať vymedzenú funkciu • rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade s funkčnou triedou a kategóriou, určenou v územnom pláne obce • pozdĺž trás v zastavanom území dobudovať chodníky	
DKO	plochy dopravy - komunikácie obslužné funkč. triedy C2, C3 (vrátane pridružených peších a odstavných pruhov)	• rešpektovať vymedzenú funkciu • rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade s funkčnou triedou a kategóriou, určenou v územnom pláne obce	
DR-R3	dopravné plochy - rezerva pre rýchlostnú cestu R3	• rešpektovať vymedzenú funkciu do doby definitívneho rzhodnutia o trase cesty R3 v riešenom území • chrániť vymedzené koridory pre stanovenú kategóriu rýchlostnej cesty a pridružené plochy	
LH	les hospodársky	• rešpektovať podmienky využívania lesov s hospodárskou funkciou s uplatnením ekologicko-produkčného spôsobu • stabilizovať spodnú hranicu lesov • zvýšiť podiel prirodzených lesných spoločenstiev s listnatými drevinami • druhové zloženie vysádzaných lesov orientovať na rôznoveké porasty so zmiešaným druhovým zložením z autoctónnych drevín • rešpektovať trasy existujúcich lesných ciest, existujúcich a navrhovaných turistických trás	
LO	les ochranný	• rešpektovať podmienky využívania lesov, vyhlásených za ochranné	
LZ	plocha lyžiarskej zjazdovky - existujúca	• v zimnom období rešpektovať vymedzenú funkciu, vo vegetačnom období využívať extenzívne ako trvalé trávne porasty (kosné lúky, extenzívne pasienky) • udržiavať vegetačný kryt bez náletových drevín • vylúčená výstavba objektov s výnimkou technických zariadení nevyhnutných pre prevádzku	

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		lyžiarskej zjazdovky (zasnežovanie, horské dopravné zariadenie - HDZ, a pod.) • zachovať voľný prechod migrujúcej zveri	
PK	poľnohospodárska krajina	• rešpektovať vymedzenú funkciu, • zachovať pestrú krajinnú mozaiku lúk, pasienkov, nelesnej drevinovej vegetácie, mokradí a brehových porastov, chrániť mokrade a zabezpečiť manažment na ich záchranu • obmedziť použitie agrochemikálií a zásahy do vodného režimu v pôde • odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine, • zachovať remízky a nelesnú drevinovú vegetáciu, zachovať existujúce brehové porasty • prípadný výskyt inváznych druhov rastlín evidovať a odstraňovať biologickou cestou (kosenie, vykopávanie), • zabrániť akémukoľvek vypaľovaniu trávnych porastov, • nezvyšovať výmeru ornej pôdy • zachovať podmienky pre existenciu trávo-bylinných spoločenstiev na trvalých trávnych porastoch ich udržiavaním kosením alebo extenzívnym pasienkárstvom • rešpektovať trasy existujúcich poľných ciest, existujúcich a navrhovaných turistických trás	• podporovať extenzívne pasienkárske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať ekologicky a krajinársky hodnotné územia
OV.01, OV.02	plochy občianskej vybavenosti - navrhované	• hlavná funkcia - vyššia a špecifická občianska vybavenosť • neprípustná výstavba samostatných skladových objektov • neprípustná obytná funkcia • výška objektov max.4 nadz. podlažia • v prípade potreby zabezpečiť vybudovanie protihlukových opatrení od cesty I/59 na vlastné náklady investora stavby • pred výstavbou doriešiť vyhovujúce dopravné napojenie pre celú funkčnú plochu a odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite	
OV.03	plochy občianskej vybavenosti - navrhované	• hlavná funkcia - vyššia a špecifická občianska vybavenosť • prípustná doplnková funkcia - bývanie • výška objektov max.2 nadz. podlažia + podkrovie • v prípade potreby zabezpečiť vybudovanie protihlukových opatrení od cesty I/59 na vlastné náklady investora stavby • pred výstavbou doriešiť vyhovujúce dopravné napojenie pre celú funkčnú plochu a odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite	
OV.04	plochy občianskej vybavenosti - navrhované	• hlavná funkcia - vyššia a špecifická občianska vybavenosť • rešpektovať podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, zapísaných v registri nehnuteľných pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (kaštieľ Kubínyiovský Mikuláš)	

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		• na území parku a jeho bezprostrednom okolí nie je možné realizovať novostavby a takú technickú infraštruktúru, ktorá by mohla ohroziť ich pamiatkové hodnoty • v prípade potreby zabezpečiť vybudovanie protihlukových opatrení od cesty I/59 na vlastné náklady investora • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení	
OV.05, OV.06	plochy občianskej vybavenosti - navrhované	• hlavná funkcia - vyššia a špecifická občianska vybavenosť • neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky • prípustná doplnková funkcia - bývanie v obmedzenom rozsahu (vlastník, personál) • výška objektov max.2 nadz. podlažia + podkrovie • pred výstavbou doriešiť vyhovujúce dopravné napojenie pre celú funkčnú plochu • v prípade potreby zabezpečiť vybudovanie protihlukových opatrení od cesty I/59 na vlastné náklady investora stavby • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení	
OV.07	plochy občianskej vybavenosti - navrhované	• hlavná funkcia - vyššia a špecifická občianska vybavenosť • neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky • prípustná doplnková funkcia - bývanie v obmedzenom rozsahu (vlastník, personál) • výška objektov max.2 nadz. podlažia + podkrovie • v prípade potreby zabezpečiť vybudovanie protihlukových opatrení od cesty I/59 na vlastné náklady investora stavby • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení	
OV.08	plocha občianskej vybavenosti - navrhovaná	• funkcia - plocha verejnoprospešnej občianskej vybavenosti, patriacej k cintorínu (dom smútku, parkovisko) • neprípustné iné funkcie • výška objektov max.1 nadz. podlažie + podkrovie • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite pre kostol a cintorín	
OV.09	plocha občianskej vybavenosti - existujúcej	• funkcia - plocha verejnoprospešnej základnej vybavenosti (základná a materská škola) • iné funkcie sú neprípustné • doplniť chýbajúce športoviská a oddychové plochy	
OV.10	plocha občianskej vybavenosti - existujúcej	• funkcia - plocha verejnoprospešnej vybavenosti (obecný úrad, kultúrne zariadenie) • rešpektovať podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, zapísaných v registri nehnuteľných pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (Kaštieľ a park)	

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		• na území parku a jeho bezprostrednom okolí nie je možné realizovať novostavby a takú technickú infraštruktúru, ktorá by mohla ohroziť ich pamiatkové hodnoty • iné funkcie sú neprípustné	
OV.11	plocha občianskej vybavenosti - navrhovanej	• funkcia - plocha verejnoprospešnej vybavenosti (požiarna zbrojnica) • iné funkcie sú neprípustné • výšku stavby a architektonické riešenie zosúladiť s charakterom okolitých stavieb, • rešpektovať podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, zapísaných v registri nehnuteľných pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (Kaštieľ a park);	
R.01	rekreačné územie navrhované	• hlavná funkcia – rekreácia forma - rekreačné ubytovanie, stravovanie, vybavenosť, súvisiaca s hlavnou funkciou • zachovať prevahu prírodných prvkov v území, podiel zastavaných a spevnených plôch môže tvoriť max. 25 % z celkovej výmery plochy • výška objektov – max. 2 nadzemné podlažia + podkrovie • neprípustná výstavba samostatných objektov skladov, garáží a pod. • drobná mierka stavieb, architektonické riešenie objektov prispôsobiť charakteru prostredia a regionálnemu tvarosloviu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení	• v max. miere zachovať existujúcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín
RB.01	plocha navrhovanej rekreačno - obytnej funkcie	• polyfunkčná plocha s hlavnou fukciou rekreácia (rekreačné domy) a bývanie (rodinné domy) vrátane zariadení občianskej a rekreačnej vybavenosti a zodpovedajúcich plôch nevyhnutných zariadení (verejná dopravná a technická vybavenosť) • neprípustné sú hlučné a nehygienické prevádzky a prevádzky s nárokmi na ťažkú nákladnú dopravu • nevyhnutné je podrobné riešenie formou územného plánu zóny, príp. urbanistickou štúdiou - pri návrhu vyčleniť zodpovedajúce plochy pre zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry, určiť zásady priestorového usporiadania • v architektonickom riešení nepoužívať cudzie tvaroslovné prvky, zachovať drobnú mierku zástavby • zástavbu orientovať predovšetkým na plochy s menším sklonom terénu, minimalizovať zásahy do plôch nelesnej drevitej vegetácie • v častiach územia podľa vyznačenia v grafickej časti výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom; • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastných pozemkoch jednotlivých stavieb;	

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
Š.01	plochy športovej vybavenosti a zelene	• funkcia - športová vybavenosť verejnoprospešná (veľkoplošné a maloplošné ihriská, lyžiarsky vlek) • iné funkcie sú neprípustné • pred začatím výstavby je nevyhnutné podrobné riešenie územným plánom zóny alebo urbanistickou štúdiou • plochy zelene majú tvoriť min. 1/2 z celkovej výmery funkčnej plochy • vo vstupnej časti areálu riešiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite (pre ihriská aj lyžiarky vlek);	• nezastavané plochy využiť ako zeleň
ZÚ.01,ZÚ.02, ZÚ.03,ZU.04, ZÚ.07,ZU.08, ZÚ.10, ZÚ.11,ZÚ.12	zmiešané územie s prevahou bývania na pôvodnej parcelácii	• hlavná funkcia - bývanie a občianska vybavenosť • prípustná doplnková funkcia - drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (stavebná čiara, výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • pre plochy ZU.01, ZU.02, ZU.03, ZU.04 v prípade potreby zabezpečiť vybudovanie protihlukových opatrení od cesty I/59 na vlastné náklady investorov stavieb • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch obytných domov a zariadení občianskej vybavenosti;	
ZÚ.05	zmiešané územie s ob-čianskou vybavenosťou a bývaním	• hlavná funkcia - občianska vybavenosť a bývanie • prípustná doplnková funkcia - drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať dominantu kostola, max. výška stavieb je 2 nadzemné podlažia + podkrovie, rešpektovať prevládajúci charakter zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia striech), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • v prípade potreby zabezpečiť vybudovanie protihlukových opatrení od cesty I/59 na vlastné náklady investora stavby • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch obytných domov ;	
ZÚ.06	zmiešané územie s ob-čianskou vybavenosťou a bývaním	• hlavná funkcia - občianska vybavenosť a bývanie • prípustná doplnková funkcia - drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať dominantu kostola, max. výška stavieb je 2 nadzemné podlažia + podkrovie, rešpektovať prevládajúci charakter zástavby (výškové	

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		zónovanie, sklon, tvar a orientácia striech), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch obytných domov • v častiach územia podľa vyznačenia v grafickej časti výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom;	
ZÚ.09	zmiešané územie s občianskou vybavenosťou a bývaním	• hlavná funkcia - občianska vybavenosť a bývanie • prípustná doplnková funkcia - drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia striech), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu, max. výška stavieb je 2 nadzemné podlažia + podkrovie, • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch obytných domov • v častiach územia podľa vyznačenia v grafickej časti výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom;	
ZÚ.13	zmiešané územie s občianskou vybavenosťou a bývaním	• hlavná funkcia - občianska vybavenosť a bývanie • prípustná doplnková funkcia - drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • zachovať drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu, max. výška stavieb je 1,5 nadzemného podlažia + podkrovie, • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch obytných domov;	
ZÚ.14	zmiešané územie s občianskou vybavenosťou a bývaním	• hlavná funkcia - občianska vybavenosť (vrátane verejného ubytovania a stravovania) a bývanie • prípustná doplnková funkcia - nezávadné druhy výrobných aktivít bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri prestavbách a novostavbách nepoužívať cudzie regionálne prvky architektúry • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch obytných domov;	• výsadbou domácich druhov drevín v areáli zabezpečiť súlad s okolitým krajinným prostredím
V.01, V.02	plocha výroby a skladov	• hlavná funkcia výroba a sklady • prípustná funkcia - občianska vybavenosť • neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky • odstavné plochy riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch jednotlivých	• nezastavané plochy využiť ako zeleň

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		prevádzok;	
V.03	plocha výroby a skladov	• hlavná funkcia priemyselná výroba, poľnohospodárska výroba, sklady • prípustná funkcia - občianska vybavenosť (najmä výrobné služby) • neprípustné zvyšovanie kapacity živočíšnej výroby nad 200 VDJ (veľkých dobytčích jednotiek) • dopravné napojenie poľnohospodárskeho areálu riešiť mimo cesty I/59 • odstavné plochy riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch jednotlivých prevádzok;	• nezastavané plochy využiť ako zeleň
V.04	plocha výroby a skladov	• hlavná funkcia výroba a sklady, bez ďalšieho rozvoja • prípustná funkcia - občianska vybavenosť • zamedziť parkovanie nákladných vozidiel a mechanizmov na otvorenom priestranstve, obmedziť šírenie hluku a iných nepriaznivých vplyvov na obytné prostredie • odstavné plochy riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch jednotlivých prevádzok;	• v dolnej časti areálu v návrhovom období zlepšiť architektonickú úroveň objektov • nezastavané plochy využiť ako zeleň
VT	vodné toky vrátane sprievodnej zelene	• v extraviláne zachovať prírodný charakter vodných tokov a sprievodnú zeleň • doplniť úseky chýbajúcej pobrežnej vegetácie výsadbou autochtónnych druhov;	
TV	plochy technickej vybavenosti	• vodojemy, čerpacie stanice pitnej vody, trafostanice • rešpektovať vymedzenú funkciu	
ZC.01	plocha zelene cintorína	• rešpektovať vymedzenú funkciu, ostatné funkcie sú neprípustné • rešpektovať podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, zapísaných v registri nehnuteľných pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (r.k. kostol sv. Trojice)	• udržiavať zeleň
ZŠ.01, ZŠ.02	plocha verejnej zelene a športovísk	• hlavná funkcia - verejná zeleň a verejne prístupné športoviská (maloplošné ihriská a športové vybavenie pre deti, mládež a dospelých) • prípustné oddychové plochy s drobným vybavením • plochy zelene majú tvoriť min. 1/2 z celkovej výmery funkčnej plochy • na ploche ZŠ.02 rešpektovať podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, zapísaných v registri nehnuteľných pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (Kaštieľ a park) • pre plochu ZŠ.02 - na území parku a jeho bezprostrednom okolí nie je možné realizovať novostavby a takú technickú infraštruktúru, ktorá by mohla ohroziť ich pamiatkové hodnoty	
Z.01, Z.05, Z.04,Z.06, Z.07	plochy verejnej zelene	• hlavná funkcia - verejná zeleň • prípustné oddychové plochy s drobným vybavením	

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
Z.02, Z.03,	plochy verejnej zelene	• hlavná funkcia - verejná zeleň • prípustné oddychové plochy s drobným vybavením • rešpektovať podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, zapísaných v registri nehnuteľných pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (park pri kaštieli M. Kubínyiho, pamätník „Priadka“)	

Použité pojmy - vysvetlivky: *nízkopodlažné bytové domy* - bytové domy s max. 4 nadzemnými podlažiami,

oddychové plochy s drobným vybavením - verejne prístupné plochy pre každodennú rekreáciu obyvateľov s exteriérovým vybavením (lavičky, stolíky, hojdačky, svietidlá a pod.)

podkrovie (STN 73 4301) - vnútorný priestor domu, prístupný z posledného nadzemného podlažia, vymedzený konštrukciou krovu a ďalšími stavebnými konštrukciami; určený je na účelové využitie; za podkrovie sa pritom považuje také podlažie, ktoré má aspoň nad tretinou podlahovej plochy šikmú konštrukciu krovu a ktorého zvislé obvodové steny, nadväzujúce na šikmú strešnú, resp. stropnú konštrukciu, nie sú vyššie ako polovica výšky bežného nadzemného podlažia domu

B.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY NA UMIESTNENIE OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

a) občianskou vybavenosťou sú rôzne druhy zariadení v území, ktorých prevádzkou sa zabezpečuje poskytovanie služieb obyvateľom a návštevníkom obce :

Nekomerčnú (verejnoprospešnú) vybavenosť tvoria zariadenia školstva, kultúry, telovýchovy a športu, zdravotníctva (čiastočne - štátne zariadenia), sociálne služby, verejná správa.

Komerčnú vybavenosť tvoria zariadenia malooobchodu, verejného stravovania a ubytovania, výrobné a nevýrobné služby, ako aj časť súkromných zariadení v ostatných odvetviach (zdravotníctvo, sociálne služby a pod.)

b) pri jednotlivých druhoch verejnoprospešných stavieb rešpektovať umiestnenie, určené územným plánom;

c) zdravotnícke a sociálne zariadenia je možné umiestniť v rámci plôch, určených pre občiansku vybavenosť a bývanie;

d) komerčnú základnú vybavenosť umiestňovať v rámci plôch, určených pre občiansku vybavenosť, polyfunkčné plochy s funkciou vybavenosť - bývanie, polyfunkčné plochy s funkciou rekreácia - bývanie a v obytnom území;

e) pri umiestnení vybavenosti v obytnom a funkčne zmiešanom území rešpektovať výškové zónovanie a mierku okolitého prostredia;

d) komerčnú vyššiu a špecifickú vybavenosť, prevádzky výrobných služieb a vybavenosť s vyššími plošnými a objemovými nárokmi umiestňovať v území, určenom pre funkciu „občianska vybavenosť“;

e) odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení občianskej vybavenosti;

B.18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY RIEŠENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

a) rešpektovať komunikačnú kostru, navrhnutú v územnom pláne obce a v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii (ÚPN VÚC Žilinského kraja),

b) chrániť územie pre navrhované automobilové, pešie, cyklistické komunikácie,

c) chrániť územie pre navrhované zastávky hromadnej dopravy, verejné odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá,

d) rešpektovať ochranné pásma existujúcich a navrhovaných sietí technickej infraštruktúry a vodných tokov v území,

e) územne chrániť koridory a plochy existujúcich a navrhovaných trás a zariadení inžinierskych sietí (trasy komunikácií, vodovodov, kanalizácie, elektrických a telekomunikačných vedení, plynovodov, plochy trafostaníc,

čerpacích staníc odpadových vôd, prečerpávacích staníc pitnej vody a pod.),

f) zásobovanie územia pitnou vodou riešiť napojením na existujúci vodovod;

g) do doby vybudovania verejnej kanalizácie, splaškové vody zachytávať v nepriepustných žumpách, po vybudovaní verejnej kanalizácie ich odvádzať napojením do existujúcich a navrhovaných kanalizačných zberačov s čistením v navrhovanej ČOV,

h) elektrické a telekomunikačné vedenia v zastavanom území realizovať ako podzemné - kábelové;

B.18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT

a) V súlade s ustanoveniami zákona č.49/ 2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon) rešpektovať podmienky ochrany objektov, ktoré sú zapísané v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR. V riešenom území sú to :

- **Miesto pamätné s pomníkom P.O.Hviezdoslava**, parc. č.192, ÚZPF SR č. 291/0,
- **Archeologická lokalita - pohrebisko Za skalami žiarové**, parc.č.611/1-2, 612, 613, ÚZPF SR č.304/0,
- **Archeologická lokalita - hradisko výšinné Tupá skala**, p.č.610 a **hradisko výšinné Ostrá skala**, p.č.643, 644, ÚZPF SR č.305/1-2;
- **Pamätník „PRIADKA"**, parc.č.437, ÚZPF SR č.3152/0;
- **Kostol r.k. sv. TROJICE**, parc.č.1, 2/2, ÚZPF SR č.259/0;
- **Kaštieľ a park** v strede obce, Kubínyiovský Arpád, parc. č. 333, 335, 340, 342, 344, 345, 549/1, ÚZPF SR č.2765/1-2;
- **Kaštieľ a park** Kubínyiovský Mikuláš, parc.č. 490/1, 492/2, 493/1-3, ÚZPF SR č. 260/1-2;
- **Dom ľudový zrubový**, parc.č. 276/2, ÚZPF SR č.1608/0;
- **Dom ľudový s areálom**, parc.č.299, ÚZPF SR č. 10454/1-3;

Na národné kultúrne pamiatky - *park* sa v celom ich územnom rozsahu vzťahuje individuálna ochrana v zmysle §27 pamiatkového zákona, vrátane jeho bezprostredného okolia. V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP") nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP. Bezprostredné okolie NKP je priestor v okruhu desiatich metrov. Vzdialenosť sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak NKP je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je NKP aj pozemok. Na území parkov nie je možné realizovať novostavby a takú technickú infraštruktúru, ktorá by mohla ohroziť ich pamiatkové hodnoty.

b) Pre archeologické lokality (evid.č. ÚZPF SR č.304/0 a 305/1-2) platí účelové funkčné využitie, je prípustná len prezentácia nálezov a zakonzervovaných odkrytých architektúr. Je zakázané funkčné využitie územia

pre stavebné účely. V zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu č.49/ 2002 Z.z. a stavebného zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení rešpektovať povinnosť ohlásenia archeologického nálezu pri stavebnej činnosti a zemných prácach; Stavebník/ investor je povinný pri každej stavbe, vyžadujúcej si zemné práce, v stupni územného konania vyžiadať od krajského pamiatkového úradu (ďalej len KPÚ) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk - v oprávnených prípadoch bude stanovená požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.

c) na ostatné nehnuteľné NKP sa vzťahuje ochrana, vyplývajúca z pamiatkového zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany, vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, podľa §-u 27 pamiatkového zákona, umožňujúceho využívanie a prezentáciu nehnuteľnej NKP spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Cieľom ochrany je zachovanie špecifických hodnôt objektov NKP, ich jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, v ktorom sú situované. NKP v kat. území Vyšný Kubín nemajú právoplatne vyhlásené a právne účinné ochranné pásma. Z §-14 pamiatkového zákona vyplýva povinnosť utvárať podmienky na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamiatkového fondu obce.

B.18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRA-NIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

a) v katastrálnom území obce rešpektovať územnú ochranu prírody a krajiny v súlade s požiadavkami, stanovenými pre jednotlivé stupne ochrany v zmysle zák. č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny;

b) rešpektovať funkciu a chrániť vytypované prvky kostry územného systému ekologickej stability *(Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dolný Kubín*, Tiliana Bratislava 1993) , v riešenom území sú to :

- biokoridor nadregionálneho významu Malá Fatra - Veľká Fatra - Chočské vrchy - Tatry a Malá Fatra - Oravská Magura - Tatry,
- biokoridor regionálneho významu - tok Leštinského potoka s brehovými porastami,
- biokoridor regionálneho významu - tok Jasenovského potoka s brehovými porastami,
- nadregionálne biocentrum č. 19 - Choč s jadrom NPR Choč;

B.18.7 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

a) zachovať a chrániť plochy pramenísk, brehových porastov, prírodné zdroje využívať bez devastácie prostredia;

b) pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu ponechať manipulačný pás v šírke 4 m od brehovej čiary vodných tokov;

c) pri hospodárení na lesnom fonde vylúčiť holoruby, využívať drobnú mechanizáciu;

d) v celom katastrálnom území nie je dovolené vytvárať a využívať skládky odpadov;

e) na území pásiem hygienickej ochrany vodárenských zdrojov rešpektovať stanovený spôsob ochrany - t.j. zákazy a obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody a sú určené v rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenských zdrojov,

f) poľnohospodársku pôdu, na ktorú bol udelený súhlas, použiť pre účely výstavby v odsúhlasenom rozsahu len na základe právoplatného rozhodnutia, vydaného v zmysle platných právnych predpisov o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,

g) nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami,

h) zabezpečiť prístup na neprístupné hony v prípade rozdelenia honov vybudovaním účelových poľných ciest na náklady investorov,

i) vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd, odnímaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe skrývky humusového horizontu,

j) zabezpečiť základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu až do realizácie stavby, najmä pred zaburinením pozemkov a porastom samonáletu drevín,

k) prípadne poškodenú priľahlú poľnohospodársku pôdu uviesť do pôvodného stavu na náklady investora.

B.18.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Návrh hraníc nového zastavaného územia bol spracovaný v súlade s urbanistickým riešením návrhu územného plánu. V súčasnosti platné zastavané územie (k 1.1.1990) je v návrhu rozšírené o plochy v súčasnosti zastavané a plochy navrhnuté pre bytovú výstavbu, vrátane príslušnej občianskej a technickej infraštruktúry. Navrhované hranice zastavaného územia sú vyznačené v grafickej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie.

B.18.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

B.18.9.1 OCHRANNÉ PÁSMA

Do riešeného územia zasahujú nasledovné ochranné pásma:
(Vymedzenie vyplýva zo všeobecne platných predpisov a schválených dokumentov)

Ochranné pásma plošného charakteru :

(1) Pásma hygienickej ochrany vodárenských zdrojov „Pramene Pod Chočom",

(2) Ochranné pásmo cintorína pri kostole - v šírke 50 m od oplotenia;

(3) Ochranné pásmo stožiarovej transformovne z vysokého napätia na nízke napätie je vymedzené vzdialenosťou 10 m od konštrukcie elektrickej stanice;

(4) Ochranné pásmo lesa tvoria v zmysle zákona o lesoch pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva;

Ochranné pásma líniového charakteru :

(1) Cestné ochranné pásma

Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo súvisle zastavaného územia slúžia cestné ochranné pásma mimo súvisle zastavaného územia. Súvisle zastavaným územím je na účely určenia cestného ochranného pásma podľa platného znenia cestného zákona (r.2014) je územie, ktoré spĺňa tieto podmienky:

a) na súvisle zastavanom území je postavených päť a viac budov, ktorým bolo pridelené súpisné alebo evidenčné číslo a ktoré sú evidované v katastri nehnuteľností,

b) vzdialenosť medzi jednotlivými budovami, ktorých pôdorys sa na tieto účely zväčší po celom obvode o 5 m, nebude dlhšia ako 75 m, pričom vzdialenosť sa určí ako spojnica bližších rohov zväčšeného pôdorysu jednotlivých budov a pri oblúkoch sa použijú dotyčnice; spojnice medzi zväčšenými pôdorysmi budov spolu so stranami upravených pôdorysov budov ohraničujú súvisle zastavané územie.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia záväzným stanoviskom.

Hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti

a) 100 metrov od osi vozovky priľahlého jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia,
b) 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy,
c) 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy,

d) 15 metrov od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

Na smerovo rozdelených cestách a miestnych komunikáciách sa tieto vzdialenosti merajú od osi priľahlej vozovky. V okolí úrovňového kríženia ciest s inými pozemnými komunikáciami a s dráhami sú hranice cestných ochranných pásiem určené zvislými plochami, ktorých poloha je daná stranami rozhľadových trojuholníkov. Ak by však takto určené cestné ochranné pásmo bolo užšie ako cestné ochranné pásmo určené podľa odseku 3, platí aj pre okolie úrovňových križení ustanovenie odseku 3.

(2) Ochranné pásma vonkajších vedení vysokého napätia

Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu zariadení sústavy. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti, meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť obidvoch rovín od krajných vodičov je pri napätí :

1. od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
2. od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
3. od 1 kV do 35 kV vrátane 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
4. zavesené káblové vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane 2 m.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je okrem vymedzených prípadov (§ 43, ods.14 zák. č.251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov) zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou, presahujúcou 3m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou, presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy;

Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu pri páde poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

(3) Ochranné pásma plynovodov a prípojok s menovitou svetlosťou do 200 mm mimo zastavaného územia - 4 m od osi plynovodu na každú stranu; Ochranné pásma nízkotlakových a strednotlakových plynovodov a plyno-vodných prípojok v zastavanom území - 1 m od osi plynovodu ;

(4) Ochranné pásma verejných vodovodov a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm - 1,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia;

(5) Ochranné pásma diaľkových káblov telekomunikačných sietí - 1,5 m od osi na každú stranu.

(6) Ochranné pásma tokov pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v zmysle platných právnych predpisov.

(7) Podľa v súčasnosti platného znenia leteckého zákona (r.2014) je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby :

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30, ods.1, písm.a)),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac, umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30, ods.1, písm.b)),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30, ods.1, písm.c)),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30, ods.1, písm.d)).

B.18.9.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Do riešeného katastrálneho územia Vyšný Kubín zasahujú nasledovné územia so zvýšeným stupňom ochrany prírody:

- NPR Choč so 5.stupňom ochrany,
- Chránený areál Ostrá a Tupá skala so 4. stupňom ochrany.

Na ostatných častiach katastrálneho platí všeobecná ochrana prírody a krajiny a prvý stupeň ochrany.

- Do južnej časti riešeného územia zasahuje Chránené vtáčie územie Chočské vrchy s identifikačným kódom územia: SKCHV050. vyhl. MŽP SR č. 26/2011 Z.z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ s 1. stupňom ochrany, zasahuje do južnej časti kat. územia Vyšný Kubín. Vyhláškou č. 26/2011 Z. z. sa chránené vtáčie územie Chočské vrchy ustanovilo podľa § 1 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu.

Podľa vyhl. 26/2011 Z.z., ktorou bolo vyhlásené CHVÚ Chočské vrchy sa

(1) za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia považuje :

a) vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese 1) okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinnosti pri ochrane lesa, 2) alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda orla skalného v čase od 15. marca do 31. júla a sokola sťahovavého od 1.apríla do 30.júna, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,

b) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdnych alebo dutinových stromov Ďatľa trojprstého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého a žlny sivej okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu, 3) ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
c) realizácia odstrelov v lomoch v blízkosti hniezda výra skalného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.

Podľa ods. (2) vyhl. sa obmedzenie výkonu činností podľa ods.1 určí každoročne do 31.10. podľa stavu obsadenosti známych hniezd a hniezdisk v roku, ktorý predchádza roku v ktorom sa obmedzenie uplatňuje, alebo ak sa po ukončení takého obmedzenia preukážu nové skutočnosti, odôvodňujúce potrebu jeho uplatnenia.

V území sa vyskytujú viaceré chránené druhy rastlín a živočíchov. Je potrebné rešpektovať legislatívne opatrenia zabezpečujúce druhovú ochranu rastlín a živočíchov (Zákon č. 454/2007, ktorým sa dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vyhláška č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, v znení novely 492/2006, 638/2007, 579/2008, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny).

Z hľadiska ochrany drevín v riešenom území nie sú evidované žiadne stromy, chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/ 2002 Z.z. Pri všeobecnej ochrane drevín je potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia, podľa ktorých je zakázané bez súhlasu orgánu ochrany prírody dreviny rastúce mimo les rúbať, alebo inak poškodzovať. Kompetencie ochrany prírody v prípade ochrany drevín vykonáva obec.

B.18.10 VYMEDZENIE PLÔCH NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU

B.18.10.1 PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Plochy pre verejnoprospešné stavby slúžia na umiestnenie a uskutočnenie stavieb vo verejnom záujme. Za verejnoprospešné sa považujú stavby, určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia, podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

V zmysle schváleného *Zadania pre Územný plán obce* Vyšný Kubín sa za verejno-prospešné stavby sa pokladajú:

- líniové trasy a ostatné objekty technickej infraštruktúry (verejné automobilové a pešie komunikácie, zastávky MHD, verejné parkoviská, trafostanice, regulačné stanice plynu, dažďové zdrže, a pod.)
- zo zariadení občianskej vybavenosti sa za verejnoprospešné stavby pokladajú stavby v skupinách : - školstvo,
  - telovýchova a šport
  - kultúra a osveta
  - zdravotníctvo
  - sociálna starostlivosť
  - samospráva a verejná správa,

- stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotrieďovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov.

V rozsahu vymedzených plôch pre verejnoprospešné stavby je možné pre uskutočnenie verejnoprospešných stavieb podľa platného znenia stavebného zákona pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť. Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní.

Plochy pre verejnoprospešné stavby sú vyznačené v grafickej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie.

B.18.10.2 PLOCHY NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIE POZEMKOV

Požiadavky na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov budú špecifikované podľa konkrétnych potrieb na základe podrobnejšej dokumentácie najmä na rozvojových plochách, navrhovaných týmto územným plánom.

B.18.10.3 PLOCHY NA ASANÁCIU

Plochy na asanáciu tento územný plán nevymedzuje - nie sú nevyhnutné pre realizáciu rozvojových zámerov podľa urbanistickej koncepcie územného plánu.

B.18.10.4 PLOCHY CHRÁNENÝCH ČASTÍ KRAJINY

Plochy chránených častí krajiny sú vymedzené na základe osobitných predpisov. Územný plán nové plochy nad rámec vyhlásených chránených území nevymedzuje. Ohraničenie chránených častí krajiny je zobrazené v grafickej časti územného plánu.

B.18.11 VYMEDZENIE ČASTÍ ÚZEMIA OBCE, NA KTORÉ JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY

Podrobné riešenie na úrovni územného plánu zóny je potrebné pred začatím výstavby obstarať na tieto vymedzené územia :

č. 1 - rekreačno-obytná zóna „Dúbrava";

č. 2 - obytná zóna „Suchá dolina - Pod Homôľkou" na severnom okraji obce;

č. 3 - obytná zóna „Suchá dolina " (severne od centra obce pod Tupou skalou);

č. 4 - obytná zóna „Kamence" (pod Tupou skalou);

č. 5 - obytná zóna „Janovie lazy" (pod Tupou skalou);

č. 6 - obytná zóna „Kapúnovo - Hôrka" na južnom okraji obce ;

č. 7 - športový areál v lokalite „Kapúnovo" (pri lyžiarskom vleku);

č. 8 - obytná zóna „Kapúnovo na južnom okraji obce ;

č. 9 - obytná zóna „Povrazy" na južnom okraji obce ;

č. 10 - obytná zóna „Za kostolom“ a zmiešané územie na juhozápadnom okraji obce ;

Vo všetkých vymedzených lokalitách je územný plán zóny možné nahradiť je možné nahradiť urbanistickou štúdiou, ktorej súčasťou bude riešenie dopravy, sietí technickej infraštruktúry a stanovenie návrhu zásad priestorového usporiadania územia.

Podrobné riešenie ostatných športovo-rekreačných plôch, verejných priestranstiev a verejnej zelene je potrebné upresniť urbanistickými štúdiami.

B.18.12 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

V zmysle Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa za plochy pre verejnoprospešné stavby (ďalej VPS) pokladajú :

VPS č.01 - verejná zeleň s pamätníkom „Priadka“;

VPS č.02 - verejná zeleň s pamätníkom Oslobodenia;

VPS č.03 - r.k.-kostol, cintorín s plochami príslušenstva (parkovisko, dom smútku, verejná zeleň);

VPS č.04 - materská škola a základná škola;

VPS č.05 - verejná zeleň a ihriská na ľavom brehu Leštinského potoka;

VPS č.06 - Obecný úrad, kultúrne zariadenie (horný kaštieľ) ;

VPS č.07 - verejná zeleň a ihriská (park pred horným kaštieľom) ;

VPS č.08 - športový areál (navrhovaný - pri lyžiarskom vleku) ;

VPS č.09 - plocha pre hasičskú zbrojnicu;

VPS č.10 -verejná zeleň a ihriská (lokalita Danielovec);

VPS č.11 - vodojemy (existujúce - pri hranici k.ú.Jasenová) ;

VPS č.12 - polder na Jasenovskom potoku;

VPS č.13 - verejná zeleň;

VPS č.14 - trafostanica Tupá skala (existujúca);

VPS č.15 - trafostanica TS01 Universa (existujúca);

VPS č.16 - trafostanica TS02 Kaštieľ (dolný kaštieľ- existujúca);

VPS č.17 - trafostanica TS11 Dúbrava 1 (navrhovaná) ;

VPS č.18 - trafostanica TS03 PD (existujúca);

VPS č.19 - trafostanica TS13 Za kostolom (navrhovaná);

VPS č.20 - trafostanica TS04 vodojem Jasenová (existujúca) ;

VPS č.21 - trafostanica TS12 Kapúnovo (navrhovaná);

VPS č.22 - trafostanica TS06 Obec 2 (existujúca);

VPS č.23 - trafostanica TS05 Obec 1 (existujúca);

VPS č.24 - trafostanica TS07 Obec 3 (existujúca) ;

VPS č.25 - trafostanica TS08 Ovocinári (existujúca);

VPS č.26 - trafostanica TS14 Dlhé zeme (existujúca) ;

VPS č.27 - trafostanica TS09 Danielovec (existujúca) ;

VPS č.28 - vodojem (navrhovaný - pod Skalkami);

VPS č.29 - trafostanica TS15 Dúbrava 2 (navrhovaná) ;

VPS č.30 - dotláčacia stanica pitnej vody Dúbrava (navrhovaná) ;

VPS č.31 - trafostanica TS16 Dúbrava 3 (navrhovaná) ;

VPS č.32 - polder Hôrka;

VPS č.33 - polder Dulová;

VPS č.34 - polder Brvenô;

VPS č.35 - polder Danielovec;

VPS č.36 - trafostanica v lokalite Dlhé zeme pri ceste do Leštín;

VPS č.37 - vysielač na Tupej skale;

VPS č.38 - dotláčacia stanica pitnej vody pre lokality Povrazy a Kapúnovo (navrhovaná) ;

VPS č.39 - trafostanica TS18 Pod Skalkami - Kamence (navrhovaná) ;

VPS č.40 - trafostanica TS19 Pod Skalkami - Janovie lazy (navrhovaná) ;

VPS č.41 - trafostanica TS20 pri kostole (navrhovaná) ;

VPS č.42 - trafostanica TS21 Pod Homôľkou (navrhovaná) ;

ďalej plochy - všetkých existujúcich a navrhovaných automobilových, peších a cyklistických komunikácií (resp. regionálnej cyklotrasy) a verejných priestranstiev, plochy zariadení verejnej dopravy - zastávok hromadnej autobusovej dopravy vrátane zastávkových pruhov, plochy všetkých líniových vedení a objektov technickej infraštruktúry (elektrické vedenia, plynovody, vodovody, kanalizácie, telekomunikačné vedenia, diaľkové káble, a pod.) vrátane ochranných pásiem.

B.18.13 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb je grafickou prílohou textovej a tabuľkovej časti.

C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

Nie sú. Všetky relevantné údaje sú obsiahnuté v predchádzajúcich kapitolách.

D. DOKLADOVÁ ČASŤ

Je spracovaná ako samostatná súčasť tejto územnoplánovacej dokumentácie.